

INSTITUCIONS DE L'ESTAT

1.1. ACTIVITAT LEGISLATIVA ESTATAL

A cura de Francesc de Carreras i Juan Carlos Gavara

Llei orgànica 1/2001, de 26 de març, de modificació de la Llei orgànica 13/1982 de reintegració i millorament del règim foral de Navarra (BOE núm. 75, de 28 de març).

Mitjançant aquesta Llei orgànica, que consta únicament de dos articles, es procedeix a la modificació de la Llei orgànica 13/1982, de 10 d'agost de 1982, amb l'objectiu d'establir un nou procediment per a l'elecció del president del Govern o de la Diputació Foral de Navarra. El nou sistema d'elecció elimina la clàusula per la qual en el supòsit de no haver-se pogut aconseguir la confiança de la majoria simple dels diputats en les votacions successives celebrades dins el termini de dos mesos comptats a partir de la celebració de la primera votació d'investidura, quedava investit automàticament aquell candidat que hagués obtingut un major nombre d'escons a la Cambra parlamentària. Així mateix elimina els terminis previstos fins aleshores per a la investidura d'un president del Govern i estableix que en el cas de no assolir-se la majoria simple de vots a favor d'un candidat a la Presidència en segona votació (per a la primera es manté la majoria absoluta), es podran tramitar successives propostes a candidats (que requeriran de les mateixes majories), però només dins el termini de trenta dies naturals des de la celebració de la primera votació. En el cas que cap candi-

dat no assolís la majoria requerida, la nova Llei preveu la dissolució del Parlament i la celebració de noves eleccions. No deixa de ser curiosa l'última clàusula de l'article 1 quan estableix que el mandat del nou Parlament, sorgit arran de la celebració d'aquestes eleccions convocades com a conseqüència de la incapacitat política manifesta d'investir majoritàriament un president d'acord amb la composició parlamentària del primer, tindrà una durada limitada: així, la nova legislatura durarà només fins a la data en què expiri la del primer Parlament.

La Llei introdueix també l'obligació de tenir la condició de diputat del Parlament de Navarra com a condició necessària per poder ser designat president del Govern. Al president se li confereix la nova facultat de poder dissoldre el Parlament i convocar eleccions anticipades sota la seva responsabilitat exclusiva i amb la deliberació prèvia amb el Govern de Navarra o Diputació Foral. L'exercici d'aquesta nova potestat està però molt limitada temporalment. D'acord amb l'art. 3 de la Llei que modifica l'art. 30 de la Llei 13/1982, el president no podrà acordar la dissolució de la Cambra Legislativa ni la convocatòria

de noves eleccions: *a)* en el primer període de sessions del Parlament, *b)* ni quan resti menys d'un any perquè s'esgoti la legislatura, *c)* ni quan s'estigui tramitant una moció de censura, *d)* ni quan hi hagi convocat un procés electoral estatal, *e)* ni tampoc abans que no hagi transcorregut el termini d'un any des que s'hagués procedit a la dissolució del Parlament mitjançant aquest mateix procediment de dissolució anticipada. Sembla doncs que la Llei fa una aposta concreta per reduir al màxim la possibilitat d'activar aquest mecanisme, i optar per un sistema de major estabilitat política.

El projecte de reforma legislativa fou una iniciativa del Govern de Navarra d'acord amb el procediment que preveu l'art. 71 de la mateixa Llei orgànica 13/1982. Posteriorment va ser aprovada pel Parlament Foral de Navarra. Finalment, un cop aprovat el projecte, el Govern, en exercici de la seva iniciativa, va formalitzar el pacte amb rang i caràcter de llei orgànica i el va trametre a les Corts Generals per tal que procedissin a l'aprovació parlamentària oportuna mitjançant el procediment previst per la Constitució per als estatuts d'autonomia i les lleis orgàniques.

Francesc Vallès

Llei orgànica 4/2001, de 12 de novembre, reguladora del dret de petició (BOE de 13 de novembre).

Vint-i-tres anys després de l'aprovació de la Constitució, les Corts Generals desenvolupen per fi aquest dret fonamental, amb la conseqüent derogació de la franquista Llei 92/1960, de 22 de desembre, per la qual es regula el dret de petició, vigent fins llavors. La tardança soferta és fidel reflex del poc interès que ha merescut aquest dret per al legislador, per la seva poca rellevància actual, malgrat ser un dels drets més protegits per la nostra Carta Magna.

En el text de la Llei no apareix cap menció de títols competencials que habilitin l'Estat per regular aquest dret (com l'art. 149.1.1 CE), de la qual cosa es dedueix que les Corts Generals fonamenten la seva capacitat únicament en la reserva de llei orgànica que estableix l'art. 81 CE per al desenvolupament

dels drets de la secció primera del capítol segon del títol primer de la Constitució, que és on es troba l'art. 29, que reconeix el dret de petició. Coincideix amb aquesta perspectiva el fet que el legislador ha procedit a una regulació minuciosa de tots els aspectes del dret, que s'imposa d'igual manera a les institucions estatals i a les autonòmiques i locals, en no distingir-se gairebé en el contingut de la Llei entre els diversos possibles destinataris de les peticions dels ciutadans (destinataris que estan delimitats a l'art. 2 de la Llei, en el que ara ens interessa, quan fa referència a «qualsevol institució pública, administració o autoritat»¹). Si, pel contrari, les Corts Generals s'haguessin fonamentat primordialment en l'art. 149.1.1 CE, haurien imposat de manera general úni-

1. El Grup Parlamentari Català va proposar una esmena al Congrés dels Diputats (la núm. 34), retirada després en el si de la ponència, que hauria afegit una clàusula que hauria permès a les comunitats autònomes incidir en la determinació dels possibles destinataris de les peticions dels ciutadans:

ament normes bàsiques, i haurien completat aquesta regulació amb normes més detallistes aplicables únicament a les institucions estatals.

La Llei únicament distingeix entre les institucions estatals i les institucions autonòmiques i locals a l'hora de tractar la qüestió lingüística, atès que el seu art. 5 estableix que l'Administració general de l'Estat,² en el territori de les comunitats autònomes, l'estatut de les quals estableixi una llengua cooficial diferent del castellà, haurà d'acceptar les peticions redactades en aquests idiomes i contestar-les en la llengua escollida pel peticionari, i en canvi remet a la legislació autonòmica corresponent la regulació d'aquesta qüestió quan els destinataris de la petició siguin institucions autonòmiques o locals. Aquesta diferència de règim jurídic en matèria lingüística no és nova, atès que ja apareix a l'art. 36 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, que també inclou, com la Llei que comentem, un apartat pel qual s'estableix la necessitat de traduir al castellà els documents redactats en aquestes llengües autonòmiques cooficials si així ho sol·liciten els seus destinataris o si han de tenir efectes en algun territori en què aquella determinada llengua no sigui cooficial.

En canvi, la remissió als respectius reglaments parlamentaris del procediment de tramitació de les peticions dirigides als parlaments autonòmics i l'ex-

clusió de les queixes dirigides als *defensores del poble* autonòmics de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, que trobem a les dues primeres disposicions addicionals de la Llei, no suposen cap consideració de l'àmbit competencial autonòmic, ja que aquestes normes resulten també aplicables a les institucions estatals que són equivalents (les Corts Generals i el Defensor del Poble, respectivament). Fins i tot l'habilitació que efectua la disposició final única de la Llei a favor de les comunitats autònomes per tal que aquestes dictin les disposicions de desenvolupament i aplicació de la Llei que resultin necessàries és la mateixa que es fa a favor del Govern de l'Estat, amb la qual cosa s'ha de suposar que l'abast és el mateix, sense possibilitat de substituir el contingut de cap dels preceptes de la Llei, i en aquesta línia va el projecte de decret sotmès a informació pública pel Govern de la Generalitat (DOGC de 23 d'agost de 2002).

En referència a la citada remissió als reglaments parlamentaris estatals i autonòmics, cal mencionar que aquesta no és una remissió en blanc, sinó que s'exigeix que aquests reglaments recullin la mera possibilitat de convocar, en els casos en què l'òrgan parlamentari competent ho consideri oportú, en audiència especial als peticionaris, i que regulin la possibilitat de conversió en peticions, a sol·licitud dels seus signants, de les iniciatives legislatives populars no admeses pel fet de no complir tots els requisits establerts. D'altra ban-

«Asimismo, las Comunidades Autónomas establecerán, de acuerdo con su organización institucional propia y con su potestad de autoorganización administrativa, los destinatarios del derecho de petición» (BOCG, Congrés dels Diputats, sèrie A, núm. 21-5 i 21-6, de 19 de febrer i 23 de maig de 2001).

2. I els organismes públics vinculats o depenents d'aquesta, com a resultat de la consideració per la ponència, al Congrés dels Diputats, de les esmenes núm. 7 —del Grup Basc— i núm. 35 —del Grup Parlamentari Català— (BOCG, Congrés dels Diputats, sèrie A, núm. 21-5 i 21-6, de 19 de febrer i 23 de maig de 2001).

da, el Reglament del Parlament de Catalunya té un problema d'adaptació a la Llei orgànica comentada, perquè restringeix, en el seu article 42, el subjecte actiu dels suggeriments a les entitats domiciliades a Catalunya i a les persones que gaudeixin de la condició política de catalans. En aquest article s'està exclouent els estrangers, en contradicció amb l'art. 1 de la Llei, però tam-

bé els espanyols no catalans, la qual cosa podria ser contrari a la Llei (que no restringeix la possibilitat de presentar peticions perquè l'àmbit territorial de competència del destinatari inclogui el lloc de residència del peticionari), a l'article 29 CE i a la igualtat protegida constitucionalment.

Jordi Freixes

Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats (BOE núm. 307, de 24 de desembre).

Després de més de 18 anys de vigència de la Llei orgànica 11/1983, de 25 d'agost, de reforma universitària, el legislador espanyol decideix modificar el marc normatiu pel qual s'ha de regir el sistema universitari amb la finalitat de millorar-ne la qualitat docent, investigadora i de gestió; fomentar la mobilitat de professors i estudiants; aprofundir en la creació i transmissió del coneixement com a eix de l'activitat acadèmica; respondre als reptes derivats de l'ensenyament superior no presencial a través de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació i integrar-se competitivament al costat dels millors centres d'ensenyament superior de l'espai universitari europeu que s'està començant a configurar.

La Llei pretén establir una clara distinció entre les funcions de govern, representació, control i assessorament a les quals assigna un òrgan diferent per tal de dur-les a terme en l'estructura de la universitat. En aquest sentit, la Llei crea el Consell de Govern, com a màxim òrgan de govern universitari que, presidit pel rector, serà el responsable d'establir les línies estratègiques i programàtiques en els àmbits d'organitza-

ció dels ensenyaments, la investigació i els recursos humans i econòmics. En aquesta estructura la Llei preveu com a novetat que el rector, que ha d'exercir la direcció, el govern i la gestió de la universitat, sigui elegit directament per la comunitat universitària mitjançant sufragi universal, lliure, igual i secret. La Llei preveu també la creació d'altres òrgans universitaris, d'entre els quals destaquen el Consell de Direcció, que tindrà com a missió assistir el rector en la seva activitat al capdavant de la universitat, i la Junta Consultiva, formada per aquells membres que gaudeixen d'un major prestigi dins la comunitat universitària.

El Consell Social es configura com l'òrgan de relació entre la universitat i la societat i li correspon la supervisió de l'activitat econòmica de la universitat, el rendiment dels serveis i l'aprovació dels pressupostos. Tot i que la Llei preveu que la seva regulació és competència de les respectives comunitats autònomes, la principal novetat suposa que en la seva composició no hi pot haver altres membres de la comunitat acadèmica a excepció del rector, el secretari general i el gerent.

La Llei crea també el Consell de Coordinació Universitària, que serà el màxim òrgan consultiu i de coordinació del sistema universitari. La seva composició està formada pel ministre d'Educació, que el presideix, els responsables d'ensenyament universitari dels consells de govern de les comunitats autònomes, els rectors de les universitats i vint-i-un membres, nomenats per a un període de quatre anys entre personalitats de la vida científica, acadèmica, cultural, professional, econòmica i social, set dels quals són designats pel Congrés de Diputats, uns altres set, pel Senat i els altres set pel Govern.

Una altra novetat de la Llei consisteix en la introducció d'un sistema de mecanismes externs d'avaluació de la qualitat universitària que actuarà conforme a criteris d'objectivitat i transparència. Per fer-ho efectiu es crea l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació que, de manera independent, avalua tant els ensenyaments, com les activitats investigadores, docents i de gestió, com també els serveis i programes de la universitat.

En relació amb el professorat universitari, la Llei estableix un nou sistema de selecció que defineix com a més obert, competitiu i transparent, que s'estructura sobre un procés d'habilitació nacional que concedeix prioritat als mèrits docents i investigadors dels candidats i garanteix l'objectivitat de les proves de selecció. A més, la Llei dissenya el desenvolupament d'una nova carrera acadèmica mitjançant la creació de noves figures contractuals i la introducció d'incentius segons els paràmetres de qualitat que fixin l'Administració general de l'Estat, les comunitats autònomes i les mateixes universitats. La Llei possibilita la contractació per

part de les universitats de fins a un màxim del 49 % del total de professors contractats d'acord amb les noves figures, la regulació i règim jurídic dels quals és competència de les comunitats autònomes.

La disposició transitòria segona de la Llei preveu que en el termini màxim de sis mesos a partir de la seva entrada en vigor, cada universitat ha de procedir a constituir un nou claustre universitari d'acord amb el procediment establert en la Llei, per tal que s'elaborin uns nous estatuts en un termini màxim de nou mesos des de la seva constitució.

A les competències que sobre aquesta matèria ja tenien atribuïdes les comunitats autònomes, la Llei hi afegeix, entre d'altres, la de regulació mitjançant una llei autonòmica, del règim jurídic i retributiu del professorat contractat, la capacitat per establir retribucions addicionals per al professorat, l'aprovació de programes de finançament plurianual que condueixin a contractes per programa i l'avaluació de la qualitat de les universitats en el seu àmbit de responsabilitat.

La Llei es dicta a l'empara de la competència exclusiva que correspon a l'Estat conforme a l'art. 149.1.1, 15, 18 i 10 de la Constitució. Cal esmentar que contra aquesta s'ha interposat recurs d'inconstitucionalitat davant el Tribunal Constitucional perquè s'entén que determinats preceptes poden vulnerar el dret fonamental a l'autonomia universitària reconegut a la Constitució espanyola i el sistema de distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes sobre aquesta matèria.

Francesc Vallès

Llei 2/2001, de 26 de març, per la qual es crea el Consell General de Col·legis de Protèsics Dentals (BOE núm. 75, de 28 de març).

Aquesta Llei té per objecte la creació del Consell General de Col·legis de Protèsics Dentals, d'acord amb la Llei 2/1974, de col·legis professionals, modificada per les lleis 74/1978 i 7/1997, que preveu la constitució d'un Consell General de Col·legis quan, en una determinada professió, hi hagi diverses organitzacions col·legials d'àmbit territorial inferior al nacional. Des de la creació i regulació de la professió de protèsic dental per la Llei 10/1986, i del reconeixement del títol oficial de formació professional de segon grau pel Reial decret 541/1995, s'han creat diversos col·legis de protèsics dentals a les diferents comunitats autònomes, i, per tant, es dóna la situació descrita per la Llei de col·legis professionals que fa necessària la creació d'un Consell General.

En el primer article de la Llei es crea el Consell General de Col·legis de Protèsics Dentals com a corporació de dret públic; en el segon s'estableix que el Col·legi es relacionarà amb l'Administració general de l'Estat a través del Ministeri de Sanitat i Consum. Les dues disposicions transitòries que conté la Llei preveuen la constitució d'una Junta Gestora formada per representants dels col·legis autonòmics encarregada d'elaborar uns estatuts provisionals mitjançant els quals s'escollirà el Consell General de Col·legis de Protèsics Dentals, que en el termini d'un any després de la seva constitució ha d'elaborar els estatuts previstos en l'art. 6.2 de la Llei de col·legis professionals.

Josep Pagès Massó

Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat (BOE núm. 75, de 28 de març).

La Llei de pesca marítima de l'Estat té per objecte la regulació del sector econòmic i productiu de la pesca, de gran importància per a l'economia espanyola. Aquest sector inclou activitats basades en l'explotació i l'aprofitament dels recursos marins vius, que abasten tant la pesca extractiva com la comercialització, la transformació, la construcció naval, la indústria auxiliar i els serveis relacionats. El punt de partida és l'art. 130.1 de la Constitució espanyola, que emplaça els poders públics a modernitzar i desenvolupar tots els sectors econòmics, amb especial referència al sector pesquer. Aquest mandat, juntament amb els principis constitucionals de lli-

bertat d'empresa i de funció social de la riquesa nacional (art. 38 i 128 de la Constitució), constitueixen la base de la regulació del sector pesquer, que a la vegada s'ha d'emmarcar en el context comunitari europeu, atès que les institucions comunitàries han assumit bona part de les competències que l'Estat tenia en la matèria.

Un dels punts més importants de la Llei consisteix en la delimitació dels àmbits competencials de l'Estat i de les comunitats autònomes que afecten el sector econòmic i productiu de la pesca. Segons l'art. 149.1.19 de la Constitució, l'Estat té competència exclusiva sobre la matèria de pesca marítima,

sens perjudici de les competències que s'atribueixin a les comunitats autònomes en l'ordenació d'aquest sector. D'acord amb aquest precepte, les comunitats autònomes s'han atribuït competències de desplegament legislatiu i execució de la normativa bàsica de l'Estat en matèria d'ordenació del sector pesquer (l'art. 10.1.7 EAC atribueix la competència de la Generalitat en el desplegament legislatiu i l'execució, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, de l'ordenació del sector pesquer).

La Llei s'organitza, precisament, sobre la lògica del repartiment competencial establert per la Constitució i els estatuts d'autonomia. Així, el títol I està dedicat a regular la pesca marítima, competència exclusiva de l'Estat. La regulació parteix de la distinció entre la pesca marítima en aigües exteriors (ja siguin de jurisdicció espanyola, d'altres estats membres de la Unió Europea, de països tercers o d'alta mar), on són d'aplicació els preceptes de la Llei, de la pesca en aigües interiors, cria i recollida de marisc i aqüicultura, competències autonòmiques d'acord amb l'art. 148.1.11 de la Constitució (l'art. 9.17 de l'EAC atribueix a la Generalitat competència exclusiva sobre pesca en aigües interiors, cria i recollida de mariscs, aqüicultura i pesca fluvial i lacustre). La competència exclusiva estatal en matèria de pesca marítima no planteja problemes de delimitació competencial. La regulació està orientada a garantir la conservació i protecció dels recursos pesquers (mitjançant l'establiment de quotes pesqueres, la limitació del nombre de vaixells, del temps d'activitat pesquera, de captures, la regulació de les arts de pesca i de la mida o el pes de les espècies capturades, l'establiment de vedes,

etc.) i la regeneració d'aquests (mitjançant la declaració de zones de protecció pesquera, de reserves marines, etc.). El mateix títol I conté la regulació del règim de gestió de l'activitat pesquera (consistent principalment en l'establiment d'un cens de vaixells de pesca marítima i la regulació de les autoritzacions de pesca i de la seva transmissibilitat). Així mateix, el títol I també conté mesures relatives a la pesca marítima no professional i al control i la inspecció de la pesca marítima.

El títol II, que estableix la normativa d'ordenació del sector pesquer, és declarat legislació bàsica per la disposició addicional segona de la Llei. En molts dels seus articles trobem delimitacions concises de les respectives competències de l'Estat i de les comunitats autònomes que han assumit el desplegament legislatiu i l'execució de l'ordenació del sector pesquer. Així, quant a la capacitat dels professionals del sector, correspon a l'Estat la regulació de les titulacions, restant per a les comunitats autònomes l'expedició dels títols i acreditacions, que podran expedir-se, al costat del castellà, en la llengua cooficial de la comunitat autònoma (art. 42 a 44); s'estableix un Registre de professionals del sector pesquer del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, la gestió del qual serà descentralitzada en les comunitats amb competència sobre la matèria, que tindran l'obligació de traslladar al Ministeri les inscripcions i les baixes que registren. En aquest títol també es contenen regulacions relatives a les confraries de pescadors i les organitzacions de productors. El reconeixement d'aquestes últimes correspon a les comunitats autònomes competents o a l'Estat segons el seu àmbit de producció.

D'altres qüestions d'una importància

transcendental en l'ordenació del sector pesquer, com la regulació de la flota pesquera, els ports base i els ports de desembarcament i primera venda, són regulades en els capítols III i IV del títol II. Entre d'altres qüestions, ressalta l'establiment d'un Registre de vaixells pesquers dependent del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, l'execució del qual correspon a les comunitats autònomes en connexió telemàtica permanent amb el Ministeri (art. 57); l'atorgament del port base per les comunitats autònomes que autoritzin la construcció de nous vaixells (art. 66) i la delimitació de competències en la primera venda dels productes pesquers (art. 69 a 74).

Sota l'empara de l'art. 149.1.13 de la Constitució, a partir de la constatació de l'estreta interdependència que es dona entre extracció i comercialització en el sector pesquer, la Llei estableix en el títol III (art. 75 a 82, declarats tots ells de legislació bàsica) la normativa sobre la comercialització de productes pesquers, des de la primera venda fins a l'arribada al consumidor final. Cal tenir en compte, en relació amb la comercialització dels productes pesquers, que les bases estatals han de respectar les competències que tenen assumides les comunitats autònomes en matèria de comerç interior, defensa del consumidor i de l'usuari (art. 12.1.4 EAC). El tractament de la qüestió persegueix la transparència del mercat i de la cadena comercial, la garantia de la conservació dels productes i d'altres mesures relatives a la transformació, la millora de la seva qualitat i la promoció dels productes. En aquest sentit, s'estableixen l'obligatorietat d'identificar i etiquetar els productes (art. 77 i 78). El títol IV regula la investigació pesquera i oceanogràfica.

El títol V de la Llei recull el règim d'infraccions i sancions d'acord amb els criteris substantius continguts en la jurisprudència constitucional que diferencia l'àmbit material de la pesca marítima (règim de competència exclusiva de l'Estat) del corresponent a l'ordenació del sector pesquer i la comercialització dels productes pesquers (matèries en les quals correspon a les comunitats autònomes el desplegament legislatiu i l'execució). Com s'assenyala a l'exposició de motius, la necessitat d'establir un règim sancionador és més gran davant el fet que el Reglament CEE 2847/93 del Consell, de 12 d'octubre, pel qual s'estableix un règim de control de la política pesquera comuna, imposa als estats membres vetllar pel compliment de la normativa comunitària en les seves aigües i per part dels seus vaixells. Així, en el títol V s'estableix, d'una banda, el règim sancionador en matèria de pesca marítima, l'aplicació del qual correspon als òrgans competents del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació; i, de l'altra, la normativa bàsica del règim sancionador en matèria d'ordenació del sector pesquer i de l'activitat comercial de productes pesquers, el desplegament legislatiu i l'execució del qual correspon als òrgans competents de les comunitats autònomes (art. 89).

Finalment, cal assenyalar que la disposició addicional primera crea dos òrgans nous: el Consell Nacional Pesquer (òrgan de coordinació entre el Ministeri i les comunitats autònomes) i el Comitè Consultiu del Sector Pesquer (òrgan de consulta integrat per representants del Ministeri i de les associacions i organitzacions més representatives del sector pesquer).

Josep Pagès Massó

Llei 6/2001, de 8 de maig, de modificació de la normativa sobre avaluació d'impacte ambiental (BOE núm. 111, de 9 de maig).

Aquesta Llei —d'article únic, però que inclou tres annexos extensos— té per objecte incorporar plenament al dret intern espanyol la Directiva 85/337/CEE amb les modificacions introduïdes per la Directiva 97/11/CE. Aquella primera Directiva es va incorporar al dret intern estatal mitjançant el Reial decret legislatiu 1302/1986, de 28 de juny, d'avaluació d'impacte ambiental, els preceptes del qual tenen caràcter de legislació bàsica estatal, i va ser desplegat pel Reial decret 1131/1988, de 30 de setembre. Per la seva banda, les comunitats autònomes, d'acord amb les competències que els reconeixen els respectius estatuts d'autonomia, van desplegar la normativa bàsica d'execució d'avaluació d'impacte ambiental (ja fos mitjançant lleis formals o bé mitjançant disposicions reglamentàries), i fins i tot van ampliar, en exercici de les esmentades competències, l'àmbit material d'aplicació de la citada normativa.

Posteriorment, la Directiva 97/11/CE ha introduït algunes modificacions que es poden agrupar en dos grans blocs. En primer lloc, ha ampliat de 9 a 21 els projectes subjectes a avaluació d'impacte obligatòria. En segon lloc, realitza diverses modificacions puntuals amb l'objectiu principal d'eliminar les incerteses existents sobre l'abast de la transposició del denominat annex II, en confirmar que els estats no poden eximir anticipadament del procediment d'avaluació d'impacte ambiental blocs o grups sencers de projectes inclosos en el citat annex. Per això, si no s'estableixen respecte d'aquests blocs o grups de projectes criteris que permetin conèixer *a priori* si és o no necessària la mencio-

nada avaluació, la seva determinació s'ha de fer mitjançant un estudi cas per cas.

Així, en síntesi, la Llei que comentem estableix l'avaluació d'impacte ambiental obligatòria per als projectes que s'inclouen en algun dels 9 grups de l'annex I (agricultura i ramaderia, indústries extractiva, energètica, siderúrgica, química, tèxtil o paperera, infraestructures, enginyeria hidràulica i residus) i preveu que els projectes inclosos en l'annex II s'han de sotmetre o no a avaluació segons un estudi que ha de fer-se cas per cas, segons els criteris específics de selecció que es detallen en el text (annex III). També regula com a novetat la possibilitat que el promotor o titular d'un projecte sol·liciti amb caràcter previ a la seva elaboració l'opinió de l'autoritat competent —que pot ser d'una comunitat autònoma— en relació amb el contingut i l'abast de l'estudi d'impacte ambiental. I introdueix, així mateix, les noves exigències del Conveni d'Espoo, ratificat per l'Estat espanyol l'1 de setembre de 1997, per a l'avaluació d'impacte ambiental en un context transfronterer.

Finalment, la Llei que comentem inclou també alguns canvis per adaptar la legislació estatal als criteris recollits a la STC de 22 de gener de 1998, que exigeix la col·laboració necessària entre les diferents administracions públiques en l'exercici de les seves competències. Així, quan es tracti de projectes que no hagin de ser autoritzats o aprovats per l'Administració general de l'Estat, és òrgan ambiental a aquest efecte el que determini cada comunitat autònoma, que també ha de fer el seguiment i la vigilància del compliment de la declaració

d'impacte; a més, ha de ser consultat preceptivament quan el projecte s'ubiqui al seu territori i correspongui a l'Estat formular la declaració d'impacte ambiental. Així mateix, també es preveu que les comunitats autònomes, a part de les infraccions que puguin establir, i sobre la base de les seves competències normatives en matèria de medi am-

bient, puguin fixar respecte de determinats projectes (els de l'annex II) l'obligació de sotmetre'ls a avaluació d'impacte ambiental o fixar-ne l'indar de conformitat amb els criteris específics de l'annex II, de manera que és innecessari l'estudi cas per cas.

Marcel Mateu

Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla hidrològic nacional (BOE núm. 161, de 7 de juliol).¹

La Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla hidrològic nacional, segons estableix la seva exposició de motius, s'emmarca en l'art. 45 CE i en els principis essencials de la Directiva 2000/60/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre. Així, entre els objectius tradicionals de la planificació hidrològica, es destaca el d'assolir un bon estat ecològic de les aigües; recuperar els costos de les transferències hidràuliques; buscar la solidaritat i garantir un ús racional i sostenible dels recursos hídrics. Com el seu nom indica, la Llei comentada té per objecte la regulació de les matèries que, d'acord amb l'art. 45 del Reial decret legislatiu 1/2001, de 24 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües,² integren el contingut propi del Pla hidrològic nacional (en endavant PHN),

tot i que conté també altres previsions normatives que considera necessàries per garantir el compliment de l'esmentat Pla. Configura el PHN com l'instrument principal de planificació que culmina la política de planificació hidràulica de l'Estat iniciada fa més de quinze anys, i que actua com a element de coordinació dels diversos plans hidrològics de conca. A part dels antecedents, la Llei 10/2001 s'articula en tres títols que contenen trenta-sis articles; dotze disposicions addicionals; tres disposicions transitòries; una disposició derogatòria única; dues disposicions finals i dos annexos.

Pel que fa a la distribució de competències en aquesta matèria,³ els títols competencials més específics sobre els recursos i els aprofitaments hidràulics

1. Correcció d'errades publicada en el BOE núm. 184, de 2 d'agost de 2001.

2. Quant a les remissions que la Llei 10/2001 fa a la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües, cal indicar que aquesta darrera Llei i les modificacions posteriors van ser derogades, poc temps després de l'aprovació del PHN, pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües (BOE núm. 176, de 24 de juliol de 2001), de manera que les citades remissions s'han d'entendre fetes, si escau, als preceptes corresponents del Reial decret legislatiu.

3. L'aspecte competencial i altres temes d'interès constitucional i estatutari de la Llei 10/2001 van ser analitzats pel Consell Consultiu, a sol·licitud del Parlament de Catalunya, en el Dictamen núm. 222, de 30 de juliol de 2001, previ a la interposició de recurs d'inconstitucionalitat contra aquesta norma.

que regula la Llei són els que estableixen els art. 149.1.22 CE i 9.16 EAC. El primer preveu que és competència exclusiva de l'Estat «La legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics que passen per més d'una Comunitat Autònoma, [...]». El segon disposa que la Generalitat, sens perjudici de les competències estatals sobre bases del règim miner i energètic (art. 149.1.25 CE), té competència exclusiva sobre «Aprofitaments hidràulics, canals i regadius, quan les aigües corrin íntegrament per dins de Catalunya; [...] aigües minerals, termals i subterrànies.» A partir d'aquests preceptes, que admeten diferents interpretacions, la legislació estatal i la doctrina constitucional han optat per la solució que ambdues competències, estatal i autonòmica, que recauen sobre el mateix àmbit material, s'articulin a partir del criteri territorial de la conca hidrogràfica,⁴ en el sentit que correspon a la Generalitat l'esmentada competència exclusiva quan es tracti de conques intracomunitàries o compreses íntegrament en el territori de Catalunya, i a l'Estat quan es tracti de conques intercomunitàries o que excedeixin del territori d'aquesta Comunitat Autònoma. No obstant això, l'exercici d'aquestes competències no pot compartimentar-se de forma tan clara, fet que és evident. I així ho ha reconegut el Tribunal Constitucional: les comunitats autònomes han de poder participar en la gestió i en els òrgans de govern de les conques intercomunitàries quan afectin part del seu territori. El panorama competencial es complica en aquest àmbit amb la dispo-

sició final segona de la Llei 10/2001 que, quan es refereix als títols competencials que habiliten el legislador estatal, juntament amb l'art. 149.1.22 CE, cita també l'art. 149.1.13 CE, el qual, d'entrada, no sembla un títol competencial gaire lligat als recursos i als aprofitaments hidràulics. No obstant això, el Tribunal Constitucional ha considerat que pot incidir en aquesta matèria des del moment en què les aigües continentals es consideren un recurs econòmic essencial. Sobre això cal recordar que, en tot cas, s'ha de fer una interpretació restrictiva d'aquest títol competencial que es podria invocar de forma expansiva i perjudicial per a les competències autonòmiques i que, en principi, com s'ha dit, no està directament relacionat amb l'objecte principal de la Llei. Finalment, la Llei 10/2001 afecta directament un altre àmbit material com és el d'obres públiques (hidràuliques), que es reflecteix en el títol estatal d'obres públiques d'interès general o la realització de les quals afecti més d'una comunitat autònoma (art. 149.1.24 CE), i en l'autonòmic d'obres públiques que es realitzin en el territori de Catalunya i que no estiguin dintre de l'anterior grup (art. 9.13 EAC).

Respecte a les previsions normatives que conté la Llei, mereix especial comentari, per la polèmica que va suscitar en el seu moment i perquè en constitueix l'eix central, la regulació de les transferències de recursos hidràulics entre àmbits territorials de diferents plans hidrològics de conca (art. 12 a 23 Llei 10/2001).⁵ Si bé la Llei mateixa

4. S'entén per conca hidrogràfica «el territorio en que las aguas fluyen al mar a través de una red de cauces secundarios que convergen en un cauce principal único» (art. 16 del Reial decret llei 1/2001).

5. Aquest és el principal tema d'impugnació en els dos recursos d'inconstitucionalitat promoguts pel Govern i pel president de les Corts d'Aragó contra la Llei 10/2001 (recursos d'inconstitucionalitat núm. 5209/2001 i 5212/2001, respectivament).

adverteix que la transferència constitueix una solució última i la més compromesa per solucionar els dèficits hídrics estructurals, autoritza d'entrada quatre transferències de gran transcendència per a la conca d'origen, que és la conca del riu Ebre. Aquestes transferències, una de les quals té com a conques receptores les conques internes de Catalunya, han de complir un seguit de condicions (volum màxim; cabals ecològics; concessions ja atorgades i drets adquirits, etc.) i s'han de finançar per un tribut ecològic o cànon del transvasament, que té naturalesa de taxa i serà gestionat i recaptat per l'Administració hidràulica de la conca receptora quan aquesta sigui intracomunitària, i pels organismes de conca, quan sigui intercomunitària. Un altre aspecte que cal destacar és que les obres hidràuliques necessàries per realitzar els transvassaments tenen la qualificació d'obres d'interès general, si bé la seva gestió es pot encomanar a la comunitat autònoma via conveni o mitjançant algun dels mecanismes previstos a la normativa administrativa, com l'«*encomienda de gestión*» (art. 21 de la

Llei 10/2001; 46.4 i 124 del Reial decret llei 1/2001 i 15 LRJAPC).⁶

Finalment, per la seva incidència a Catalunya, cal fer una referència breu a la disposició addicional desena de la Llei 10/2001, que crea la figura del Pla integral de protecció del Delta de l'Ebre. Concretament, cal ressaltar la fórmula de coordinació i cooperació que utilitza aquest precepte, que consisteix en el fet que la redacció del Pla esmentat i l'execució i la coordinació de les seves actuacions s'atribueixen a una organització de nova creació presidida per la Generalitat de Catalunya i integrada per totes les administracions públiques i entitats amb competències i interessos en l'àmbit territorial del delta de l'Ebre (Ministeri de Medi Ambient; Generalitat de Catalunya; ens locals i usuaris i organitzacions socials). L'aplicació pràctica d'aquesta fórmula és ja una realitat a partir de l'elaboració del Decret 290/2001, de 6 de novembre, pel qual s'aprova la constitució del Consorci per a la Protecció Integral del Delta de l'Ebre.⁷

M. Àngels Arróniz

6. Recentment, el 31 de juliol de 2002, el ministre i el conseller de Medi Ambient han signat a Barcelona el *Convenio de encomienda de gestión entre el Ministerio de Medio Ambiente y el Departamento de Medio Ambiente de la Generalidad de Cataluña para la ejecución de las obras hidráulicas de interés general de la cuencas internas de Cataluña* i, més concretament, per establir les condicions de col·laboració entre l'Administració general de l'Estat i l'Administració de la Generalitat de Catalunya per a la programació, el finançament i l'execució de les obres hidràuliques d'interès general previstes a l'annex II del PHN, que corresponen al territori de Catalunya.

7. Aquest Consorci es constitueix a l'empara de la citada disposició addicional desena de la Llei 10/2001 com una entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia, de durada indefinida i integrada inicialment per l'Administració general de l'Estat i de la Generalitat de Catalunya. També podran integrar-se en el Consorci les entitats locals, els usuaris, les institucions socioeconòmiques i les entitats amb competències o interessos en l'àmbit del riu Ebre, en el tram d'aquest riu comprès entre l'embassament de Riba-roja d'Ebre i la desembocadura.

Llei 11/2001, de 5 de juliol, per la qual es crea l'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària (BOE núm. 161, de 6 de juliol).

La Llei 11/2001 crea l'Agència de Seguretat Alimentària i manifesta en la seva exposició de motius que la seguretat alimentària deriva directament de la Constitució en consagrar aquesta el dret a la protecció de la salut, atorgar als poders públics la competència per organitzar i tutelar la salut pública, i encomanar-los la defensa dels consumidors i usuaris, tal i com resulta dels art. 43, 51 i 149.1.16. En aquest marc s'insereix la necessitat de crear l'Agència de Seguretat Alimentària que, integrant els elements d'intersectorialitat i interterritorialitat d'acord amb el marc competencial vigent, realitzi una gestió eficaç de la seguretat dels aliments.

La disposició addicional primera manifesta que la Llei es dicta a l'empara de l'art. 149.1.16 de la Constitució, que reserva a l'Estat les bases i la coordinació general de la sanitat.

La mateixa exposició de motius reconeix, sens perjudici de la competència estatal, la necessitat de respectar el marc competencial en relació amb les matèries implicades en la creació de l'Agència d'acord amb allò establert a la Constitució i als estatuts d'autonomia, garantint que els objectius, principis i formes organitzatives i mètodes de treball siguin similars i compatibles.

L'Agència té el caràcter d'organisme autònom, tal com estableix l'art. 1, adscrit al Ministeri de Sanitat i Consum.

Entre els objectius de l'Agència, l'art. 2.1 preveu els de propiciar la col·laboració i coordinació de les administracions públiques competents en matèria de seguretat alimentària i afavorir la col·laboració entre les administracions públiques i els diferents sectors interessats.

D'altra banda, en l'art. 2.2, entre les funcions de l'Agència s'inclou la de coordinar les actuacions de les administracions amb competències que incideixin directament o indirectament en la seguretat alimentària.

Pel que fa a la participació de les comunitats autònomes en la designació dels òrgans de l'Agència, l'art. 4.1 disposa que el Consell de Direcció, òrgan rector de l'Agència, es compon del president, el/s vicepresident/s, i de dotze membres, quatre dels quals són designats per les comunitats autònomes, sense establir com es farà aquesta designació. Pel que fa a la Comissió Institucional de l'Agència, que és l'òrgan encarregat d'establir mecanismes eficaços de coordinació i cooperació entre les administracions públiques amb competències en matèria de seguretat alimentària, l'art. 4.2 preveu que entre els seus components hi ha d'haver un representant de cadascuna de les comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla, i quatre representants de les entitats locals, designats per l'associació d'àmbit estatal de major implantació.

Respecte als principis bàsics d'actuació de l'Agència cal destacar que l'art. 4.6.g estableix que els programes d'activitats, així com la memòria d'activitats de l'Agència, un cop aprovats pel Consell de Direcció, han de ser presentats a les Corts Generals, al Govern de la Nació i als governs de les comunitats autònomes.

L'art. 4.7 regula les relacions de l'Agència amb altres autoritats alimentàries i preveu que aquella ha d'impulsar la coordinació i les accions conjuntes amb les autoritats alimentàries de les comunitats autònomes i, si escau,

de les corporacions locals; i que ha de prestar els seus serveis d'avaluació de riscos i elaboració de dictàmens a les autoritats de les comunitats autònomes, d'acord amb el que estableixi l'Estatut de l'Agència.

Finalment, l'art. 8 disposa que l'Agència ha de coordinar el funcionament de les xarxes d'alerta alimentàries existents a l'Estat.

Marta Fernández de Frutos

Llei 15/2001, de 9 de juliol, de foment i promoció de la cinematografia i el sector audiovisual (BOE de 10 de juliol).

La Llei objecte d'aquest comentari substitueix i deroga expressament la Llei 17/1994, de 8 de juny, de protecció i foment de la cinematografia, i ha estat desenvolupada pel Reial decret 526/2002, de 14 de juny, pel qual es regulen les mesures de foment i promoció de la cinematografia i la realització de pel·lícules en coproducció.

Segons la seva disposició final segona, aquesta nova Llei es dicta amb fonament en la competència estatal sobre cultura (art. 149.2 CE), a excepció dels seus articles 4, 5 i 6, que, com que regulen les ajudes que pot prestar l'Estat al sector per millorar la seva competitivitat enfront de l'exterior, es dicten a l'empara de la competència estatal sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica (art. 149.1.13 CE). En el preàmbul s'al·lega que les obres cinematogràfiques i audiovisuals són una «forma reconeguda d'expressió informativa, documental i creativa» i que la seva regulació s'ha de basar en el respecte de la llibertat d'expressió, però sense arribar a al·legar les competències estatals sobre normes bàsiques de tots els mitjans de comunicació social (art. 149.1.27 CE), o sobre les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets (art. 149.1.1 CE), competències aques-

tes que no estan entre les que utilitza el Tribunal Constitucional per a fonamentar la constitucionalitat d'algunes de les intervencions estatals en matèria de cinematografia. En el cas de la competència de l'art. 149.1.27 CE, és citada a la disposició final tercera de la Llei 17/1994 (així com a la disposició final segona del Reial decret llei 19/1993, de 10 de desembre, de mesures urgents per a la cinematografia), però només per justificar dos preceptes d'aquesta Llei que entren a regular el mitjà televisiu, i ha estat rebutjada expressament pel Tribunal Constitucional com a suport de les actuacions de l'Estat en la cinematografia des de la Sentència 49/1984, de 5 d'abril.

També al preàmbul de la Llei s'afirma que aquesta es dicta sens perjudici de les competències de les comunitats autònomes en matèria de cultura (per a Catalunya, vegeu l'art. 9.4 EAC) i les que, en el seu cas, els corresponguin en ordre a la indústria (art. 12.1.2 EAC) i comerç interior (12.1.5 EAC), sense mencionar les competències autonòmiques sobre espectacles (art. 9.31 EAC).

A part de la qüestió competencial, a la Llei és molt present el respecte al pluriculturalisme i plurilingüisme de la societat espanyola. Quant al pluriculturalisme, el preàmbul identifica la diver-

sitat cultural com un dels principis en els quals s'ha de basar la regulació del sector cinematogràfic i audiovisual, i l'article 1 estableix que es fomentarà especialment l'expressió de la identitat cultural dels diferents pobles espanyols. Quant al plurilingüisme, d'una banda s'assenyala en el preàmbul la diversitat lingüística com un altre dels principis que regeixen aquest sector, es consideren a més com a pròpies tant el castellà com les diverses llengües autonòmiques oficials a l'efecte de diversos preceptes de la Llei (art. 2.1.c: utilització preferent d'aquestes llengües en la versió original com un més dels requisits perquè s'atorgui la nacionalitat espanyola a una obra; art. 8: llibertat de distribució a Espanya de pel·lícules procedents d'altres estats en aquestes llengües; i disposició addi-

cional segona: destí, a les pel·lícules i curtmetratges elaborats en aquestes llengües, del 60 % del finançament dedicat a producció europea que s'exigeix als canals de televisió que emeten pel·lícules amb menys de set anys d'antiguitat) i fins i tot s'afavoreix les llengües autonòmiques quant a diverses mesures de promoció contingudes a la Llei (art. 5.1: incentius complementaris a la producció cinematogràfica en aquestes llengües; art. 6: ajuts complementaris a la promoció i distribució de pel·lícules en aquestes llengües; i art. 7: increment del percentatge permès d'exhibició de pel·lícules no comunitàries quan aquestes es passin en versió doblada a alguna d'aquestes llengües).

Jordi Freixes

Llei 17/2001, de 7 de desembre, de marques (BOE núm. 294, de 8 de desembre).

Aquesta Llei té per objecte la regulació del règim jurídic dels signes distintius, categoria jurídica que configura una de les grans àrees de la propietat intel·lectual. La seva aprovació és deguda a tres motius fonamentals: 1) en primer lloc una de les raons que la justifiquen és la necessitat de donar compliment a la STC 103/1999, de 3 de juny, perquè delimitava les competències que en matèria de propietat industrial corresponien a les comunitats autònomes i a l'Estat; 2) en segon lloc, la Llei pretén incorporar a l'ordenament jurídic espanyol les disposicions comunitàries i de dret internacional que, en matèria de marques, l'Estat espanyol està obligat a observar; i 3) finalment, el tercer motiu obeeix a la conveniència d'introduir en l'ordenament jurídic determinades nor-

mes tant de caràcter substantiu com procedimental, a conseqüència de l'experiència obtinguda sota la vigència de la llei anterior, així com de la necessitat d'adaptar el sistema de registre de marques a les exigències de la nova societat de la informació.

1) En relació amb el primer aspecte, l'art. 1.3 de la Llei disposa en atenció a la STC 103/1999 que aquella tindrà caràcter únic a tot el territori nacional i que la seva execució anirà a càrrec de l'Oficina Espanyola de Patents i Marques, sens perjudici de les competències que en matèria d'execució de la legislació de la propietat industrial corresponguin a les comunitats autònomes. D'acord amb la Sentència del Tribunal Constitucional esmentada, dictada a conseqüència de la interposi-

ció d'un recurs d'inconstitucionalitat promogut pel Govern Basc contra la Llei 32/1988, de 10 de novembre, de marques, la nova normativa reconeix la competència de les comunitats autònomes en matèria de marques per a tots els actes relatius a la gestió de les sol·licituds de registre que no siguin els de la resolució final que concedeixi o denegui. Així, si bé manté la competència exclusiva estatal en l'apreciació dels possibles defectes de tipus material que pugui tenir la sol·licitud en la mesura que no pot ser separable de la resolució que concedeixi o denegui la inscripció, concedeix a les comunitats autònomes les relatives a la recepció i a l'apreciació dels requisits formals relatius a la inscripció així com la del compliment dels terminis establerts. La Llei preveu també, en execució de la STC, l'obligació que totes les sol·licituds hagin d'estar redactades obligatòriament en castellà, sens perjudici que en aquelles comunitats autònomes on existeixi una llengua oficial, pugui redactar-se també en aquella llengua, a més del castellà.

2) En relació amb els compromisos internacionals que ha adquirit l'Estat espanyol i que provocaren l'aprovació d'aquesta Llei, cal destacar que l'harmonització comunitària en matèria de marques s'ha formalitzat fonamentalment a través de la Directiva 89/104/CEE (LCEur 1989, 132) del Consell, de 21 de desembre de 1988, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres en matèria de marques. Les seves disposicions, que ja foren incorporades per la Llei 32/1988, de marques, han estat objecte d'una transposició a la present Llei. D'entre aquestes matèries cal destacar la del nou concepte de marca, la reformulació de les causes de denegació i nul·litat del re-

gistre, l'extensió a l'àmbit comunitari de l'esgotament del dret de marca, la incorporació de la figura de la prescripció per tolerància i reforçament de l'obligació de l'ús de la marca, i les sancions per incompliment.

Dins del dret comunitari de marques la Llei ha tingut en compte el Reglament (CE) núm. 40/94 (LCEur 1994, 25) del Consell, de 20 de desembre de 1993, sobre la marca comunitària, per la qual es crea un signe distintiu els efectes de les quals s'estenen a tot el territori de la comunitat. Tot i que el Reglament no imposa l'obligació als estats membres de dictar disposicions d'aproximació de les marques nacionals a la comunitària, el legislador estatal ha entès que aquesta és desitjable ja que permet evitar que dos títols que produeixen efectes idèntics a l'Estat espanyol estiguin subjectes a normatives diferents.

En relació amb el dret internacional, la present llei incorpora disposicions que permeten l'aplicació del Protocol relatiu al Registre internacional de marques, de 27 de juny de 1989 (RCL 1995, 3123), l'Acord sobre els aspectes dels drets de propietat intel·lectual relacionats amb el comerç, que forma part integrant de l'Acord pel qual s'estableix la Organització Internacional del Comerç, de 15 d'abril de 1994 (RCL 1995, 192), així com el Tractat sobre el dret de marques i el seu Reglament, de 27 d'octubre de 1994 (RCL 1999, 448).

3) Finalment la Llei respon a la necessitat de dotar les marques d'un procediment més àgil, eficient i lògic, d'acord amb les demandes i exigències de la nova societat de la informació, però sense que això impliqui una disminució en els nivells de seguretat jurídica que l'adquisició d'aquests drets ha de concedir.

En aquest sentit, la Llei atempera l'automatisme formal del naixement del dret de marca, basat en el caràcter constituït del registre, amb l'establiment del principi de la bona fe registral, en preveure com a causa autònoma la nul·litat del Registre de marca, quan la sol·licitud en què es va basar aquell registre hagués estat presentada de mala fe. En relació amb el procediment se suprimeix l'examen de les prohibicions relatives que ha de fer l'Oficina Espanyola de Patents i Marques, conservant únicament el de les prohibicions absolutes; s'introdueix la figura del *restitutio in integrum* per tal d'evitar que, com a conseqüència de la inobservança d'un termini, es produeixi la pèrdua d'un dret si l'interessat demostra haver actuat amb la deguda diligència; es preveu la suspensió d'un procediment de concessió quan l'oposició es fonamenti en una mera sol·licitud de registre; preveu la possibilitat de sotmetre a arbitratge els actes administratius que hagin posat fi al procediment de registre; regula els diferents mitjans de notificació i consulta pública dels expedients de registre i els adapta a les exigències de la societat de la informació admetent la possibilitat d'efectuar notificacions per correu electrònic o de realitzar consultes d'expedients per vies telemàtiques.

En relació amb el contingut de la marca, enforteix la posició exclusiva del titular de la marca ampliant l'abast de l'*ius prohibendi* als mitjans d'identificació del producte o servei quan hi hagi la possibilitat que aquells mitjans s'utilitzin per realitzar actes prohibits; per a utilització telemàtica o quan s'habilita el titular per impedir la reproducció de la seva marca en diccionaris si això perjudica el seu caràcter distintiu.

Així mateix el nou text incorpora el

dret de qualsevol persona jurídica que no hagi registrat com a nom comercial la seva denominació o raó social a formular la seva oposició al registre d'una marca o nom comercial sol·licitats posteriorment o a reclamar davant els tribunals la seva anul·lació si ja s'haguessin registrat, quan aquells signes distintius s'apliquin a productes, serveis o activitats idèntics o similars a aquells per als quals s'usa aquella denominació, sempre que es pugui provar que l'ús prioritari d'aquesta en tot el territori nacional i que existeix un risc de confusió per part del públic. Finalment, cal destacar que la Llei suprimeix el caràcter registral dels rètols dels establiments, i deixa la protecció d'aquesta modalitat de propietat industrial a les normes comunes sobre competència deslleial.

La legislació sobre aquesta matèria és competència exclusiva de l'Estat d'acord amb el que estableix l'art. 149.1.9 de la Constitució. De forma expressa la nova Llei deroga la Llei 32/1988, de 10 de novembre, de marques, l'Estatut sobre propietat industrial, aprovat pel Reial decret llei de 26 de juliol de 1929; l'apartat 4 de l'art. 11 de la Llei 17/1975, de 2 de maig, sobre creació de l'organisme autònom Registre de la Propietat Industrial perquè afecta les marques, els noms comercials i els rètols d'establiments, i la lletra *b* del paràgraf segon de l'apartat 5 de l'art. 11; l'art. 2 del Reial decret llei 8/1998, de 31 de juliol, de mesures urgents en matèria de propietat industrial; i les disposicions addicionals sisena i setena i la disposició transitòria segona de la Llei 14/1999, de 4 de maig, de taxes i preus públics per serveis prestats pel Consell de la Seguretat Nuclear.

Francesc Vallès

Llei 26/2001, de 27 de desembre, per la qual s'estableix el sistema d'infraccions i sancions en matèria d'encefalopaties espongiformes transmissibles (BOE núm. 2, de 2 de gener de 2002).

La Llei 26/2001 troba el seu antecedent en el Decret llei 8/2001, de 6 d'abril, que va ser tramitat com a projecte de llei pel procediment d'urgència, amb petites modificacions en la seva redacció. La modificació de l'art. 6, sobre la potestat sancionadora, afecta l'àmbit de competències de les comunitats autònomes, atès que, davant de l'art. 6 del Decret llei, que només feia referència a la potestat sancionadora de l'Administració general de l'Estat, l'art. 6 de la Llei reconeix que l'exercici de la potestat sancionadora pot correspondre també als òrgans competents de les comunitats autònomes.

La norma, de caràcter bàsic, s'aprova amb la voluntat de tipificar els tipus il·lícits administratius en matèria de prevenció i lluita contra les encefalopaties espongiformes transmissibles a l'empara del títol competencial de l'art. 149.1.1 i 16 de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva per establir les condicions bàsiques que garanteixen la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i deures constitucionals i la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació general de la sanitat.

Entre les infraccions molt greus, l'art. 2.2.c preveu la no-realització, en els laboratoris designats per l'òrgan competent de la comunitat autònoma, de les anàlisis, proves i test de detecció de les encefalopaties espongiformes transmissibles a què hagin de

sotmetre's els animals amb destinació per a consum humà. L'art. 2.2.d estableix també com a infracció molt greu l'ocultació de casos d'encefalopaties espongiformes transmissibles, diagnosticades i sospitoses, als òrgans competents de la comunitat autònoma.

Entre les infraccions greus, l'art. 2.3.g inclou la no-realització, en els laboratoris designats per l'òrgan competent de la comunitat autònoma, de les anàlisis, les proves i el test de detecció de les encefalopaties espongiformes transmissibles a què hagin de sotmetre's els animals que no es destinin a consum humà; i l'art. 2.3.h la falta de comunicació de la sospita d'aparició de l'encefalopatia espongiforme transmissible, quan existeixi l'obligació de declarar-la als òrgans competents de la comunitat autònoma.

L'art. 6, ja esmentat, estableix que l'exercici de la potestat sancionadora en aplicació de la Llei correspon als òrgans competents de les comunitats autònomes i a l'Administració general de l'Estat en l'àmbit de les seves competències.

Finalment, la disposició addicional única disposa que la Llei constitueix legislació bàsica a l'empara de les regles 1 i 16 de l'art. 149 de la Constitució, excepte pel que fa a l'art. 6 de la Llei.

Marta Fernández de Frutos

Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües (BOE núm. 176, de 24 de juliol).¹

El Reial decret legislatiu 1/2001 dictat pel Govern en compliment del mandat legal que establia la disposició final segona de la Llei 46/1999, de 13 de desembre,² de modificació de la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües, té per objecte la refosa i l'adaptació d'una normativa legal vigent, prolixa i dispersa, en matèria d'aigües. Resta, però, exclosa de la refosa una altra normativa sectorial, com la de les aigües residuals urbanes o les aigües marítimes, que, tot i que és un complement d'aquesta matèria, té altres objectius i afecta més principalment altres àmbits legislatius. Aquest text normatiu conté cent-trenta cinc articles integrats en vuit títols; vuit disposicions addicionals; vuit disposicions transitòries i tres disposicions finals, i d'acord amb el que disposa el seu article primer, regula el domini públic hidràulic, l'ús de l'aigua i l'exercici de les competències atribuïdes a l'Estat en les matèries relacionades amb aquest domini en el marc de les competències delimitades per l'art. 149 CE. A falta de major especificació sobre els títols competencials que emparen la regulació estatal, es pot emprar com a criteri interpretatiu auxiliar allò

que estableix la disposició addicional segona del Reial decret legislatiu mateix. En efecte, aquest precepte, que es fa ressò del criteri territorial constitucional i estatutari de distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes en matèria de recursos i aprofitaments hidràulics (art.149.1.22 CE i 9.16 EAC), atribueix a l'Administració hidràulica de la Generalitat —respecte a les conques compreses íntegrament en el seu àmbit territorial— totes les funcions que, d'acord amb el Reial decret legislatiu 1/2001, exerceixen els organismes de conca en aquelles conques que excedeixen l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma. Aquest darrer criteri competencial de conca hidrogràfica intercomunitària, entesa com una unitat de gestió per part de l'Estat, ja el recollia l'anterior Llei d'aigües de 1985 i ha estat avalat per la doctrina del Tribunal Constitucional com un criteri que permet una administració equilibrada dels recursos hidràulics que l'integren, atès el conjunt d'interessos afectats que, quan la conca s'estén al territori de més d'una comunitat autònoma, poden tenir caràcter supracomunitari.³ No obstant

1. El Reial decret legislatiu 1/2001 va tenir una correcció d'errades important, ja que a més d'algunes omissions de certa transcendència en el seu articulat, aquesta correcció va afegir la disposició addicional novena sobre el règim aplicable a la Comunitat Autònoma de Canàries (BOE núm. 287, de 30 de novembre de 2001). Posteriorment, el Reial decret legislatiu 1/2001 també ha estat objecte d'algunes modificacions mitjançant la Llei 24/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social (que en modifica l'art. 132) i la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació (que afegeix un paràgraf a l'art.105.2.a i una disposició addicional desena sobre abocaments). Finalment, cal esmentar que el Consell de Govern de la Diputació General d'Aragó ha interposat recurs d'inconstitucionalitat davant el Tribunal Constitucional contra aquesta norma i, més concretament, contra els preceptes que regulen la cessió de drets a l'ús privatiu de les aigües (art. 67 a 72, i per connexió art. 53.6 i disposició addicional sisena).

2. Aquesta disposició, en la redacció donada per la Llei 6/2001, de 8 de maig, d'avaluació d'impacte ambiental, autoritzava el Govern a fer aquesta refosa en un termini de dos anys.

3. En aquest sentit, entre d'altres, les STC 227/1988, de 29 de novembre, 161/1996, de 17 d'octubre, i 118/1998, de 4 de juny.

això, cal recordar que l'exercici de les competències estatals sobre el domini públic hidràulic d'una conca intercomunitària pot afectar i condicionar així mateix, i de forma rellevant, l'actuació de la comunitat autònoma en les parts de la conca que transcorrin pel seu territori, no solament en l'exercici de les seves competències en matèria d'aigües sinó també en el d'altres competències exclusives com són l'ordenació del territori o del litoral (art. 9.9 EAC). En aquest sentit, la disposició addicional cinquena del Reial decret legislatiu 1/2001 fa esment exprés de les competències de les comunitats autònomes en matèria d'ordenació del territori, quan poden concórrer amb facultats estatals per establir limitacions de l'ús del sòl i de reserves dels terrenys.

Una primera manera més directa que tenen les comunitats autònomes per incidir en els interessos afectats per l'administració dels recursos i els aprofitaments hidràulics de les conques intercomunitàries i de col·laborar en la seva gestió és la participació en els òrgans de govern de les confederacions hidrogràfiques (art. 25.1 RDL 1/2001). Paral·lelament, es preveuen altres mecanismes de col·laboració com ara la celebració de convenis entre els organismes de conca i les comunitats autònomes (art. 25.2 RDL 1/2001) o la intervenció de les comunitats en els expedients que tramitin els citats organismes, mitjançant un informe previ on poden manifestar allò que considerin oportú respecte a les seves competències (art. 25.3 RDL 1/2001). Aquest informe autonòmic té com a contrapartida que les confederacions hidrogràfiques puguin emetre un informe previ (amb silenci positiu) sobre els actes i els plans que les comunitats autònomes hagin d'aprovar en l'exercici de les seves competències,

entre d'altres, en matèria de medi ambient, ordenació del territori i urbanisme, espais naturals, pesca, monts, regadius i obres públiques d'interès regional (art. 25.4 RDL 1/2001). Com es pot constatar, el domini públic hidràulic constitueix un dels supòsits més paradigmàtics de competències concurrents estatals i autonòmiques sobre un mateix espai físic o recurs natural. Sobre això, cal recordar que, encara que en un determinat aspecte es pugui considerar prevalent la competència d'una de les entitats implicades, en cap cas les competències de l'altra entitat poden quedar reduïdes o minimitzades per les primeres. Per aquesta raó resulta imprescindible en aquests casos recórrer a mecanismes de coordinació i de col·laboració que respectin plenament totes les competències implicades (en el sentit que no comportin un control o un sotmetiment d'unes competències respecte a les altres). D'aquesta qüestió s'ocupa precisament l'art.128, apartat 1 del Reial decret legislatiu 1/2001, que preveu que l'Administració general de l'Estat, les confederacions hidrogràfiques, les comunitats autònomes i les entitats locals tenen els deures de coordinació recíproca de les seves competències concurrents sobre el medi hídric amb incidència en el model d'ordenació territorial, en la disponibilitat, la qualitat i la protecció de les aigües i, en general, del domini públic hidràulic, com també els deures d'informació i col·laboració mútua en relació amb les iniciatives o els projectes que es promoguin. Una altra fórmula orgànica de participació de les comunitats autònomes en la gestió de les aigües és el Consell Nacional de l'Aigua, del qual formen part, si bé amb poc pes específic. Es tracta de l'òrgan consultiu superior en aquest àmbit, que emet informe preceptiu sobre diferents matè-

ries, com per exemple, el projecte de Pla hidrològic, els plans hidrològics de conca i altres plans sectorials que afectin l'aprofitament dels recursos hidràulics (art. 20 RDL 1/2001). La seva composició i la seva estructura orgànica s'han de determinar per reial decret.⁴

Des d'aquesta perspectiva competencial cal afegir que el Reial decret legislatiu 1/2001, a part de les funcions que atribueix a l'Estat sobre el domini públic hidràulic de les conques intercomunitàries (art. 17 RDL 1/2001), estableix un règim jurídic bàsic al qual hauran d'ajustar la seva actuació les administracions hidràuliques autonòmiques quan exerceixen competències sobre les conques hidrogràfiques compreses ín-

tegrament en el territori de la comunitat autònoma (art. 18 RDL 1/2001). Aquest règim consisteix en l'observança i l'aplicació dels principis de l'art. 14 del Reial decret legislatiu 1/2001, que regeixen l'administració de les aigües (unitat de gestió; tractament integral; economia de l'aigua; desconcentració; descentralització; coordinació i eficàcia; participació dels usuaris); en el respecte a la unitat de la conca hidrogràfica, dels sistemes hidràulics i del cicle hidrològic i, en la compatibilitat de la gestió pública de l'aigua amb l'ordenació del territori i la conservació i protecció del medi ambient i de la naturalesa.

M. Àngels Arróniz

Reial decret llei 3/2001, de 9 de febrer, pel qual s'adopten mesures per reparar els danys causats per les inundacions produïdes a la Comunitat Autònoma de Catalunya a conseqüència de les pluges torrencials el 10 de juny de 2000 (BOE núm. 36, de 10 de febrer).

El present decret llei completa, en aplicació del principi constitucional de solidaritat, les disposicions normatives d'urgència dictades pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Decret 196/2000, de 13 de juny, i les ordres de desplegament d'aquest, i el Reial decret llei 8/2000, de 4 d'agost, dictat pel Govern espanyol el 4 d'agost. Aquestes disposicions adoptaven mesures de caràcter urgent a fi de pal·liar els danys produïts tant pels aiguats del 10 de juny de 2000 com per altres adversitats climàtiques. El conjunt de mesures previstes comprenia ajudes

per pal·liar els danys produïts sobre vides humanes, produccions agrícoles i ramaderes, infraestructures hidràuliques i viàries, serveis públics i privats, habitatges, indústries i comerços.

Les mesures previstes en aquest decret llei afecten diversos departaments ministerials, i a la vegada s'estableixen precisions per aconseguir que l'aplicació de les mesures adoptades es porti a terme amb la rapidesa, la flexibilitat i la coordinació necessàries entre els òrgans de les administracions afectades, l'estatal, l'autonòmica i la municipal (la disposició addicional primera afirma que el que

4. Fins a l'actualitat, aquest organisme està regulat pel Reial decret 927/1988, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament sobre l'Administració pública de l'aigua i de la planificació hidrològica, reformat per última vegada l'any 1996 i declarat inconstitucional i de caràcter no bàsic en algun dels seus preceptes per la STC 118/1988, de 4 de juliol.

disposa el decret llei s'entén sense perjudici de les competències de la Comunitat Autònoma de Catalunya, i que l'execució d'aquest es pot dur a terme mitjançant els mecanismes de col·laboració que creguin oportuns les altres administracions). A l'annex del Decret llei s'incorpora la relació de municipis on és d'aplicació.

Entre les mesures previstes destaca l'establiment de beneficis fiscals (art. 2), consistents en l'exempció de les quotes de l'IBI en casos de collites malmeses, pèrdues de bestiar o d'altres béns no coberts per cap assegurança, habitatges i establiments industrials o comercials que haguessin hagut de ser reallotjats totalment o parcialment; i la reducció de l'IAE a les indústries, establiments mercantils i professionals afectats (preveient-se una compensació per la disminució

d'ingressos que es produeixen en els ajuntaments i diputacions provincials sobre els pressupostos generals de l'Estat per al 2001). Es preveu també (art. 3) la qualificació d'emergència per a les obres, serveis, adquisicions o subministraments de manteniment o reparació de les infraestructures perjudicades per la catàstrofe (d'acord amb l'art. 72 de la Llei 2/2000, de contractes de les administracions públiques), i la qualificació d'urgent de les expropiacions necessàries. S'estableixen també línies preferencials de crèdit que haurà de proposar l'Institut de Crèdit Oficial a les entitats financeres implantades a Catalunya posant a la seva disposició un import màxim de 1.000.000.000 de ptes., ampliable en funció de l'avaluació dels danys.

Josep Pagès

Reial decret llei 4/2001, de 16 de febrer, sobre les farines d'origen animal (BOE núm. 42, de 17 de febrer).

Per controlar i eradicar la coneguda com a *malaltia de les vaques boges* (l'encefalopatia espongiforme transmissible dels animals de les espècies bovina, ovina i cabruna) es van establir diferents mesures en els reials decrets 1911/2000, de 24 de novembre, i 3454/2000, de 22 de desembre, que, d'acord amb el previst per la normativa comunitària, incloïen la prohibició d'utilitzar farines d'origen animal en l'alimentació dels animals de producció i l'obligació de separar els materials especificats de risc per a la destrucció posterior en condicions adequades de salubritat i higiene. Aquestes mesures van comportar, entre altres conseqüències, la generació d'una quantitat ingent de farines d'origen animal que fins llavors eren utilitzades de

forma ordinària per a l'alimentació de determinats animals i que des de llavors s'han convertit en un residu a causa de l'obligació que tenen els seus titulars de desprendre-se'n.

Des del punt de vista ambiental, i partint de la base que ens trobem davant de farines transformades en les quals s'ha inactivat el prió causant de la malaltia, és preferible la valorització energètica d'aquestes farines abans que el dipòsit en abocadors, tenint en compte l'ordre de preferències en les opcions de gestió de residus establert per la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus, que segueix l'estratègia comunitària. D'altra banda, segons s'afirma en l'exposició de motius del Decret llei que comentem, la valorització energètica d'aquestes farines en forns

d'indústries cimenteres, de productes ceràmics o en centrals tèrmiques, utilitzant-les com a combustible substitutiu del que habitualment utilitzen aquestes instal·lacions, únicament requereix una mínima adaptació tècnica de l'alimentador del combustible, i, a més, s'obté un doble avantatge ambiental: la contaminació atmosfèrica és inferior a la que s'origina amb la utilització de combustibles convencionals i es produeix una reducció de la utilització de combustibles fòssils i per tant una disminució de l'emissió dels gasos d'efecte hivernacle.

D'acord amb el que preveu la normativa comunitària (Directiva 75/442/CEE, modificada per la Directiva 91/156/CE, del Consell, de 18 de març), les activitats de valorització de qualsevol tipus de residu han de sotmetre's a autorització administrativa prèvia; no obstant això, la mateixa Directiva atorga als estats membres la potestat d'eximir d'aquesta autorització sempre que es dictin normes generals per a cada activitat en les quals es fixin els tipus i les quantitats de residus que es valoritzaran i les condicions en què la citada activitat pot quedar dispensada de l'autorització, de tal manera que si es tracta de residus no perillosos (com és el cas de les farines transformades) només es requereix una mera comunicació de la decisió adoptada.

Així, d'acord amb la normativa comunitària, el Reial decret 4/2001 modifica la citada Llei de residus i estableix que la utilització de les farines transformades de despulles i cadàvers d'animals com a combustible en forns de fàbriques de ciment o de productes ceràmics o en centrals tèrmiques quedarà exempta d'autorització administrativa (art.1) i considera, a més, que aquest tipus de valorització energètica, si es porta a terme en instal·lacions existents que ja comptin amb la llicència d'activitat precepti-

va, no suposa una modificació substancial de la instal·lació, i per això no cal ni una nova llicència ni una revisió de la ja existent (art. 2); només cal que els titulars de les instal·lacions en les quals es portin a terme aquestes activitats ho comuniquin a l'òrgan ambiental de la comunitat autònoma en què estiguin ubicades, a l'efecte de registre. En qualsevol cas, l'exempció d'autorització no impedeix que cada comunitat autònoma, en l'exercici de les seves competències per dictar normes addicionals de protecció, pugui establir els mecanismes d'intervenció que estimi convenients, incloent-hi l'autorització administrativa. Finalment, en la disposició addicional segona, s'estableix que les comunitats autònomes també podran eximir de l'autorització administrativa la valorització energètica de farines d'origen animal en altres instal·lacions d'incineració —diferents de les esmentades— sempre que es dictin normes generals per a cada activitat en què es fixin els tipus i les quantitats de residus que es valoritzaran i les condicions en què l'activitat pot quedar dispensada de l'autorització; en aquest cas, s'exigeix també els requisits de registre autonòmic i notificació al Ministeri de Medi Ambient a l'efecte d'informar la Comissió Europea.

En definitiva, el Reial decret que comentem sembla un bon exemple de dues pràctiques que no abunden: la utilització del tipus normatiu del Reial decret llei davant d'una situació en què clarament es poden observar els motius d'extraordinària i urgent necessitat que exigeix l'art. 86 de la CE, i una certa col·laboració entre l'Estat i les comunitats autònomes tant en el procés d'elaboració de la norma com en la implantació de les mesures que preveu.

Marcel Mateu

Reial decret llei 9/2001, de 6 d'abril, pel que s'adopten mesures addicionals en el marc d'eradicació de les encefalopaties espongiformes transmissibles (BOE núm. 84, de 7 d'abril).

L'exposició de motius del Decret llei exposa que l'Administració general de l'Estat ha coordinat i impulsat mesures de suport al sector implicat per evitar que els animals afectats per encefalopaties espongiformes bovines puguin passar la malaltia a la cadena alimentària i per evitar que s'estengui la malaltia. Aquestes mesures han de ser executades principalment per les comunitats autònomes, amb les quals s'ha subscrit un pla coordinat d'actuació per a la lluita contra l'encefalopatia espongiforme bovina. En el marc d'aquest pla se situa el Reial decret llei aprovat que preveu mesures per a la reestructuració del sector del bestiar boví que s'han de concretar en un pla de reestructuració que aprovi el Govern a partir de la proposta consensuada del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, les comunitats autònomes i les organitzacions sectorials més representatives.

El Reial decret llei s'aprova, com s'exposa a la disposició addicional primera, a l'empara de l'art. 149.1.13, 16 i 17 de la Constitució, que atribueix a l'Estat la

competència exclusiva en matèria de bases i coordinació general de la sanitat i legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social.

Entre las mesures previstes, l'art. 4.1 disposa que dins el primer semestre de l'any 2001 el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en col·laboració amb les comunitats autònomes, les cooperatives agràries i les organitzacions més representatives del sector, ha de presentar perquè l'aprovi el Govern un pla de reestructuració del sector del vacum amb objectius concrets i un calendari específic en què es considerin les mesures previstes en el mateix art. 4.

La disposició addicional segona preveu que les ajudes regulades en el Decret llei han de ser compatibles amb les que adoptin les comunitats autònomes afectades amb la mateixa finalitat, i s'ha de respectar en tot cas els límits establerts a l'efecte per les directrius comunitàries sobre ajudes estatals al sector agrari.

Marta Fernández de Frutos

1.2. ADMINISTRACIÓ DE L'ESTAT

A cura de Joan Manuel Trayter

Disposicions diverses de l'any 2001

Reial decret 3/2001, de 12 de gener, d'ocupació i seguretat social (BOE núm. 12, de 13 de gener).

Reial decret a través del qual es prorroga la vigència de les disposicions transitòries del Reial decret 5/1997, de 10 de gener, que regula el subsidi d'atur a favor dels treballadors eventuais inclosos en el règim especial de la Seguretat Social.

Reial decret 4/2001, de 12 de gener, d'agricultura (BOE núm. 12, de 13 de gener).

El Reglament (CE) 1257/1999, del Consell, de 17 de maig, sobre ajuts al desenvolupament rural a càrrec del Fons Europeu d'Orientació i de Garantia Agràries (FEOGA), estableix un règim d'ajuts per a l'ús de mètodes de producció agropecuària que permeti protegir l'ambient i mantenir el camp (agroambient). Així mateix, a l'article 55, deroga el Reglament (CEE) 2078/1992, del Consell, de 30 de juny, sobre mètodes de producció agrària compatibles amb les exigències de la protecció del medi ambient i la conservació de l'espai natural, si bé estableix que aquest continuarà essent d'aplicació a les mesures que aprovi la Comissió en virtut d'aquestes normes abans de l'1 de gener de 2000.

El Reglament (CE) 1260/1999, del Consell, de 21 de juny, pel qual s'estableixen disposicions generals sobre els fons estructurals, a l'article 52, determina que la seva entrada en vigor no afectarà ni la continuació ni la modificació.

El Reglament (CE) 1750/1999, de la Comissió, de 23 de juliol, que estableix disposicions d'aplicació del Reglament (CE) 1257/1999, condiona l'aplicació de la normativa nacional en la qual se sustentava el desenvolupament del programa agroambiental espanyol, tot i que especifica que cal continuar aplicant les accions aprovades per la Comissió en el marc del Reglament (CEE) 2078/1992.

El present Reial decret es dicta en compliment de la competència estatal en matèria de bases i coordinació de la planificació de l'activitat econòmica prevista a l'art. 149.1.13 de la Constitució, i també a l'art. 149.1.23 que atribueix a l'Estat la legislació bàsica sobre protecció del medi ambient.

Reial decret 7/2001, de 12 de gener, d'assegurances i vehicles (BOE núm. 12, de 13 de gener).

La disposició addicional vuitena de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i de supervisió d'assegurances privades, ha modificat l'anterior Llei d'ús i de circulació de vehicles de motor, text refós aprovat pel Decret 632/1968, de 21 de març, que passa a denominar-

se Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor. Aquesta modificació suposa un canvi substancial en la regulació de la normativa de l'assegurança de subscripció obligatòria d'automòbils i la seva adaptació a la Directiva 90/232/CEE, del Consell, de 14 de maig, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre l'assegurança de responsabilitat civil derivada de la circulació de vehicles automòbils, que amplia el sistema obligatori d'assegurança.

De la nova regulació en destaca l'aprovaçió d'un sistema per a la valoració dels danys i perjudicis causats a les persones en accidents de circulació, que s'aplicarà a la valoració de tots els danys ocasionats a les persones en accidents de circulació.

L'habilitació reglamentària al Govern per dictar les disposicions que convinguin apareix reconeguda a la disposició final de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, introduïda per la disposició final tercera de la Llei 40/1998, de 9 de desembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i altres normes tributàries. I en virtut de l'habilitació esmentada, es dicta aquest nou Reglament, que substitueix el Reial decret 2641/1986, de 30 de desembre, pel qual s'aprovà el Reglament de l'assegurança de responsabilitat civil derivada de l'ús i de la circulació de vehicles de motor, de subscripció obligatòria.

D'altra banda, l'art. 2.2 de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor reserva al desenvolupament reglamentari l'establiment dels requisits, de la forma i de la periodicitat en què les asseguradores han de remetre la corresponent informació que permeti, a les persones implicades en un accident de circulació,

conèixer com més aviat millor les circumstàncies relatives al contracte d'assegurança i l'entitat asseguradora. Amb la finalitat que les persones implicades en un accident de circulació puguin conèixer l'entitat asseguradora, la disposició transitòria tretzena de la Llei 30/1995 va establir l'obligació, per a les entitats asseguradores, de portar un registre on han de constar, almenys, les circumstàncies relatives a la matrícula del vehicle, al número de la pòlissa i al seu període de vigència. També imposà a aquestes entitats asseguradores l'obligació de subministrar, al Ministeri d'Economia i Hisenda (actualment Ministeri d'Economia), informació relativa als vehicles assegurats que havien de trametre al Consorci de Compensació d'Assegurances. Aquesta obligació es regulà per Resolució de 8 de març de 1996 de la Direcció General d'Assegurances, sobre subministrament d'informació per les entitats asseguradores dels vehicles assegurats. No obstant això, es regula aquesta obligació mitjançant l'aplicació de l'art. 2.2 ja esmentat.

Igualment, aquest Reial decret incorpora, amb caràcter definitiu, l'obligació recollida a l'art. 1 de la Directiva 84/5/CEE, del Consell, de 30 de desembre de 1983, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre l'assegurança de responsabilitat civil que resulta de la circulació de vehicles automòbils ja incorporada al dret espanyol per la disposició addicional setena del Reglament d'ordenació i de supervisió de les assegurances privades, aprovat per Reial decret 2486/1998, de 20 de novembre, disposició que deroga el present Reial decret.

D'altra banda, s'incorporen en el present Reglament noves consideracions que l'experiència ha aconsellat introduir, i s'aclareix i es precisa el contingut

de la Llei sobre Responsabilitat Civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor.

El present Reial decret incideix en les necessitat referides i té per finalitat aprovar el Reglament sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor.

Reial decret 59/2001, de 26 de gener, sobre terrorisme (BOE núm. 24, de 27 de gener).

En el desenvolupament de la Llei 13/1996, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social, es dictà el Reial decret 1211/1997, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'ajuts i reparacions a les víctimes de delictes de terrorisme.

La Llei 66/1997, de 30 de desembre (RCL 1997\3106; RCL 1998, 1636), de mesures fiscals, administratives i d'ordre social, amplià els supòsits de reparació i d'assistència a les víctimes del terrorisme, la qual cosa obligà a modificar l'esmentat Reglament.

A la pràctica, la tramitació dels expedients de reparació per danys materials ha evidenciat la conveniència de modificar l'esmentat Reglament, per tal que el danys que siguin reduïts no s'hagin de sotmetre al requisit de peritatge, ja que en aquests expedients el peritatge que exigeix el Reglament suposa un important obstacle per poder realitzar el pagament d'ajuts que s'haurien de poder facilitar al més aviat possible.

Aquest és el motiu pel qual, amb l'objectiu de simplificar al màxim possible el procediment de tramitació d'expedients per danys materials, s'ha cregut oportú modificar l'apartat 5 de l'art. 4, de manera que es manté el peritatge dels danys la quantia dels quals depassi les 100.000 pessetes (601,012 euros) mentre que, quan la quantia sigui inferior a

aquesta quantitat, és suficient la presentació de factura o pressupost de reparació, i així s'agilitarà la tramitació i el pagament corresponent.

Reial decret 115/2001, de 9 de febrer, sobre habitatge (BOE núm. 36, de 10 de febrer).

Reial decret a través del qual es modifica el Reial decret 1186/1998, de 12 de juny, sobre mesures de finançament d'actuacions protegides en matèria d'habitatge i de sòl del Pla 1998-2001, i s'estableix l'ajut estatal directe a l'entrada.

Reial decret 142/2001, de 16 de febrer, d'estrangeria (BOE núm. 44, de 20 de febrer).

La disposició transitòria primera de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i llur integració social, determinava que el Govern establiria mitjançant Reial decret el procediment per a la regulació dels estrangers que fossin a territori espanyol abans del dia 1 de juny de 1999 i que acreditessin haver sol·licitat en alguna ocasió permís de residència o de treball o que n'haguessin tingut en els darrers tres anys. En virtut d'aquesta Llei orgànica, s'adoptà el Reial decret 239/2000, de 18 de febrer, pel qual s'estableix el procediment per a la regularització d'estrangers previst a la disposició transitòria primera esmentada.

La Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, disposa que el Govern establirà per Reial decret els requisits que han de permetre, sense necessitat de presentar nova documentació, la regularització dels estrangers que es trobin a Espanya i que tot i haver presentat sol·licitud de regularització, a l'empara del Reial de-

cret 239/2000, els hagi estat denegada exclusivament pel fet de no complir el requisit de trobar-se a Espanya abans de l'1 de juny de 1999.

Mitjançant el present Decret es dona compliment al manament legislatiu derivat de l'esmentada disposició transitòria, tot regulant un procediment de reexamen de les sol·licituds denegades, i es delimiten els requisits que els interessats han de reunir per obtenir la regularització a Espanya.

Reial decret 114/2001, de 9 de febrer, sobre carreteres (BOE núm. 45, de 21 de febrer).

Reial decret a través del qual es modifica el Reglament general de carreteres, aprovat per Reial decret 1812/1994, de 2 de setembre.

Reial decret 5/2001, de 2 de març, de dret laboral (BOE núm. 54, de 3 de març).

El present Reial decret introdueix diverses modificacions a l'Estatut dels treballadors, referides a la forma, la durada i les modalitats del contracte de treball, com, a títol d'exemple, les limitacions i les garanties addicionals en els contractes temporal de duració determinada i les modificacions en el règim jurídic del contracte a temps parcial.

S'amplien els col·lectius que es poden incloure en els contractes formatius i es concentren i formalitzen els programes de contractació de treballadors desocupats per a la realització d'obres i serveis d'interès general i social.

Destaquen, també, les garanties en els supòsits de subcontractació i la derogació de la disposició que estimulava la jubilació forçosa dels treballadors majors d'edat i la seva retirada del mercat laboral. Es manté el contracte per al foment de la contractació indefinida.

Reial decret 248/2001, de 9 de març, sobre energia (BOE núm. 66, de 17 de març).

El present Reial decret desenvolupa l'article 7 del Reial decret llei 15/1999, d'1 d'octubre, pel qual s'aproven les mesures de liberalització, de reforma estructural i d'increment de la competència al sector d'hidrocarburs.

Reial decret 283/2001, de 16 de març, d'impostos sobre societats (BOE núm. 66, de 17 de març).

El present Reial decret modifica determinats articles del Reglament de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret 537/1997, de 14 d'abril, per regular la deducció per protecció del medi ambient. Amb aquesta finalitat, es recull en un nou títol d'aquest Reglament la totalitat de la normativa reglamentària sobre aquesta matèria, prevista a l'apartat 4 de l'art. 35 de la Llei 43/1995, de 27 de desembre, de l'impost sobre societats.

D'aquesta manera, en primer lloc, s'incorpora al Reglament de l'impost la normativa fins ara continguda al Reial decret 1594/1997, de 17 d'octubre, pel qual es regula la deducció per inversions destinades a la protecció del medi ambient, i aquest, en conseqüència, queda derogat.

En segon lloc, per al supòsit d'adquisició de nous vehicles industrials o comercials de transport per carretera, es procedeix a determinar la part de la inversió que contribueix de manera efectiva a la reducció de la contaminació atmosfèrica, tal com exigeix l'esmentat art. 35 després de la reforma introduïda per la Llei 55/1999, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social. La identificació singular, per a cada model de vehicle de cada marca, d'aquella part de la inversió que

efectivament contribueix a reduir la contaminació atmosfèrica, hauria estat una alternativa de complexa elaboració i de difícil aplicació que hauria exigut una actualització constant. Per això, s'ha optat per un sistema més simple, basat en l'anàlisi percentual de la participació del cost de determinats elements en el preu d'adquisició del vehicle, i que té en compte els escandalls dels diferents tipus de vehicles comercials i industrials.

Finalment, s'estableix que la nova normativa reglamentària és aplicable als períodes impositius que s'inicien a partir de l'1 de gener de 2000, i d'aquesta manera farà possible l'aplicació efectiva de la deducció per adquisició de vehicles industrials o comercials nous des de l'entrada en vigor de l'esmentada Llei 55/1999.

Reial decret 348/2001, de 4 d'abril, sobre alimentació (BOE núm. 82, de 5 d'abril).

Es regula l'elaboració, la comercialització i la importació de productes alimentaris tractats amb radiacions ionitzants.

Reial decret 342/2001, de 4 d'abril, sobre prestació social substitutòria (BOE núm. 92, de 17 d'abril).

Es suspèn la prestació social substitutòria.

Reial decret 347/2001, de 4 d'abril, sobre censos (BOE núm. 92, de 17 d'abril).

Modifica l'article 2.2 del Reial decret 1336/1999, de 31 de juliol de 1999, que disposa la formació dels censos d'edificis, de locals, d'habitatges i de població. La Llei 14/2000, de 28 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, estableix que els censos

de població i d'habitatges que corresponen formar l'any 2001 han de tenir una data de referència compresa entre l'1 d'octubre i el 31 de desembre de l'any esmentat.

En conseqüència, modifica l'article 2.2 del Reial decret 1336/1999, de 31 de juliol, pel qual es disposa la formació dels censos d'edificis, de locals, d'habitatges i de població de fixava com a data de referència per als censos de població i d'habitatges l'1 de maig de 2001.

Reial decret 408/2001, de 20 d'abril, sobre universitats (BOE núm. 96, de 21 d'abril).

Es modifiquen parcialment diversos reials decrets que estableixen títols oficials i les directrius generals pròpies dels plans d'estudis que hi portaven.

Reial decret 442/2001, de 27 d'abril, sobre alimentació (BOE núm. 102, de 28 d'abril).

Modifica el Reial decret 2201/1994, de 16 de novembre, pel qual s'aprova la llista de substàncies permeses per a la fabricació de materials i d'objectes plàstics destinats a entrar en contacte amb els aliments i es regulen determinades condicions d'assaig.

Reial decret 443/2001, de 27 d'abril, sobre transports (BOE núm. 105, de 2 de maig).

Regula les condicions de seguretat en el transport escolar i de menors.

Reial decret 507/2001, d'11 de maig, sobre productes químics (BOE núm. 114, de 12 de maig).

Modifica el Reglament sobre notificació de substàncies noves i de classificació, d'envasat i d'etiquetatge de substàncies perilloses, aprovat pel Reial decret 363/1995, de 10 de març de 1995.

Reial decret 579/2001, d'1 de juny, d'impostos sobre la renda de les persones físiques i sobre la renda de no residents. (BOE núm. 132, de 2 de juny).

La Llei 40/1998, de 9 de desembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i altres normes tributàries, ha estat objecte de modificacions per la Llei 6/2000, de 13 de desembre, per la qual s'aproven mesures fiscals urgents d'estímul a l'estalvi familiar i a la petita i mitjana empresa, i per la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social. De la mateixa manera, la Llei 6/2000 ha introduït també modificacions a la Llei 41/1998, de 9 de desembre, de l'impost sobre la renda de no residents i normes tributàries.

Aquest Reial decret té com a objectiu principal l'adaptació del Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques i del Reglament de l'impost sobre la renda de no residents a les modificacions introduïdes a les respectives lleis d'ambdós impostos, i conté, a més, altres mesures addicionals pròpies del desenvolupament reglamentari.

Motivades per la Llei 6/2000 són les modificacions del Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques relatives a l'exempció per als rendiments rebuts per feines realitzades a l'estranger, l'exclusió de l'obligació de retenir o ingressar a compte respecte als rendiments del capital mobiliari procedents de la devolució de la prima d'emissió d'accions o de participacions i de la reducció de capital amb devolució d'aportacions i també de modificacions relatives al límit quantitatiu exclouent de l'obligació de retenir i a la base per calcular el tipus de retenció, aquestes dues darreres a l'àmbit de les retencions sobre els rendiments del treball.

La Llei 6/2000 inclou una nova regulació de les conseqüències fiscals ocasio-

nades pel canvi de residència que necessitaven desenvolupament reglamentari. Per això, al Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques s'afegeix, com a causa de regularització del tipus de retenció, l'adquisició de la condició del contribuent per canvi de residència, i atorga eficàcia plena en aquest impost a les quotes satisfetes per l'impost sobre la renda de no residents, i també a les seves retencions i als ingressos a compte.

D'altra banda, i motivada per la modificació de l'obligació de declarar introduïda a la Llei 40/1998 per l'art. 1.4 de la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, es redacta de nou el precepte reglamentari de l'impost sobre la renda de les persones físiques regulador d'aquesta obligació, i l'adapta al nou contingut legal.

Juntament amb aquestes mesures d'adaptació dels textos reglamentaris a la Llei vigent, el Reial decret incorpora un segon grup de mesures que són normes pròpies de desenvolupament reglamentari de l'impost sobre la renda de les persones físiques. Aquestes mesures són la fixació de la nova quantia del salari mitjà anual, l'aplicació de la reducció del 30 % en les despeses per enterrament no exempt i l'establiment d'un nou supòsit de liquidació mensual de retencions i ingressos a compte, que incorpora el que disposa el Reial decret 3422/2000, de 15 de desembre, que modifica el Reglament de l'impost sobre el valor afegit en determinats supòsits en què hi hagi hagut transmissions globals o parcials d'un patrimoni empresarial o professional.

En darrer lloc, el Reial decret incorpora dues disposicions transitòries. En la primera, s'augmenta per a les activitats agrícoles i ramaderes en estimació

directa simplificada el percentatge corresponent a provisions deduïbles i despeses de difícil justificació, amb la finalitat d'adaptar el percentatge de despeses a l'elevació dels costos en el sector, però amb un abast temporal limitat als anys 2000 i 2001.

La segona de les disposicions transitòries estableix la regularització del tipus de retenció com a conseqüència de la modificació del salari mitjà anual abans esmentada.

Reial decret 582/2001, d'1 de juny, sobre indústria (BOE núm. 132, de 2 de juny).

S'estableix el règim d'ajuts i el sistema de gestió del Pla de consolidació i de competitivitat de la petita i mitjana empresa (Pime).

Reial decret 541/2001, de 18 de maig, sobre telecomunicacions (BOE núm. 138, de 9 de juny).

La substancial modificació del marc jurídic dins del qual es desenvolupava la prestació de serveis de telecomunicacions, que va portar a la liberalització total del sector des de l'1 de desembre de 1998, va tenir com a suport bàsic la Llei 11/1998, de 24 d'abril, general de telecomunicacions, orientada, primer, a la liberalització d'aquest mercat, i després, a promoure'n les condicions de competència en les quals s'ha de desenvolupar. Des de 1998 s'ha incrementat notablement tant el nombre d'operadors de serveis de telecomunicacions com les ofertes comercials que presenten, tant els serveis clàssics de telefonia i dades com una sèrie de nous serveis de telecomunicacions, telemàtics i interactius que han anat sorgint com a conseqüència dels avenços tecnològics del sector. Aquesta nova configuració normativa i del mercat permet als usuaris dels serveis

de telecomunicacions, i especialment a les empreses i a les corporacions, disposar de múltiples ofertes, flexibles i personalitzades, adaptades a les necessitats i requeriments tècnics i de servei que hi hagi en cada moment, i en unes condicions de preu i de qualitat que són, en línies generals, cada vegada més favorables.

Aquesta substancial modificació del mercat de les telecomunicacions s'ha desenvolupat en paral·lel amb un procés de reforma de la contractació pública que s'ha concretat en la promulgació del recent Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques i amb diverses iniciatives del Govern per estimular una adaptació ràpida de les compres de l'Administració general de l'Estat i dels seus organismes als mercats liberalitzats a les noves condicions de competència que hi concorren.

Sembla lògic incorporar a aquest Reial decret, com a objectiu a mitjà termini, la implantació gradual d'un sistema de contractació centralitzada basat en concursos de determinació de tipus o en acords marc operatiu per als serveis de comunicacions disponibles habitualment al mercat, amb els elements de flexibilitat que siguin necessaris per garantir una adaptació continua a les variacions tecnològiques i a les que aquestes introdueixin en el mercat.

El present Reial decret, que constitueix un desenvolupament reglamentari parcial de la Llei de contractes de les administracions públiques, articula normativament els aspectes que es considera necessari incorporar com a especialitats a la contractació de serveis de telecomunicacions, i que han de servir com a referència normativa per a l'ulterior desplegament dels mecanismes de

coordinació i d'assessorament tècnic, la formulació específica del qual ha de ser proposada pels departaments sectorialment competents.

Reial decret 614/2001, de 8 de juny, de salut i seguretat laborals (BOE núm. 148, de 21 de juny).

Regula les disposicions mínimes per a la protecció de la salut i la seguretat dels treballadors en cas de risc elèctric.

Reial decret 12/2001, de 29 de juny, sobre impostos sobre la renda de les persones físiques i societats (BOE núm. 156, de 30 de juny).

S'aproven mesures fiscals urgents en matèria de retencions i d'ingressos a compte de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de l'impost de societats.

Reial decret 781/2001, de 6 de juliol, sobre ocupació (BOE núm. 162, de 7 de juliol).

Es regula un programa per a l'any 2001 de renda activa d'inserció per a treballadors desocupats de llarga durada majors de quaranta-cinc anys.

Reial decret 782/2001, de 6 de juliol, sobre dret laboral (BOE núm. 162, de 7 de juliol).

Es regula la relació laboral de caràcter especial dels condemnats que portin a terme activitats laborals en tallers penitenciaris i la protecció de Seguretat Social dels sotmesos a penes de treball en benefici de la comunitat.

Reial decret 785/2001, de 6 de juliol, sobre energia (BOE núm. 162, de 7 de juliol).

S'avança la prohibició de comercialització de les benzines amb plom i s'estableixen les benzines substitutòries.

Reial decret 779/2001, de 5 de juliol, d'Unió Europea (BOE núm. 167, de 13 de juliol).

Crea el Consell per al Debat sobre el Futur de la Unió Europea. Els representants dels governs de la Conferència Intergovernamental de 2000 que aprovà el Tractat de Niça, van adoptar la Declaració sobre el futur de la Unió Europea en la qual van decidir obrir «un debat ampli i profund sobre el futur de la Unió Europea».

El 7 de març de 2001, a través d'una declaració comuna de les delegacions sueca i belga, que han exercit durant aquest any la presidència de la Unió Europea, i dels presidents del Parlament Europeu i de la Comissió, el debat s'ha obert oficialment, el desenvolupament del qual s'ha previst a tres nivells: el de les pròpies institucions europees; el dels països candidats a ingressar a la Unió, i el dels actuals estats membres.

En aquest context, Espanya, com a estat membre, ha definit diverses iniciatives per al desenvolupament de la seva participació en el debat.

Mitjançant el present Reial decret s'ha donat carta de naturalesa a un òrgan específic dirigit a promoure i a estimular la participació dels ciutadans i de les institucions en el debat sobre el futur d'Europa que ha de servir, a més, d'instrument canalitzador cap a les institucions polítiques de les aportacions que es produeixen.

Reial decret 784/2001, de 6 de juliol, sobre títols acadèmics i professionals a la Comunitat Europea (BOE núm. 171, de 18 de juliol).

Modifica els annexos del Reial decret 1396/1995, de 4 d'agost de 1995, modificat per Reial decret 1754/1998, de 31 de juliol de 1998, per incorporar a l'ordenament jurídic espanyol la Direc-

tiva 2000/5/CE, de la Comissió de 25 de febrer de 2000, relativa a un segon sistema general de reconeixement de formacions professionals.

Reial decret 864/2001, de 20 de juliol, sobre estrangers (BOE núm. 174, de 21 de juliol).

Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener de 2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i llur integració social, reformada per la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre de 2000.

El 23 de desembre de 2000 es publicà al *Butlletí Oficial de l'Estat* la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

A la disposició final segona de l'esmentada Llei orgànica s'estableix que el Govern, en un termini de sis mesos des de la publicació de la Llei, aprovarà el Reglament de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener.

Fins en aquest moment ha estat en vigor el Reglament d'execució de la Llei orgànica 7/1985, aprovat per Reial decret 155/1996, de 2 de febrer, en tots els aspectes en què no contradiu o s'oposa a la Llei orgànica 4/2000 o a la seva reforma per la Llei orgànica 8/2000.

En el context actual i d'acord amb la disposició final segona de la Llei orgànica 8/2000, la Comissió Interministerial d'Estrangeria va rebre instruccions del Govern per procedir a l'elaboració del projecte de Reglament d'execució de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, segons l'esmentada previsió legal.

En l'esmentada elaboració va ser necessari tenir en compte la consolidació d'Espanya com a terra d'immigració i

les conclusions adoptades pels caps d'estat i de govern dels estats membres de la Unió Europea a l'octubre de 1999, a Tampere, sobre la creació d'un espai de llibertat, seguretat i justícia, i també la modificació de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, que ha operat la Llei 4/1999, de 13 de gener, la nova organització administrativa de l'Estat emergida de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i de funcionament de l'Administració general de l'Estat, la necessitat de vetllar per un nivell de vida digne i per unes condicions de treball per als treballadors estrangers en igualtat de tracte amb els espanyols, en el context de la lluita contra l'explotació dels estrangers i contra el tràfic il·legal de mà d'obra, tenint en compte l'àmbit de la cooperació amb els estats d'on procedeixen els immigrants, i l'aposta de la Llei orgànica 4/2000, reformada per la Llei orgànica 8/2000, per conceptes com poden ser la reagrupació familiar, l'arrelament o la col·laboració dels immigrants en la lluita contra les xarxes de tràfic de persones.

De la mateixa manera, la construcció del denominat Sistema Europeu Comú d'Asil, després de la comunitarització de les polítiques d'asil pel Tractat d'Amsterdam, preveu la regulació de l'anomenada *protecció subsidiària*. Aquestes raons han portat al desenvolupament de l'esmentat precepte de la Llei d'asil, que segueix la doctrina establerta pel Consell d'Estat en matèria de protecció humanitària per als casos en què no es aplicable l'estatut de refugiat, mitjançant la corresponent modificació del Reglament d'aplicació de la Llei d'asil, que es recull a la disposició final tercera del present Reial decret.

Quant al contingut pròpiament dit del Reglament aprovat per aquest Reial decret, cal dir que està marcat per les

raons que han portat a la promulgació de la Llei orgànica referida, i cal destacar que s'ha donat nou vigor a la regulació dels controls fronterers de persones, s'ha buscat una millor coordinació de les autoritats implicades en la concessió de visats i s'ha donat compliment a la previsió legal d'un procediment específic per a aquesta Llei, s'han simplificat els procediments administratius de concessió dels diferents permisos de residència i de treball, s'ha racionalitzat la regulació dels procediments administratius sancionadors en matèria d'estrangeria i, en definitiva, s'ha perseguit una millor coordinació dels òrgans de l'Administració general de l'Estat. En aquest sentit, cal destacar una nova reglamentació de les oficines d'estrangers, amb l'objectiu de garantir l'eficàcia i la coordinació en l'actuació administrativa en el tracte directe amb els destinataris de la política d'estrangeria i d'immigració.

Reial decret 996/2001, de 10 de setembre, sobre patents (BOE núm. 218, d'1 de setembre).

Estableix l'aplicació amb caràcter general del procediment de concessió de patents nacionals amb examen previ.

Reial decret 1098/2001, de 12 d'octubre, sobre contractes de les administracions públiques (BOE núm. 257, de 26 d'octubre).

Aprova el Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques. La disposició derogatòria única de la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques, respecte a les normes reglamentàries existents, deixa subsistents les esmentades normes només en cas que no s'oposin al contingut de la Llei, criteri que s'aplica al Reglament general de contractació de l'Estat, aprovat per De-

cret 3410/1975, de 25 de novembre, al Decret 1005/1974, de 4 d'abril, sobre contractes d'assistència amb empreses consultores o de serveis, al Reial decret 1465/1985, de 17 de juliol, i al Reial decret 2357/1985, de 20 de novembre, que regulen els contractes de treballs específics i concrets no habituals, respectivament, a l'Administració de l'Estat, als seus organismes autònoms i a la Seguretat Social i a l'Administració local. Pel que fa al Decret llei 2/1964, de 4 de febrer, sobre revisió de preus i les corresponents disposicions complementàries aplica idèntic criteri de subsistència, com a normes reglamentàries, si no s'oposen a la Llei.

Resulta, per tant, que a l'entrada en vigor de la Llei de contractes de les administracions públiques, com a normes reglamentàries o de desenvolupament, van haver d'aplicar-se les promulgades durant la vigència de la Llei de contractes de l'Estat, per evitar un buit normatiu reglamentari que impedís l'aplicació de la Llei.

Per atendre els supòsits en què les remissions de la Llei a normes reglamentàries no podien operar amb l'aplicació de les d'aquest caràcter vigents amb anterioritat, pel fet de tractar-se d'aspectes de nova regulació, a la conveniència d'introduir noves normes reglamentàries en aspectes concrets i per aclarir certs preceptes de la Llei i determinades normes reglamentàries que podien considerar-se vigents, es promulga el Reial decret 390/1996, d'1 de març, de desenvolupament parcial de la Llei de contractes de les administracions públiques, que s'ha de considerar una solució anticipada i parcial del desenvolupament reglamentari d'aquesta llei. La Llei 53/1999, de 28 de desembre, per la qual es modifica la Llei de contractes de les administracions públiques, torna a inci-

dir en la remissió a normes reglamentàries en aspectes concrets no regulats en la legislació anterior, disposicions que, juntament amb les de la Llei de contractes de les administracions públiques no modificades, s'incorporen al text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny.

Tot això determinà la necessitat de promulgar un Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques que superi el caràcter parcial del Reial decret 390/1996, d'1 de març, i permeti la derogació del Reglament general de l'any 1975 i de la majoria de les disposicions reglamentàries vigents, precisament per la seva incorporació al nou Reglament.

Reial decret 1159/2001, de 26 d'octubre, del Ministeri de Justícia (BOE núm. 258, de 27 d'octubre).

Regula la Comissió Assessoradora de Llibertat Religiosa. La Llei orgànica 7/1980, de 5 de juliol, de llibertat religiosa, disposa a l'article 8 la creació dins del Ministeri de Justícia de la Comissió Assessoradora de Llibertat Religiosa, amb les competències que en el mateix article s'estableixen, i també autoritza el Govern en la disposició final a dictar disposicions reglamentàries necessàries per a l'organització i el funcionament d'aquesta Comissió.

En conseqüència, el Reial decret 1890/1981, de 19 de juny, sobre constitució de la Comissió Assessoradora de Llibertat Religiosa en el Ministeri de Justícia, estableix la regulació bàsica de la composició, de l'organització i del funcionament de la Comissió.

D'acord amb la referida autorització legal, advertida la necessitat d'ajustar la composició de la Comissió a l'estructura i a les competències dels actuals departa-

ments ministerials i de aclarir i perfeccionar-ne l'organització i el funcionament, es constatà la conveniència de dictar un nou Reial decret que regulés la Comissió Assessoradora de Llibertat Religiosa.

Reial decret 1124/2001, de 19 d'octubre, sobre Seguretat Social (BOE núm. 260, de 30 d'octubre).

Incorpora les prestacions d'atur a l'acció protectora prevista al Reial decret 2234/1981, de 20 d'agost de 1981, que inclou en el Règim general el personal espanyol contractat al servei de l'Administració espanyola a l'estranger. El Reial decret 2234/1981, de 20 d'agost, inclou en el Règim general de la Seguretat Social el personal espanyol contractat al servei de l'Administració espanyola a l'estranger, sense perjudici dels tractats internacionals establerts per Espanya, i inclou el col·lectiu en l'acció protectora d'aquest Règim, i n'exclou expressament les prestacions d'atur.

Conseqüentment, el personal espanyol contractat al servei de l'Administració espanyola a l'estranger i inclòs en el Règim general de la Seguretat Social no té dret a les prestacions d'atur.

Després d'aquesta norma, s'inclou per Reial decret 1167/1983, de 27 d'abril, en l'àmbit de la protecció per atur al personal contractat en règim de dret administratiu a l'àmbit de les administracions públiques, i aquest personal figura entre les persones protegides pel fet d'estar a l'atur a l'art. 205 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, sense limitacions per raó de la seva contractació administrativa a Espanya o a l'estranger.

Tanmateix, l'exclusió de les prestacions del Reial decret 2234/1981 s'ha mantingut per als espanyols contractats en règim

laboral al servei de l'Administració espanyola a l'estranger. Aquesta exclusió, que en el seu moment podia tenir sentit, atès l'àmbit més restringit dels col·lectius protegits en cas d'atur i la menor mobilitat dels treballadors que tendien a mantenir la seva residència a l'estranger, origina en l'actualitat situacions de desprotecció dels treballadors que volen retornar a Espanya un cop acabada la seva contractació, i tampoc no sembla adequat mantenir diferències en la protecció per atur derivades del règim de dret administratiu o laboral al qual quedi sotmesa la contractació del personal per les administracions públiques.

Reial decret 1125/2001, de 19 d'octubre, d'Inspecció de Treball i Seguretat Social (BOE núm. 261, de 31 d'octubre).

Modifica el Reglament d'organització i funcionament, aprovat per Reial decret 138/2000, de 4 de febrer de 2000. L'aplicació del Reglament d'organització i funcionament de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, aprovat per Reial decret 138/2000, de 4 de febrer, ocasiona, en la pràctica diària, interferències i disfuncions amb les actuacions inspectores territorials, per la qual cosa és necessari modificar els art. 33.3 i 58, perquè siguin més clars i, en especial, perquè concretin els respectius àmbits d'actuació tant de la Direcció Especial com de les inspeccions provincials per evitar-ne l'encavalcament i aconseguir-ne la plena coordinació, dins de les tasques funcionals fixades pel Reglament d'organització i funcionament de la Inspecció de Treball i Seguretat Social en el desenvolupament de la Llei 42/1997, que n'és l'ordenadora, als diferents òrgans de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

D'altra banda, és necessari, a l'empara de l'autorització al Govern continguda a

la disposició addicional primera, de la Llei 4/1999, de 13 de gener, de modificació de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, en matèria de finalització de procediments administratius, aclarir el contingut de l'art. 20.3 i cobrir el buit de l'art. 33.2 del Reial decret 928/1998, de 14 de maig, pel qual s'aprova el Reglament general sobre procediments per a la imposició de sancions per infraccions d'ordre social i per als expedients liquidatoris de quotes de la Seguretat Social, en matèria de termini màxim de resolució dels expedients sancionadors i liquidatoris als quals es refereix el procediment específic regulat en l'esmentat Reial decret.

Reial decret 1251/2001, de 16 de novembre, sobre maternitat i Seguretat Social (BOE núm. 276, de 17 de novembre).

Regula les prestacions econòmiques del sistema de la Seguretat Social per maternitat i risc durant l'embaràs. La Llei 39/1999, de 5 de novembre, per promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores, faculta el Govern per dictar les normes necessàries per desenvolupar-la i executar-la.

El present Reial decret respon a aquesta finalitat. A partir d'aquest Reial decret s'efectua el desenvolupament reglamentari parcial de l'esmentada disposició legal que, d'una banda, incideix significativament en el subsidi per maternitat i, de l'altra, exigeix l'ordenació jurídica detallada de la nova prestació de risc durant l'embaràs.

També es porta a terme la reordenació sistemàtica i l'actualització del règim jurídic del subsidi per maternitat i se'l separa, a més, definitivament, en el nivell

reglamentari, del subsidi per incapacitat temporal, en aquells aspectes en els quals en ambdós subsidis mantenien una regulació comuna i alhora dispersa.

Entre d'altres qüestions, es desenvolupa la nova possibilitat que el període de descans per maternitat, adopció i acollida, tant preadoptiva com permanent, pugui gaudir-se en règim de jornada a temps parcial, la qual cosa determina la compatibilitat del subsidi amb una activitat laboral sense que s'alteri la modalitat contractual.

Amb aquesta mesura de flexibilització en l'ús del període de descans es pretén potenciar el repartiment de les responsabilitats familiars entre mares i pares, la millora en la cura dels fills per part dels progenitors, i també possibilitar que les dones mantinguin la vinculació amb el seu lloc de treball, de forma que la maternitat no sigui mai un obstacle per a la promoció professional de la dona.

Com a conseqüència del nou règim jurídic de suspensió del contracte de treball per maternitat, el Reial decret estableix la possibilitat de fruit del subsidi per maternitat a partir de la data d'alta hospitalària dels menors, un cop han passat les sis setmanes posteriors al part, de suspensió obligatòria del contracte de la mare.

Així mateix, es recullen les diverses possibilitats que la legislació ofereix perquè el pare pugui ser beneficiari d'una part o de la totalitat del període de descans, i inclou la determinació del càlcul de la prestació en aquests supòsits. També es desglossen les possibles causes de revocació de l'opció efectuada per la mare a favor del pare.

Reial decret 1322/2001, de 30 de novembre, sobre administració i comptabilitat de l'Estat (BOE núm. 288, d'1 de desembre).

Estableix les regles per a la constància en la unitat de compte euro dels assentaments que es practiquin als registres públics administratius. L'art. 26 de la Llei 46/1988, de 17 de desembre, sobre introducció de l'euro, modificada per les lleis 14/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, i 9/2001, de 4 de juny, per la qual es modifica la disposició transitòria sisena de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric; determinats articles de la Llei 16/1989, de 17 de juliol, de defensa de la competència, i determinats articles de la Llei 46/1998, de 17 de desembre, sobre introducció de l'euro, es remet a un reglament per a l'establiment de les normes per les quals els registres públics administratius hauran de procedir progressivament a canviar materialment l'expressió de la unitat de compte pesseta per la unitat de compte euro.

Això implica la necessitat de desenvolupar determinats criteris que han de regir el procés de redenominació en euros de les inscripcions practicades als registres administratius de caràcter públic.

Alguns d'aquests criteris estan continguts en normes ja promulgades amb la finalitat principal de difondre el contingut de la Llei 46/1998 i facilitar el compliment de les obligacions que corresponen a les entitats de cara a la transició a la nova moneda. No obstant, es fa necessari complementar les normes esmentades abans amb altres criteris addicionals destinats exclusivament a facilitar la pràctica dels assentaments propis dels registres administratius de les xifres que recullen quantitats de diners en la nova unitat de compte.

Reial decret 1315/2001, de 30 de novembre, sobre productes químics (BOE núm. 303, de 19 de desembre).

Regula les autoritzacions per a importació i per a introducció de les substàncies químiques a les quals es refereixen les llistes 1 i 2 de l'annex de la Convenció 13 de gener de 1993, sobre la prohibició del desenvolupament, la producció, l'emmagatzemament i l'ús d'armes químiques i sobre la seva destrucció.

Traspassos

Reial decret 11/2001, de 12 de gener, Principat d'Astúries (BOE núm. 27, de 31 de gener).

Traspàs de la gestió realitzada per l'INEM, en l'àmbit de treball, l'ocupació i la formació. La Constitució, a l'art. 149.1.13, reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i estableix en el mateix art. 149.1.7 que l'Estat té competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes.

Així mateix, a l'art. 149.1.30 de la Constitució, s'estableix la competència exclusiva de l'Estat sobre regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'art. 27 de la Constitució; aquest article reconeix el paper dels poders públics pel que fa a la programació general de l'ensenyament, inspecció i homologació del sistema educatiu, per tal de garantir el compliment de les lleis. I l'art. 30 de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, remet l'ordenació de la formació professional ocupacional a la seva normativa específica de caràcter laboral.

Per la seva banda, l'Estatut d'autonomia del Principat d'Astúries, aprovat per

la Llei orgànica 7/1981, de 30 de desembre, disposa que correspon a la Comunitat Autònoma l'execució de la legislació laboral. A més, estableix que correspon al Principat d'Astúries el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria d'ensenyament, en tota l'extensió, nivells, graus, modalitats i especialitats. L'Estat es reservarà les facultats que li atribueix l'art. 149.1.30 de la Constitució, i l'alta inspecció necessària per al seu compliment i la seva garantia.

Al mateix temps, l'Estatut d'autonomia atribueix al Principat d'Astúries la competència exclusiva en matèria de planificació de l'activitat econòmica i foment del desenvolupament econòmic de la Comunitat Autònoma dins dels objectius marcats per la política econòmica general. Finalment, el Reial decret 1707/1982, de 24 de juliol, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat al Principat d'Astúries.

Reial decret 12/2001, de 12 de gener, Principat d'Astúries (BOE núm. 27, de 31 de gener).

Ampliació de mitjans adscrits als serveis de l'Administració de l'Estat traspasats pel Reial decret 2081/1999, de 30 de desembre de 1999, en matèria d'ensenyament no universitari. L'art. 149.1.30 de la Constitució estableix la competència exclusiva de l'Estat sobre la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'art. 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia del Principat d'Astúries, aprovat per Llei orgànica 7/1981, de 30 de desembre,

disposa que correspon a la Comunitat Autònoma la competència de desenvolupament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que el desenvolupen, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'esmentat art. 149.1.30 i de l'alta inspecció per al seu compliment i garantia.

Així mateix, pel Reial decret 2081/1999, de 30 de desembre, es van traspassar al Principat d'Astúries les funcions i els serveis de l'Administració de l'Estat en matèria d'ensenyament no universitari.

A més, la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE), estableix la integració dels funcionaris del cos de professors d'educació general bàsica d'institucions penitenciàries al cos de mestres, en les condicions que el Govern estableixi reglamentàriament.

En el seu desenvolupament, pel Reial decret 1203/1999, de 9 de juliol, s'ha fet efectiva l'esmentada integració i s'estableix, mitjançant acords de les comissions mixtes de traspàs de funcions i de serveis, que els funcionaris que s'integren al cos de mestres passaran a dependre de l'administració educativa en l'àmbit territorial de la qual es trobi l'establiment penitenciari en el qual prestin servei.

Finalment, el Reial decret 1707/1982, de 24 de juliol, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat al Principat d'Astúries.

Reial decret 13/2001, de 12 de gener, Principat d'Astúries (BOE núm. 27, de 31 de gener).

Ampliació dels mitjans adscrits a serveis de l'Administració de l'Estat traspassats pel Reial decret 1665/1985, de 30 d'abril de 1985, en matèria de protecció de la dona. La Constitució, a l'art. 148.1.20, estableix que les comunitats autònomes podran assumir competències en matèria d'assistència social i a l'art. 149.1.6 i 8 reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre legislació civil, penal i penitenciària.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia del Principat d'Astúries, aprovat per Llei orgànica 7/1981, de 30 de desembre, determina que la Comunitat Autònoma assumeix la competència exclusiva en matèria d'assistència i benestar social.

Així mateix, pel Reial decret 1665/1985, de 20 d'abril, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat al Principat d'Astúries en matèria de protecció de la dona, el Principat d'Astúries va assumir les funcions que realitzava l'Administració de l'Estat en l'esmentada matèria.

En darrer lloc, el Reial decret 1707/1982, de 24 de juliol, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspàs de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat al Principat d'Astúries.

Reial decret 14/2001, de 12 de gener, Principat d'Astúries (BOE núm. 27, de 31 de gener).

Traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat en matèria de transport marítim. La Constitució Espanyola disposa a l'art. 149.1.20 que l'Estat té competència exclusiva en matèria de marina mercant i d'abanderament de vaixells; il·luminació de costes i senyals marítims i ports d'interès general. Així mateix, l'art. 149.1.6 i 8 estableix la competència

exclusiva de l'Estat en matèria de legislació mercantil i de legislació civil, respectivament.

D'altra banda, l'Estatut d'Autonomia del Principat d'Astúries, aprovat per Llei orgànica 7/1981, de 30 de desembre, disposa que el Principat d'Astúries té la competència exclusiva en matèria de transport marítim exclusivament entre ports o punts de la Comunitat Autònoma sense connexió amb ports o punts d'altres àmbits territorials.

Finalment, el Reial decret 1707/1982, de 24 de juliol, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat al Principat d'Astúries.

Reial decret 8/2001, de 12 de gener, Castella i Lleó (BOE núm. 29, de 2 de febrer).

Traspàs de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat en matèria de busseig professional. La Constitució Espanyola, a l'art. 149.1.20, disposa que l'Estat té competència exclusiva en matèria de marina mercant, així mateix, l'art. 148.1.19 estableix que les comunitats autònomes podran assumir competències en matèria de promoció de l'esport i de l'adequada utilització de l'oci.

L'Estatut d'autonomia de Castella i Lleó, aprovat per la Llei orgànica 4/1983, de 25 de febrer, estableix que la Comunitat de Castella i Lleó té competència exclusiva en matèria de promoció de l'esport i de l'adequada utilització de l'oci.

El Reial decret 1956/1983, de 29 de juny, regula la forma i les condicions a les quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó.

Reial decret 9/2001, de 12 de gener, Castella i Lleó (BOE núm. 29, de 2 de febrer).

Traspàs de professors d'educació general bàsica d'institucions penitenciàries en ampliació del traspàs efectuat per Reial decret 1340/1999, de 31 de juliol de 1999, en matèria d'ensenyament no universitari. L'art. 149.1.30 de la Constitució reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'art. 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia de Castella i Lleó, aprovat per Llei orgànica 4/1983, de 25 de febrer, disposa que correspon a la Comunitat Autònoma la competència de desenvolupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que conforme a l'apartat 1 de l'art. 81 el desenvolupen, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'art. 149.1.30 i de l'alta inspecció per al seu compliment i garantia.

Pel Reial decret 1340/1999, de 31 de juliol, es van traspassar a la Comunitat de Castella i Lleó les funcions i serveis de l'Administració de l'Estat en matèria d'ensenyament no universitari.

La Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE), estableix la integració dels funcionaris del cos de professors d'educació general bàsica d'institucions penitenciàries al cos de mestres, en les condicions que el Govern estableixi reglamentàriament. Pel Reial decret

1203/1999, de 9 de juliol, s'ha fet efectiva l'esmentada integració i s'estableix, mitjançant acords de les comissions mixtes de traspàs de funcions i de serveis, que els funcionaris que s'integren al cos de mestres passen a dependre de l'administració educativa en l'àmbit territorial de la qual es trobi l'establiment penitenciari en el qual presten servei.

Finalment, el Reial decret 1956/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat de Castella i Lleó.

Reial decret 10/2001, de 12 de gener, Castella i Lleó (BOE núm. 29, de 2 de febrer).

Ampliació dels mitjans de la Seguretat Social traspassats en les matèries encarregades a l'Institut de Migracions i Serveis Socials (IMSERSO). La Constitució Espanyola reserva a l'Estat, a l'art. 149.1.17, la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes.

L'Estatut d'autonomia de Castella i Lleó, aprovat per Llei orgànica 4/1983, atribueix a la Comunitat de Castella i Lleó la funció executiva en matèria de gestió de les prestacions i dels serveis socials del sistema de Seguretat Social: INSERSO.

Mitjançant el Reial decret 905/1995, de 2 de juny, es traspassaren a la Comunitat de Castella i Lleó les funcions i els serveis de la Seguretat Social, en les matèries encarregades a l'aleshores anomenat Institut Nacional de Serveis Socials (INSERSO).

Finalment, el Reial decret 1956/1983, de 29 de juny, determina les normes a les quals s'han d'ajustar els traspassos de

funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat de Castella i Lleó.

Reial decret 310/2001, de 23 de març, Catalunya (BOE núm. 85, de 9 d'abril).

Amplia els mitjans traspassats pel Reial decret 966/1990, de 20 de juliol de 1990, en matèria de provisió de mitjans materials i econòmics al servei de l'Administració de justícia. La Constitució Espanyola estableix a l'art. 149.1.5 que l'Estat té competència exclusiva en matèria d'Administració de justícia. L'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat per Llei orgànica 4/1979, de 18 de desembre, estableix que, respecte a l'Administració de justícia, exceptuada la militar, correspon a la Generalitat exercir totes les facultats que les lleis orgàniques del poder judicial i del Consell General del Poder Judicial reconguin o atribueixin al Govern de l'Estat, i també coadjuvar en l'organització dels tribunals consuetudinaris i tradicionals i en la instal·lació de jutjats, sempre en subjecció a allò que disposa la Llei orgànica del poder judicial. Pel Reial decret 966/1990, de 20 de juliol, es van fer efectius els traspassos en matèria de provisió de mitjans materials i econòmics al servei de l'Administració de justícia a la Generalitat de Catalunya. Aquests traspassos es completaren amb els reials decrets 1553/1994, de 8 de juliol; i 1905/1994, de 23 de setembre.

Reial decret 311/2001, de 23 de març, Navarra (BOE núm. 85, de 9 d'abril).

Ampliació de mitjans traspassats pel Reial decret 1319/1997, d'1 d'agost de 1997, en matèria de gestió de la formació professional ocupacional i pel Reial decret 811/1999, de 14 de maig de 1999, de la gestió realitzada per l'INEM, en l'àmbit del treball, l'ocupació i la formació.

La Llei orgànica 13/1982, de 10 d'agost, de reintegració i millorament del règim foral de Navarra, en la disposició transitòria quarta, preveu que la transferència a la Comunitat Foral de Navarra dels serveis relatius a les funcions i competències que segons aquesta Llei li competeixen, es realitzarà amb acord previ amb la Diputació Foral pel Govern de la Nació i es promulgarà per Reial decret.

Conforme a allò que estableix la disposició transitòria quarta de la Llei orgànica 13/1982, de 10 d'agost, de reintegració i de millorament del règim foral de Navarra, correspon a la Comunitat Foral l'execució de la legislació de l'Estat en matèria laboral.

Pels reials decrets 1319/1997, d'1 d'agost, i 811/1999, de 14 de maig, s'aprovaren els traspassos a la Comunitat Foral de Navarra de la formació professional ocupacional i de la gestió realitzada per l'INEM en l'àmbit del treball, l'ocupació i la formació.

En darrer lloc, l'art. 2 del Reial decret 2356/1984, de 19 de desembre, estableix les normes reguladores de la transferència de serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Foral de Navarra.

Reial decret 509/2001, d'11 de maig, Regió de Múrcia (BOE núm. 125, de 25 de maig).

Ampliació de mitjans adscrits als serveis traspassats en matèria de gestió de la formació professional ocupacional. L'art. 149.1.7 de la Constitució reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes.

Així mateix, l'art. 149.1.30 de la Constitució estableix la competència exclusiva de l'Estat sobre regulació de les condicions d'obtenció, expedició i ho-

mologació de títols acadèmics i professionals, que s'ha concretat en la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, respecte a la formació professional reglada, i remet l'ordenació de la formació professional ocupacional a la seva normativa específica, que comprèn la certificació de professionalitat, i en el marc de les funcions de coordinació que al Consell General de Formació Professional atorguen les lleis 1/1986, de 7 de gener, i 19/1997, de 9 de juny.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia per a la Regió de Múrcia, aprovat per Llei orgànica 4/1982, de 9 de juny, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia, en els termes que estableixen les lleis i les normes reglamentàries que en el desenvolupament de la legislació dicta l'Estat, la funció executiva en matèria laboral; i que també correspon a la Comunitat Autònoma la competència de desenvolupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament en tota l'extensió, nivells, graus, modalitats i especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i lleis orgàniques que, conforme a l'apartat 1 de l'art. 81 el desenvolupen, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'art. 149.1.30 i de l'alta inspecció per al seu compliment i la seva garantia.

Per altra banda, pel Reial decret 522/1999, de 26 de març, s'aprovà el traspàs de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia en matèria de gestió de la formació professional ocupacional.

Finalment, la disposició transitòria cinquena de l'Estatut d'autonomia per a la Regió de Múrcia i el Reial decret 2628/1982, de 24 de setembre, regulen la forma i les condicions a les quals s'han

d'ajustar els traspassos de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia.

Reial decret 510/2001, d'11 de maig, Regió de Múrcia (BOE núm. 125, de 25 de maig).

Traspàs de funcions i de serveis en matèria d'execució de la legislació sobre productes farmacèutics. La Constitució Espanyola, a l'art. 149.1.16, reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia per a la Regió de Múrcia, aprovat per Llei orgànica 4/1982, de 9 de juny, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma l'execució de la legislació general de l'Estat en matèria de productes farmacèutics.

Finalment, el Reial decret 2628/1982, de 24 de setembre, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i de serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia.

Reial decret 511/2001, d'11 de maig, Regió de Múrcia (BOE núm. 125, de 25 de maig).

Traspàs de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat en matèria de busseig professional. La Constitució Espanyola, a l'art. 149.1.20, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de marina mercant.

Per la seva banda, l'Estatut d'autonomia per a la Regió de Múrcia, aprovat per la Llei orgànica 4/1982, de 9 de juny, atribueix a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en matèria de promoció de l'esport i de l'adequada utilització de l'oci.

A més, per aquest acord es completen els traspassos ja realitzats a la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia en matèria d'ensenyaments nauticoesportius i subaquaticoesportius.

Reial decret 512/2001, d'11 de maig, Regió de Múrcia (BOE núm. 125, de 25 de maig).

Ampliació de mitjans adscrits als serveis de l'Administració de l'Estat traspassats pel Reial decret 938/1999, de 4 de juny de 1999, en matèria d'ensenyament no universitari (personal docent d'institucions penitenciàries). L'art. 149.1.30 de la Constitució reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre la regulació de les condicions d'obtenció, d'expedició i d'homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'art. 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia per a la Regió de Múrcia, aprovat per Llei orgànica 4/1982, de 9 de juny, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia la competència de desenvolupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que el desenvolupen conforme a l'apartat primer de l'art. 81, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'esmentat art. 149.1.30 de la Constitució i de l'alta inspecció necessària per al seu compliment i garantia.

A més, pel Reial decret 938/1999, de 4 de juny, es van traspassar a la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia les funcions i els serveis de l'Administració de l'Estat en matèria d'ensenyament no universitari.

Així mateix, la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE), estableix la integració dels funcionaris del cos de professors d'educació general bàsica d'institucions penitenciàries al cos de mestres, en les condicions que el Govern estableixi reglamentàriament.

A través del Reial decret 1203/1999, de 9 de juliol, s'ha fet efectiva l'esmentada integració i s'estableix, mitjançant acords de les comissions mixtes de traspàs de funcions i serveis, que els funcionaris que s'integren al cos de mestres passen a dependre de l'administració educativa en l'àmbit territorial de la qual es trobi l'establiment penitenciari en el qual prestin servei.

Finalment, el Reial decret 2628/1982, de 24 de setembre, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspàsos de funcions i de serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia.

Reial decret 615/2001, de 8 de juny, Catalunya (BOE núm. 151, de 25 de juny).

Amplia els mitjans traspassats pel Reial decret 2809/1980, de 3 d'octubre de 1980, en matèria de professorat de religió. L'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat per la Llei orgànica 4/1979, de 18 de desembre, estableix la competència plena de la Generalitat de Catalunya en matèria d'ensenyament.

Mitjançant el Reial decret 2809/1980, de 3 d'octubre, es traspassaren a la Generalitat de Catalunya les funcions i els serveis en matèria d'ensenyament, i es procedeix ara a completar i ampliar el traspàs realitzat.

Reial decret 616/2001, de 8 de juny, Catalunya (BOE núm. 151, de 25 de juny).

Amplia els mitjans traspassats pel Reial decret 1010/1981, de 27 de febrer de 1981, en matèria de fons cinematogràfics. L'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat per la Llei orgànica 4/1979, de 18 de desembre, atribueix a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria de cultura.

Pels reials decrets 2210/1979, de 7 de setembre, i 1010/1981, de 27 de febrer, es traspassaren a la Generalitat de Catalunya les funcions, els serveis i els mitjans corresponents en matèria de cultura. Consegüentment, el Reial decret examinat amplia els mitjans traspassats en matèria de cultura.

Reial decret 617/2001, de 8 de juny, Catalunya (BOE núm. 151, de 25 de juny).

Amplia els mitjans traspassats pel Reial decret 896/1995, de 2 de juny de 1995. La Constitució Espanyola, a l'art. 149.2, disposa que, sense perjudici de les competències que puguin assumir les comunitats autònomes, l'Estat considerarà el servei de la cultura com un deure i una atribució essencial i facilitarà la comunicació cultural entre les comunitats autònomes, amb el seu vist i plau.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat per la Llei orgànica 4/1979, de 18 de desembre, estableix que la Generalitat de Catalunya té competència exclusiva en matèria de cultura.

Pel Reial decret 896/1995, de 2 de juny, s'ampliaren les funcions i els serveis traspassats en matèria de cultura a la Generalitat de Catalunya.

A través d'aquest Reial decret es porta a terme l'ampliació dels béns immobles traspassats.

Reial decret 664/2001, de 22 de juny, Extremadura (BOE núm. 160, de 5 de juliol).

Traspàs de la gestió realitzada per l'INEM, en l'àmbit del treball, l'ocupació i la formació. La Constitució, a l'art. 149.1.13, reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, i estableix al mateix art. 149.1.7 que l'Estat té competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes.

L'Estatut d'autonomia d'Extremadura, aprovat per Llei orgànica 1/1983, de 25 de febrer, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma, en els termes establerts per les lleis i les normes reglamentàries de l'Estat, la funció executiva en matèria laboral; i que correspon a la Comunitat Autònoma la competència de desenvolupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que el desenvolupen conforme a l'apartat primer de l'art. 81, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'esmentat art. 149.1.30 i de l'alta inspecció necessària per al seu compliment i garantia.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia estableix que correspon a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en matèria de foment del desenvolupament econòmic de la Comunitat Autònoma, dins dels objectius marcats per la política econòmica nacional i, en especial, la creació i gestió d'un sector públic regional propi de la Comunitat Autònoma. Així mateix, disposa que la Comunitat Autònoma podrà, mitjançant llei, planificar l'activitat econòmica regional, en el marc de la planificació general de l'Estat.

En conseqüència, la Comunitat Autònoma d'Extremadura assumeix les funcions en matèria de gestió del treball, de

l'ocupació i de la formació que fins ara ha portat a terme l'Administració de l'Estat.

Finalment, el Reial decret 1957/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals han d'ajustar-se els traspessos de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Extremadura.

Reial decret 665/2001, de 22 de juny, Extremadura (BOE núm. 160, de 5 de juliol).

Ampliació dels mitjans de la Seguretat Social traspassats en les matèries encarregades a l'Institut de Migracions i Serveis Socials (IMSERSO).

La Constitució Espanyola reserva a l'Estat, a l'art. 149.1.17, la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes.

Per la seva banda, l'Estatut d'autonomia d'Extremadura, aprovat per Llei orgànica 1/1983, de 25 de febrer, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma, en els termes establerts per les lleis i les normes reglamentàries de l'Estat, la funció executiva en matèria de gestió de les prestacions i serveis socials del sistema de Seguretat Social: INSERSO.

Mitjançant el Reial decret 1866/1995, de 17 de novembre, es traspassen a la Comunitat Autònoma d'Extremadura les funcions i els serveis de la Seguretat Social, en les matèries encarregades a l'Institut Nacional de Serveis Socials (INSERSO).

Finalment, el Reial decret 1957/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspessos de funcions i de serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Extremadura.

Reial decret 666/2001, de 22 de juny, Extremadura (BOE núm. 160, de 5 de juliol).

Ampliació dels mitjans adscrits als serveis de l'Administració de l'Estat traspassats pel Reial decret 3366/1983, de 7 de desembre de 1983, en matèria de protecció de la dona.

La Constitució, a l'art. 148.1.20, estableix que les comunitats autònomes podran assumir competències en matèria d'assistència social i a l'art. 149.1.6 i 8 reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre legislació civil, penal i penitenciària.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia d'Extremadura, aprovat per Llei orgànica 1/1983, de 25 de febrer, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en matèria d'assistència i de benestar social.

A través del Reial decret 3366/1983, de 7 de desembre, sobre traspàs de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Extremadura en matèria de protecció de la dona, Extremadura va assumir les funcions que realitzava l'Administració de l'Estat en l'esmentada matèria.

Finalment, el Reial decret 1957/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i de serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Extremadura.

Reial decret 748/2001, de 29 de juny, Canàries (BOE núm. 167, de 13 de juliol).

Ampliació dels mitjans econòmics adscrits al traspàs a la Comunitat Autònoma de Canàries, aprovat pel Reial decret 150/1999, de 29 de gener de 1999 i Reial decret 939/1999, de 4 de juny de 1999, en matèria de la gestió realitzada per l'INEM en l'àmbit del treball, l'ocupació i la formació.

El Reial decret 150/1999, de 29 de gener, aprovà l'acord de traspàs a la Comunitat Autònoma de Canàries en matèria de gestió realitzada per l'INEM, en l'àmbit del treball, l'ocupació i la formació adoptat en sessió plenària celebrada el dia 15 de desembre de 1998, per la Comissió Mixta de Transferències prevista a la disposició transitòria tercera de l'Estatut d'autonomia de Canàries.

D'altra banda, en l'esmentada sessió plenària s'aprovà un acord complementari al de traspàs d'aquesta matèria, pel qual s'apodera al president i al vicepresident perquè donin el vistiplau a les ampliacions de mitjans econòmics que derivin dels increments retributius que experimenti determinat personal traspassat, que estigui afectat pel corresponent pla d'ocupació.

A més, pel Reial decret 939/1999, de 4 de juny, es modificà l'acord anterior aprovat per l'esmentat Reial decret 150/1999, de 29 de gener.

Reial decret 906/2001, de 27 de juliol, Canàries (BOE núm. 191, de 10 d'agost).

Ampliació de mitjans adscrits als serveis de l'Administració de l'Estat traspassats per Reial decret 2091/1983, de 28 de juliol de 1983, en matèria de personal docent d'institucions penitenciàries.

L'art. 149.1.30 de la Constitució estableix la competència exclusiva de l'Estat sobre la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'art. 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia de Canàries, aprovat per Llei orgànica 10/1982, de 10 d'agost, estableix que

correspon a la Comunitat Autònoma de Canàries la competència de desenvolupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb el que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que el desenvolupen conforme a l'apartat primer de l'art. 81, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'esmentat art. 149.1.30 i de l'alta inspecció per al seu compliment i garantia.

Així mateix, pel Reial decret 2091/1983, de 28 de juliol, es van traspasar a la Comunitat Autònoma de Canàries les funcions i serveis de l'Administració de l'Estat en matèria d'ensenyament no universitari.

A més, la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE), estableix la integració dels funcionaris del cos de professors d'educació general bàsica d'institucions penitenciàries al cos de mestres, en les condicions que el Govern estableixi reglamentàriament.

El Reial decret 1203/1999, de 9 de juliol, ha fet efectiva l'esmentada integració, i estableix, mitjançant acords de les comissions mixtes de traspàs de funcions i serveis, que els funcionaris que s'integren al cos de mestres passen a dependre de l'administració educativa en l'àmbit territorial de la qual es trobi l'establiment penitenciari en el qual prestin servei.

Finalment, el Reial decret 1358/1983, de 20 d'abril, determina les normes i el procediment al qual s'han d'ajustar els traspàs de funcions i de serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Canàries.

Reial decret 1187/2001, de 2 de novembre, Castella i Lleó (BOE núm. 280, de 22 de novembre).

Traspàs de la gestió realitzada per l'INEM, en l'àmbit del treball, l'ocupació i la formació. La Constitució, a l'art. 149.1.13, reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, i estableix a l'art. 149.1.7 que l'Estat té competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes.

L'Estatut d'autonomia de Castella i Lleó, aprovat per la Llei orgànica 4/1983, de 25 de febrer, estableix que correspon a la Comunitat de Castella i Lleó la funció executiva en matèria laboral; que correspon a la Comunitat de Castella i Lleó, en els termes establerts per les lleis i les normes reglamentàries que dicti l'Estat, la funció executiva en matèria laboral; que correspon a la Comunitat Autònoma la competència de desenvolupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que el desenvolupen conforme a l'apartat 1 de l'art. 81, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'esmentat art. 149.1.30 i de l'alta inspecció per al seu compliment i garantia.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia també estableix que la Comunitat de Castella i Lleó té competència exclusiva en matèria de foment del desenvolupament econòmic i la planificació de l'activitat econòmica de la Comunitat, dins dels objectius marcats per la política econòmica general i, en especial, la creació d'un sector públic regional propi de Castella i Lleó. En conseqüència, la Comunitat de Castella i Lleó assumeix les funcions en matèria de gestió del treball, de l'ocupació i de la formació que fins

ara ha desenvolupat l'Administració de l'Estat.

Finalment, el Reial decret 1956/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment al qual s'han d'ajustar els traspasos de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat de Castella i Lleó.

Reial decret 1268/2001, de 29 de novembre, Illes Balears (BOE núm. 291, de 5 de desembre).

Traspàs de la gestió realitzada per l'INEM, en l'àmbit del treball, l'ocupació i la formació. La Constitució, a l'art. 149.1.13, reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, i estableix a l'art. 149.1.7 que l'Estat té competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes.

Així mateix, a l'art. 149.1.30 de la Constitució, s'estableix la competència exclusiva de l'Estat sobre la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'art. 27 de la Constitució. Aquest article reconeix el paper dels poders públics pel que fa a programació general de l'ensenyament, inspecció i homologació dels sistema educatiu a fi de garantir el compliment de les lleis. L'art. 30 de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, remet l'ordenació de la formació professional ocupacional a la seva normativa específica de caràcter laboral.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, aprovat per Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, disposa que correspon a la Comunitat Autònoma de

les Illes Balears l'execució de la legislació de l'Estat en matèria laboral, i la competència de desenvolupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que el desenvolupen conforme a l'apartat 1 de l'art. 81, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'art. 149.1.30 i de l'alta inspecció per al seu compliment i garantia.

A més, l'Estatut d'autonomia disposa que en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, i en els termes que estableixi, correspon a la Comunitat Autònoma el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria d'ordenació i de planificació de l'activitat econòmica de les Illes Balears, en l'exercici de les competències assumides en el marc del seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 1958/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspasos de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Reial decret 1269/2001, de 29 de novembre, Illes Balears (BOE núm. 291, de 5 de desembre).

Modificació dels mitjans patrimonials adscrits als serveis traspasats en matèria d'agricultura, Fons Espanyol de Garantia Agrària (FEGA). L'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, atribueix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria d'agricultura i ramaderia, d'acord amb l'ordenació general de l'economia.

D'altra banda, a l'Acord d'ampliació dels mitjans adscrits als serveis traspasats a la Comunitat Autònoma de les

Illes Balears en matèria d'agricultura, Fons Espanyol de Garantia Agrària (FEGA), aprovat pel Reial decret 2155/1996, de 27 de setembre, s'incloua el reconeixement d'un deute de superfície, a favor de la Comunitat Autònoma, de 365 m², corresponents als béns immobles que calia adscriure als serveis que es traspassaven.

Posteriorment, el Reial decret 618/1997, de 25 d'abril, sobre traspàs a l'esmentada Comunitat Autònoma dels mitjans adscrits a la gestió encarregada en matèria d'agricultura, Fons Espanyol de Garantia Agrària (FEGA), deixava sense efecte el reconeixement de deute operat en l'esmentat Reial decret 2155/1996, i consolidava el traspàs de 415 m², que encara no s'ha portat a terme.

Actualment, és possible que, mitjançant la desadscripció de la superfície especificada al paràgraf anterior, i simultàniament, l'adscripció de determinats béns immobles que corresponen als serveis, en el seu moment traspassats, l'Administració de l'Estat porti a terme el compliment de les seves obligacions en aquesta matèria.

Finalment, el Reial decret 1958/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Reial decret 1270/2001, de 29 de novembre, Illes Balears (BOE núm. 291, de 5 de desembre).

Ampliació de mitjans adscrits als serveis de l'Estat traspassats per Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre de 1997, en matèria d'ensenyament no universitari (professorat de religió). L'art. 149.1.30 de la Constitució estableix la competència exclusiva de l'Estat

sobre la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'art. 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia per a les Illes Balears, aprovat per Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma la competència de desenvolupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que el desenvolupen conforme l'apartat 1 de l'art.81, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'esmentat art. 149.1.30 i de l'alta inspecció per al seu compliment i garantia.

Així mateix, pel Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre, es van traspassar a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears les funcions i els serveis de l'Administració de l'Estat en matèria d'ensenyament no universitari.

Finalment, el Reial decret 1958/1997, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Reial decret 1271/2001, de 29 de novembre, Illes Balears (BOE núm. 291, de 5 de desembre).

Amplia els mitjans adscrits als serveis traspassats de l'Estat pel Reial decret 1077/1984, de 29 de febrer de 1984, en matèria de protecció de la dona. La Constitució, a l'art. 148.1.20, estableix que les comunitats autònomes podran assumir competències en matèria d'as-

sistència social i a l'art. 149.1.6 i 8 reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre legislació civil, penal i penitenciària.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, estableix que la Comunitat Autònoma assumeix la competència exclusiva en matèria d'acció i benestar social.

Pel Reial decret 1077/1984, de 29 de febrer, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de protecció de la dona, les Illes Balears van assumir les funcions que realitzava l'Administració de l'Estat en l'esmentada matèria.

Finalment, el Reial decret 1958/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Reial decret 1320/2001, de 30 de novembre, Catalunya (BOE núm. 304, de 20 de desembre).

Amplia els mitjans traspassats pel Reial decret 966/1990, de 20 de juliol de 1990, en matèria de provisió de mitjans materials i econòmics al servei de l'Administració de justícia. La Constitució espanyola estableix a l'art. 149.1.5 que l'Estat té competència exclusiva en matèria d'Administració de justícia.

Per la seva banda, l'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat per la Llei orgànica 4/1979, de 18 de desembre, estableix que, respecte a l'Administració de justícia, exceptuada la militar, correspon a la Generalitat exercir totes les facultats que les lleis orgàniques del poder judicial i del Consell General del Poder Judicial reconeixin o atribueixin al Govern de l'Estat, i també coadjuvar en

l'organització dels tribunals consuetudinaris i tradicionals i en la instal·lació de jutjats, sempre en subjecció a allò que disposa la Llei orgànica del poder judicial.

Pel Reial decret 966/1990, de 20 de juliol, es van fer efectius els traspassos en matèria de provisió de mitjans materials i econòmics al servei de l'Administració de justícia a la Generalitat de Catalunya. Aquests traspassos es completaren amb els reials decrets 1553/1994, de 8 de juliol; i 1905/1994, de 23 de setembre.

Consegüentment, s'ha efectuat, sobre les previsions constitucionals i estatutàries, una ampliació de mitjans en aquesta matèria, en concepte de finançament dels nous òrgans judicials posats en funcionament el dia 13 de gener de 2001, corresponent als jutjats de menors núm. 1 i 4 de Lleida i de Barcelona, respectivament.

Reial decret 1319/2001, de 30 de novembre, Castella-la Manxa (BOE núm. 305, de 21 de desembre).

Traspàs de professors d'educació general bàsica d'institucions penitenciàries en ampliació del traspàs efectuat pel Reial decret 1844/1999, de 3 de desembre de 1999, en matèria d'ensenyament no universitari. La Constitució, a l'art. 149.1.30, reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'art. 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

Per la seva banda, l'Estatut d'autonomia de Castella-la Manxa, aprovat per Llei orgànica 9/1982, de 10 d'agost, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma la competència de desenvolupament

lupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que el desenvolupen conforme l'apartat 1 de l'art. 81, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'esmentat art. 149.1.30 i de l'alta inspecció per al seu compliment i garantia.

Pel Reial decret 1844/1999, de 3 de desembre, es van traspasar a la Comunitat autònoma de Castella-la Manxa les funcions i els serveis de l'Administració de l'Estat en matèria d'ensenyament no universitari.

La Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE), estableix a la disposició addicional tretzena la integració dels funcionaris del cos de professors d'educació general bàsica d'institucions penitenciàries al cos de mestres, en les condicions que el Govern estableixi reglamentàriament.

Pel Reial decret 1203/1999, de 9 de juliol, s'ha fet efectiva l'esmentada integració i s'estableix, mitjançant acords de les comissions mixtes de traspàs de funcions i serveis, que els funcionaris que s'integren al cos de mestres passen a dependre de l'administració educativa en l'àmbit territorial de la qual es trobi l'establiment penitenciari en el qual presten servei.

En conseqüència s'ha efectuat una ampliació de mitjans traspassats a la Comunitat Autònoma de Castella-la Manxa en matèria d'ensenyament no universitari.

Finalment, el Reial decret 1064/1983, de 13 d'abril, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella-la Manxa.

Reial decret 1379/2001, de 7 de desembre, la Rioja (BOE núm. 308, de 25 de desembre).

Traspàs de la gestió realitzada per l'INEM, en l'àmbit de treball, l'ocupació i la formació. La Constitució, a l'art. 149.1.13, reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i estableix en el mateix art. 149.1.7 que l'Estat té competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes.

A l'art. 149.1.30 de la Constitució, s'estableix la competència exclusiva de l'Estat sobre regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'art. 27 de la Constitució; aquest article reconeix el paper dels poders públics pel que fa a la programació general de l'ensenyament, inspecció i homologació del sistema educatiu, per tal de garantir el compliment de les lleis. Per la seva banda, l'art. 30 de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, remet l'ordenació de la formació professional ocupacional a la seva normativa específica de caràcter laboral.

Per la seva banda, l'Estatut d'autonomia de la Rioja, aprovat per la Llei orgànica 3/1982, de 9 de juny, disposa que correspon a la Comunitat Autònoma de la Rioja l'execució de la legislació de l'Estat en matèria laboral, i la competència del desenvolupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que el desenvolupen conforme a l'apartat 1 de

l'art. 81, sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'art. 149.1.3, i l'alta inspecció necessària per al seu compliment i per a la seva garantia.

D'altra banda, l'Estatut d'autonomia disposa també que correspon a la Comunitat autònoma de la Rioja la competència exclusiva en matèria d'ordenació i de planificació de l'activitat econòmica, i també el foment del desenvolupament econòmic de la Comunitat Autònoma dins dels objectius marcats per la política econòmica nacional.

Finalment, el Reial decret 1225/1983, de 16 de març, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspàsos de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de la Rioja.

Reial decret 1472/2001, de 27 de desembre, Cantàbria (BOE núm. 311, de 28 de desembre).

Traspàs de funcions i serveis de l'Institut Nacional de la Salut. La Constitució, a l'art. 149.1.17, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. I a l'art. 149.1.16 es reconeix també a l'Estat la competència en matèria de Sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

A més, l'Estatut d'autonomia per a Cantàbria, aprovat per Llei orgànica 8/1981, de 30 de desembre, estableix que, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat i en els termes que estableixi, correspon a la Comunitat Autònoma de Cantàbria el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria de sanitat i higiene, promoció, prevenció i restauració de la salut; i coordinació hospitalària en general, inclosa la de la Seguretat Social.

D'altra banda, l'esmentat Estatut d'autonomia estableix que també correspon a la Comunitat Autònoma de Cantàbria la gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb allò que preveu el núm. 17 de l'apartat 1 de l'art. 149 de la Constitució, i l'Estat es reserva l'alta inspecció que ha de vetllar pel compliment de la funció a la qual es refereix aquest precepte; i la funció executiva en matèria de productes farmacèutics.

L'esmentat Estatut d'autonomia també estableix que la Comunitat Autònoma de Cantàbria té competència exclusiva en matèria de fundacions que desenvolupin les seves funcions principalment a la Comunitat Autònoma.

La Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, crea el Sistema Nacional de Salut com a conjunt dels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels serveis de salut de les comunitats autònomes, convenientment coordinats, i estableix que els centres sanitaris de la Seguretat Social queden integrats al servei de salut de la comunitat autònoma només en els casos en què la comunitat hagi assumit competències en matèria d'assistència sanitària de la Seguretat Social d'acord amb el seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 1152/1982, de 28 de maig, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspàsos de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Cantàbria.

Reial decret 1473/2001, de 27 de desembre, la Rioja (BOE núm. 311, de 28 de desembre).

Traspàs de funcions i de serveis de l'Institut Nacional de la Salut. La Constitució, a l'art. 149.1.17, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de

l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. I a l'art. 149.1.16 es reconeix també a l'Estat la competència en matèria de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

Per la seva part, l'Estatut d'autonomia de la Rioja estableix que, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat i en els termes que estableixi, correspon a la Comunitat Autònoma de la Rioja el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria de coordinació hospitalària en general, i també en matèria de sanitat i higiene.

D'altra banda, l'esmentat Estatut d'autonomia estableix que també correspon a la Comunitat Autònoma l'execució de la legislació de l'Estat, a les normes reglamentàries que per al seu desenvolupament dicti l'Estat, la funció executiva en matèria de productes farmacèutics i la gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb allò que preveu l'art. 149.1.17 de la Constitució, i l'Estat es reserva l'alta inspecció que ha de vetllar pel compliment de la funció a la qual es refereix aquest precepte.

L'esmentat Estatut d'autonomia també estableix que la Comunitat Autònoma té competència exclusiva en matèria de fundacions que desenvolupin les seves funcions principalment a la Comunitat Autònoma.

La Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, crea el Sistema Nacional de Salut com a conjunt dels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels serveis de salut de les comunitats autònomes, convenientment coordinats, i estableix que els centres sanitaris de la Seguretat Social queden integrats al servei de salut de la comunitat autònoma només en els casos en què la comunitat hagi assumit competències en matèria

d'assistència sanitària de la Seguretat Social d'acord amb el seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 1225/1983, de 16 de març, regula el funcionament de la Comissió Mixta de Transferències, i també la forma i les condicions a les quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i serveis a la Comunitat Autònoma de la Rioja.

Reial decret 1475/2001, de 27 de desembre, Aragó (BOE núm. 311, de 28 de desembre).

Traspàs de funcions i serveis de l'Institut Nacional de la Salut. La Constitució, a l'art. 149.1.17, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. I a l'art. 149.1.16 es reconeix també a l'Estat la competència en matèria de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

L'Estatut d'autonomia de la Comunitat Autònoma d'Aragó estableix que correspon a la Comunitat Autònoma d'Aragó la potestat legislativa, la reglamentària i la funció executiva en matèria de sanitat i higiene que exercirà tot respectant allò que disposen els art. 140 i 149.1 de la Constitució i l'Estatut.

D'altra banda, també estableix que correspon a la Comunitat Autònoma d'Aragó l'execució de la legislació general de l'Estat en matèria de gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb allò que preveu l'art. 149.1.17 de la Constitució, i l'Estat es reserva l'alta inspecció que ha de vetllar pel compliment de la funció a la qual es refereix aquest precepte, i que igualment correspon a la Comunitat Autònoma l'execució de la legislació de l'Estat sobre productes farmacèutics.

Així mateix, estableix la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma d'Aragó en matèria de fundacions que desenvolupin les seves funcions principalment a Aragó.

La Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, crea el Sistema Nacional de Salut com a conjunt dels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels serveis de salut de les comunitats autònomes, convenientment coordinats, i estableix que els centres sanitaris de la Seguretat Social queden integrats al servei de salut de la comunitat autònoma només en els casos en què la comunitat hagi assumit competències en matèria d'assistència sanitària de la Seguretat Social d'acord amb el seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 3991/1982, de 29 de desembre, regula el funcionament de la Comissió Mixta de Transferències, i també la forma i les condicions a les quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i de serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Aragó.

Reial decret 1476/2001, de 27 de desembre, Castella-la Manxa (BOE núm. 311, de 28 de desembre).

Traspàs de funcions i de serveis de l'Institut Nacional de la Salut. La Constitució, a l'art. 149.1.17, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. I a l'art. 149.1.16 es reconeix també a l'Estat la competència en matèria de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

Per la seva banda, l'Estatut d'autonomia de Castella-la Manxa, aprovat per Llei orgànica 9/1982, de 10 d'agost, estableix que és competència de la Junta

de Comunitats el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria de sanitat i higiene, promoció, prevenció i restauració de la salut; i coordinació hospitalària en general, inclosa la de la Seguretat Social.

D'altra banda, l'esmentat Estatut d'autonomia estableix que correspon a la Junta de Comunitats la gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb allò que preveu l'art. 149.1.17 de la Constitució, i l'Estat es reserva l'alta inspecció que ha de vetllar pel compliment de la funció a la qual es refereix aquest precepte; i també l'execució en matèria de productes farmacèutics.

Així mateix, s'estableix que la Junta de Comunitats de Castella-la Manxa assumeix la competència exclusiva en matèria de fundacions que desenvolupin les seves funcions principalment a la Comunitat Autònoma.

La Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, crea el Sistema Nacional de Salut com a conjunt dels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels serveis de salut de les comunitats autònomes, convenientment coordinats, i estableix que els centres sanitaris de la Seguretat Social queden integrats al servei de salut de la comunitat autònoma només en els casos en què la comunitat hagi assumit competències en matèria d'assistència sanitària de la Seguretat Social d'acord amb el seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 1064/1983, de 13 d'abril, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i de serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella-la Manxa.

Reial decret 1478/2001, de 27 de desembre, Illes Balears (BOE núm. 311, de 28 de desembre).

Traspàs de funcions i serveis de l'Institut Nacional de la Salut. La Constitució, a l'art. 149.1.17, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. I a l'art. 149.1.16 es reconeix també a l'Estat la competència en matèria de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

L'art. 10.14 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que correspon a la Comunitat Autònoma la potestat legislativa, reglamentària i la funció executiva en matèria de sanitat i higiene.

Així mateix, l'Estatut estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria de coordinació hospitalària, inclosa la de la Seguretat Social. D'altra banda, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma la gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb el que preveu l'art. 149.1.17 de la Constitució, i l'Estat es reserva l'alta inspecció que ha de vetllar pel compliment de la funció a la qual es refereix aquest precepte; i l'execució de la legislació de l'Estat en matèria de productes farmacèutics.

Així mateix, l'Estatut d'autonomia estableix la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria de fundacions que desenvolupin les seves funcions principalment a la Comunitat Autònoma.

D'altra banda, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, crea el Sistema Nacional de Salut com a conjunt dels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels serveis de salut de les comunitats autònomes, convenientment coordinats, i estableix que els centres sanitaris de la Seguretat Social queden in-

tegrats al servei de salut de la comunitat autònoma en els casos en què la comunitat hagi assumit competències en matèria d'assistència sanitària de la Seguretat Social d'acord amb el seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 1958/1983, de 29 de juny, regula el funcionament de la Comissió Mixta de Transferències, i també la forma i les condicions a les quals s'han d'ajustar els traspàsos de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Reial decret 1479/2001, de 27 de desembre, Comunitat de Madrid (BOE núm. 311, de 28 de desembre).

Traspàs de funcions i serveis de l'Institut Nacional de la Salut. La Constitució, a l'art. 149.1.17, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. I a l'art. 149.1.16 es reconeix també a l'Estat la competència en matèria de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

Per la seva part, l'Estatut d'autonomia de la Comunitat de Madrid, aprovat per Llei orgànica 3/1983, de 25 de febrer, estableix que correspon a la Comunitat de Madrid la gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb allò que preveu el núm. 17 de l'apartat 1 de l'art. 149 de la Constitució, i l'Estat es reserva l'alta inspecció que ha de vetllar pel compliment de la funció a la qual es refereix aquest precepte; i la funció executiva en matèria de productes farmacèutics. Així mateix, estableix la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria de fundacions que desenvolupin les seves funcions principalment a la Comunitat de Madrid.

D'altra banda, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, crea el Sistema Nacional de Salut com a conjunt dels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels serveis de salut de les comunitats autònomes, convenientment coordinats, i estableix que els centres sanitaris de la Seguretat Social queden integrats al servei de salut de la comunitat autònoma només en els casos en què la comunitat hagi assumit competències en matèria d'assistència sanitària de la Seguretat Social d'acord amb el seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 1959/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspessos de funcions i els serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Madrid.

Reial decret 1480/2001, de 27 de desembre, Castella i Lleó (BOE núm. 311, de 28 de desembre).

Traspàs de funcions i serveis de l'Institut Nacional de la Salut. La Constitució, a l'art. 149.1.17, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. I a l'art. 149.1.16 es reconeix també a l'Estat la competència en matèria de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

Per la seva part, l'Estatut d'autonomia de Castella i Lleó, aprovat per Llei orgànica 4/1983, de 25 de febrer, estableix que és competència de la Comunitat de Castella i Lleó el desenvolupament legislatiu i l'execució de la legislació de l'Estat en matèria de sanitat i higiene; promoció, prevenció i restauració de la salut; i coordinació hospitalària en general, incloent-hi la de la Seguretat Social.

D'altra banda, l'esmentat Estatut d'autonomia estableix que correspon a la Comunitat de Castella i Lleó la funció executiva en matèria de productes farmacèutics, i també la gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb allò que preveu l'art. 149.1.17 de la Constitució, i l'Estat es reserva l'alta inspecció que ha de vetllar pel compliment de la funció a la qual es refereix aquest precepte. Així mateix, estableix també que la Comunitat de Castella i Lleó té competència exclusiva en matèria de fundacions que desenvolupin les seves funcions principalment a la Comunitat Autònoma.

D'altra banda, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, crea el Sistema Nacional de Salut com a conjunt dels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels serveis de salut de les comunitats autònomes, convenientment coordinats, i estableix que els centres sanitaris de la Seguretat Social queden integrats al servei de salut de la comunitat autònoma només en els casos en què la comunitat hagi assumit competències en matèria d'assistència sanitària de la Seguretat Social d'acord amb el seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 1956/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspessos de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat de Castellà i Lleó.

Reial decret 1474/2001, de 27 de desembre, Regió de Múrcia (BOE núm. 312, de 29 de desembre).

Traspàs de funcions i serveis de l'Institut Nacional de la Salut.

La Constitució, a l'art. 149.1.17, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis

per les comunitats autònomes. I a l'art. 149.1.16 es reconeix també a l'Estat la competència en matèria de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

Per la seva part, l'Estatut d'autonomia per a la Regió de Múrcia estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria de sanitat, higiene i coordinació hospitalària en general, incloent-hi la de la Seguretat Social.

L'esmentat Estatut d'autonomia també estableix que correspon a la Comunitat Autònoma la gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb allò que preveu l'art. 149.1.17 de la Constitució, i l'Estat es reserva l'alta inspecció que ha de vetllar pel compliment de la funció a la qual es refereix aquest precepte, i també la funció executiva en matèria de productes farmacèutics. Així mateix, estableix també la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia en matèria de fundacions que desenvolupin les seves funcions principalment a la Comunitat Autònoma.

D'altra banda, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, crea el Sistema Nacional de Salut com a conjunt dels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels serveis de salut de les comunitats autònomes, convenientment coordinats, i estableix que els centres sanitaris de la Seguretat Social queden integrats al servei de salut de la comunitat autònoma en els casos en què la comunitat hagi assumit competències en matèria d'assistència sanitària de la Seguretat Social d'acord amb el seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 2628/1982, de 24 de setembre, regula el funcionament de la Comissió Mixta de Trans-

ferències, i també la forma i les condicions a les quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i serveis a la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia.

Reial decret 1477/2001, de 27 de desembre, Extremadura (BOE núm. 312, de 29 de desembre).

Traspàs de funcions i serveis de l'Institut Nacional de la Salut. La Constitució, a l'art. 149.1.17, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. I a l'art. 149.1.16 es reconeix també a l'Estat la competència en matèria de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

Per la seva part, l'Estatut d'autonomia d'Extremadura, aprovat per Llei orgànica 1/1983, de 25 de febrer, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria de sanitat i higiene, centres sanitaris i hospitalaris públics, i coordinació hospitalària, en general.

D'altra banda, l'esmentat Estatut d'autonomia determina que correspon a la Comunitat Autònoma la funció executiva en matèria de productes farmacèutics, i també la gestió de l'assistència sanitària, art. 149.1.17 de la Constitució, i l'Estat es reserva l'alta inspecció que ha de vetllar pel compliment de la funció a la qual es refereix aquest precepte.

Així mateix, l'esmentat Estatut d'autonomia també estableix que la Comunitat Autònoma té competència exclusiva en matèria de fundacions que desenvolupin les seves funcions principalment a la Comunitat Autònoma.

D'altra banda, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, crea el Sistema

Nacional de Salut com a conjunt dels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels serveis de salut de les comunitats autònomes, convenientment coordinats, i estableix que els centres sanitaris de la Seguretat Social queden integrats al servei de salut de la comunitat autònoma només en els casos en què la comunitat hagi assumit competències en matèria d'assistència sanitària de la Seguretat Social d'acord amb el seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 1957/1983, de 29 de juny, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspessos de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Extremadura.

Reial decret 1418/2001, de 14 de desembre, Cantàbria (BOE núm. 313, de 31 de desembre).

Traspàs de la gestió realitzada per l'INEM, en l'àmbit de treball, l'ocupació i la formació. La Constitució, a l'art. 149.1.13, reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i estableix en el mateix art. 149.1.7 que l'Estat té competència exclusiva en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes.

L'Estatut d'autonomia per a Cantàbria, aprovat per la Llei orgànica 8/1981, de 30 de desembre, estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de Cantàbria la funció executiva en matèria laboral, la competència del desenvolupament legislatiu i l'execució de l'ensenyament, en tots els nivells i tots els graus, en totes les modalitats i totes les especialitats, d'acord amb allò que disposa l'art. 27 de la Constitució i les lleis orgàniques que el desenvolupen conforme a l'apartat 1 de l'art. 81, i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat l'esmen-

tat art. 149.1.30 i de l'alta inspecció per al seu compliment i garantia.

Així mateix, també estableix que la Comunitat Autònoma de Cantàbria té competència exclusiva en matèria de planificació de l'activitat econòmica i foment del desenvolupament de Cantàbria, dins dels objectius marcats per la política econòmica general de l'Estat i dels sectors públics econòmics de la Comunitat, que serà exercida en els termes disposats a la Constitució.

En conseqüència, la Comunitat Autònoma de Cantàbria ha assumit les funcions en matèria de gestió del treball, de l'ocupació i de la formació que fins ara ha desenvolupat l'Administració de l'Estat.

Finalment, el Reial decret 1152/1982, de 28 de maig, determina les normes i el procediment als quals s'han d'ajustar els traspessos de funcions i de serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Cantàbria.

Reial decret 1471/2001, de 27 de desembre, Principat d'Astúries (BOE núm. 313, de 31 de desembre).

Traspàs de funcions i de serveis de l'Institut Nacional de la Salut. La Constitució, a l'art. 149.1.17, reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes. I a l'art. 149.1.16 es reconeix també a l'Estat la competència en matèria de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics.

Per la seva part, l'Estatut d'autonomia del Principat d'Astúries estableix que, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat i en els termes que estableixi, correspon al Principat d'Astúries el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria

de sanitat, higiene, i també la coordinació hospitalària, en general, incloent-hi la de la Seguretat Social.

D'altra banda, l'esmentat Estatut d'autonomia estableix que correspon al Principat d'Astúries l'execució de la legislació de l'Estat en matèria de productes farmacèutics; i li atribueix la gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb allò que preveu l'art. 149.1.17 de la Constitució, i l'Estat es reserva l'alta inspecció que ha de vetllar pel compliment de la funció a la qual es refereix aquest precepte.

Així mateix, l'esmentat Estatut d'autonomia estableix la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria de fundacions que desenvolupin les seves funcions principalment al Principat d'Astúries.

A més, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, crea el Sistema Nacional de Salut com a conjunt dels serveis de salut de l'Administració de l'Estat i dels serveis de salut de les comunitats autònomes, convenientment coordinats, i estableix que els centres sanitaris de la Seguretat Social queden integrats al servei de salut de la comunitat autònoma en els casos en què la comunitat hagi assumit competències en matèria d'assistència sanitària de la Seguretat Social d'acord amb el seu Estatut.

Finalment, el Reial decret 1707/1982, de 24 de juliol, regula el funcionament de la Comissió Mixta de Transferències, i també la forma i les condicions a les quals s'han d'ajustar els traspassos de funcions i de serveis al Principat d'Astúries.

Convenis

Resolució de 16 de febrer de 2001. Secretaria General Tècnica, Ministeri de Treball i Afers Socials. Comunitats autòno-

mes-Albergs juvenils (BOE, núm. 65, de 16 de març).

Publica el Conveni de col·laboració entre l'Administració general de l'Estat i les comunitats autònomes en el qual s'acorda la creació del Consorci per a la Presència i Promoció de l'Alberguisme Juvenil-Xarxa Espanyola d'Albergs Juvenils (XEAJ).

Resolució de 19 de febrer de 2001. Secretaria General Gestió i Cooperació Sanitària. Hospitals (BOE núm. 67, de 19 de març).

Conveni de col·laboració i clàusula addicional primera al Conveni de col·laboració subscrit entre l'Institut Nacional de la Salut i el Servei Balear de la Salut, per a la prestació de l'assistència sanitària a pacients beneficiaris de la Seguretat Social pel Complex Hospitalari de Mallorca.

Resolució de 23 de febrer de 2001. Direcció General de l'Institut Nacional de Salut. Hospitals (BOE núm. 77, de 30 de març).

Conveni subscrit entre la Universitat de Castella-la Manxa i l'INSALUD per a la utilització de les seves instal·lacions en la investigació i la docència universitàries.

Resolució 89/2001, de 3 de maig. Comissions bilaterals de cooperació (BOE núm. 212, de 4 de setembre).

Disposa la publicació de l'Acord d'aprovació de les normes de funcionament de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat-Comunitat Autònoma de Canàries.

Resolució de 12 de juliol de 2001. Secretaria d'Estat d'Organització Territorial de l'Estat. Cooperació transfronterera (BOE núm. 179, de 27 de juliol).

Publica el Conveni de Cooperació Transfronterera subscrit entre la Comunitat Foral de Navarra i el Departament francès dels Pirineus Atlàntics pel qual s'estableix el marc general de col·laboració.

Ordre d'1 d'agost de 2001. Comissions bilaterals de cooperació (BOE núm. 212, de 4 de setembre).

Disposa la publicació de l'Acord d'aprovació de les normes de funcionament de la Comissió Bilateral de Cooperació, Administració general de l'Estat-Comunitat Autònoma de Canàries.

Resolució de 16 d'octubre de 2001. Secretaria d'Estat d'Organització Territo-

rial de l'Estat. Catalunya-arxius i documents (BOE núm. 251, de 19 d'octubre).

Publica l'acord de la Comissió Bilateral de Cooperació, Administració general de l'Estat-Generalitat de Catalunya, amb relació a la Llei de Catalunya 10/2001, de 13 de juliol de 2001, d'arxius i documents.

Ordre de 4 de desembre de 2001. Comissions bilaterals de cooperació (BOE, núm. 299, de 14 de desembre).

Disposa la publicació de l'Acord d'aprovació de les normes de funcionament de la Comissió Bilateral de Cooperació, Administrativa general de l'Estat-Comunitat d'Aragó.

1.3. TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

1.3.1. SENTÈNCIES DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

A càrrec de Manuel Gerpe Landín

**Sentència 9/2001, de 18 de gener (BOE núm. 41, de 16 de febrer, suplement).
Recurs d'inconstitucionalitat núm. 2728/1993, promogut pel president del Govern davant diversos articles i la disposició addicional primera de la Llei del Parlament de Galícia 6/1993, d'11 de maig, de pesca de Galícia.
Vot particular.**

Ponent:

Guillermo Jiménez Sánchez.

El president del Govern promou recurs d'inconstitucionalitat davant l'esmentada Llei de pesca de Galícia atacant-la per invasió de les competències estatals en matèria de pesca marítima, normativa bàsica en matèria d'ordenació del sector pesquer, marina mercant i capacitat de l'Estat per atorgar autoritzacions o concessions d'ocupació dels béns de domini públic estatal. Els articles de la LPG afectats serien els següents: el primer paràgraf de l'art. 6.a, els tres primers paràgrafs de l'art. 6.d, l'art. 13, la disposició primera 7 en connexió amb els art. 5, 7, 20, 28, 30, 32 i 43, el quart paràgraf de l'art. 6.d, un incís de l'art. 6.n, els art. 20, a i b i, per connexió, l'art. 21.a.3 i els art. 45 a 47 LPG.

Per a les representacions processals de la Junta i del Parlament de Galícia, els preceptes objecte del recurs s'han dictat d'acord amb les competències estatutàries. En concret, les matèries de pesca en aigües interiors, el marisqueig i l'aqüicultura, com també el desplegament le-

gislatiu i l'execució de la legislació de l'Estat en matèria d'ordenació del sector pesquer.

En primer lloc, es discuteix l'abast de les competències de «pesca marítima» i d'«ordenació del sector pesquer», la primera relativa a la competència exclusiva de l'Estat de l'art. 149.1.19 CE; la segona, referent al sector econòmic i productiu de la pesca en tot allò que no sigui una activitat extractiva. La distinció entre una matèria i l'altra és clara d'acord amb una doctrina consolidada del mateix Tribunal (STC 56/1989, de 16 de març, FJ 5 i altres de posteriors). En aquest sentit, l'elaboració de plans de pesca, en relació amb la distribució de llicències per pescar en aigües internacionals o de països tercers a conseqüència de tractats internacionals, s'incardina en la matèria «pesca marítima» i supera l'àmbit d'«aigües interiors», per la qual cosa el Tribunal Constitucional entén que la Llei va més enllà de les competències autonòmiques. Quant a l'ordenació del sector pesquer, l'adopció de diverses mesures de conservació i millora dels recursos pesquers que preveu la Llei és adequada a les competèn-

cies autonòmiques només en la mesura en què limitin el seu camp d'actuació a les aigües interiors (art. 5, 6, 7 i 13). D'altra banda, la Llei distingeix entre diverses modalitats de marisqueig. En aquest punt el Tribunal Constitucional afirma la necessitat de separar aquest concepte del de pesca marítima, i amb aquesta finalitat entén que cal fixar-se en les arts o en les tècniques pròpies de cadascuna de les activitats. El marisqueig no vulnera la competència de l'Estat, atès que la Comunitat Autònoma de Galícia té competència *ex art.* 27.15 del seu Estatut d'autonomia, fins i tot fora de les aigües interiors. Paral·lelament, el Tribunal entén que l'art. 30 de la Llei, interpretat d'acord amb les al·legacions del Parlament gallec, en el sentit que conté una sèrie de mesures de reforma, no vulnera la competència estatal per ordenar el sector pesquer en tot allò que fa referència a la modernització de la flota.

El Tribunal entén que l'autorització de desplaçament dels vaixells des de les bases de Galícia a altres comunitats autònomes l'ha d'efectuar l'Estat, seguint la doctrina de la STC 227/1988, de 29 de novembre, FJ 32. Pel que fa a la matèria «marina mercant», el Tribunal segueix la doctrina mantinguda en la STC 40/1998, de 19 de febrer, FJ 40, que l'atribueix amb caràcter exclusiu a l'Estat, de manera que no és constitucional la previsió de la llei autonòmica objecte del present recurs sobre execució de la legislació de despatx dels vaixells pesquers. Finalment, respecte a les concessions i les autoritzacions sobre el domini públic marítim o maritimoterrestre, el Tribunal afirma en el FJ 16 que «*la titularidad del dominio público no es, en sí misma, un criterio de delimitación competencial*», seguint doctrina anterior del Tribunal per con-

cloure, en contra de l'opinió de l'advocat de l'Estat, en el FJ 17, que «*la Comunidad Autónoma de Galicia puede otorgar autorizaciones y concesiones para instalaciones o concesiones de cultivos marinos*».

El Tribunal Constitucional estima parcialment el recurs d'inconstitucionalitat i declara que vulneren l'ordre constitucional de competències i resulten nuls els preceptes següents de la Llei 6/1993, d'11 de maig, de pesca de Galícia: el primer paràgraf de la lletra *a* de l'art. 6, en tot allò que es refereix als «plans de pesca»; l'art. 6, lletra *d*, quart paràgraf, i l'art. 6.*n*. Declara, a més, la constitucionalitat de l'art. 30 en la mesura en què s'interpreti d'acord amb el que s'exposa en el FJ 11.

La Sentència va seguida d'un vot particular signat pel president Pedro Cruz Villalón, al qual s'adhereix el magistrat Manuel Jiménez de Parga. Entenen que també caldria considerar inconstitucional l'art. 5 de la Llei 6/1993. Se sosté que «*la captura de marisco en la zona económica exclusiva no es marisqueo en el sentido del art. 27.15 EAG i sí pesca marítima en el sentido del art. 149.1.19 CE*». No es comparteix la idea que la competència exclusiva sobre el marisqueig es pugui assimilar a l'extracció de marisc en qualsevol lloc en què se'n pugui trobar. Addicionalment, s'ataca la interpretació de la Sentència segons la qual el fet que es consideri un tipus de marisqueig o un altre depèn de les arts o les tècniques, la qual cosa, afirmen, confon i no aclareix realment amb vista al repartiment competencial, i en casos concrets s'estableix una mena de porció autonòmica dins la zona econòmica exclusiva que correspon a l'Estat.

Joan Lluís Pérez Francesch

**Sentència 45/2001, de 15 de febrer (BOE núm. 65, de 16 de març, suplement).
Conflictes positius de competència acumulats plantejats pel Consell de Govern de la Diputació Regional de Cantàbria i el Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya, contra el Reial decret 1888/1991, de 30 de desembre, de modernització i de reordenació del sector de la llet i dels productes lactis, i contra l'Ordre del MAPA que el desplega, com també contra el Reial decret 1319/1992, de 30 d'octubre, de normes per a l'aplicació de la taxa suplementària en el sector de la llet i els productes lactis i l'Ordre del MAPA que el desplega.**

Ponent:

Tomás S. Vives Antón.

Els conflictes de competència acumulats núm. 1169/1992, 1398/1992, 624/1993 i 757/1993 es plantegen davant una normativa que conté un pla de reordenació i unes normes específiques per a l'aplicació del règim de la taxa suplementària en el sector de la llet i dels productes lactis. Les comunitats autònomes en discuteixen el caràcter de normativa bàsica i l'abast en relació amb les mateixes competències executives, a partir de la centralització per part del Ministeri d'una sèrie de funcions de gestió, seguiment i control amb vista a l'aplicació del sistema comunitari de la taxa suplementària i de les mesures d'ordenació que estableix el dret comunitari.

Es discuteix l'abast dels títols competencials sobre «*relaciones internacionales*» (art. 149.1.3 CE), «*bases y coordinación de la planificación general de la actividad económica*» (art. 149.1.13 CE), com també l'abast de les competències autònòmiques de «planificació de l'activitat econòmica a Catalunya» i «agricultura i ramaderia» (art. 12.1 i 4 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya), i, en aquesta darrera competència, també per a Cantàbria, d'acord amb l'article 24.9 del seu Estatut d'autonomia. El Tribunal Constitucional considera que

ha de donar una solució general a aquest conflicte, atès que totes les comunitats autònomes han assumit competències en agricultura i ramaderia, en el marc de la planificació general de l'economia. D'altra banda, es recorda que l'estructura del sector lacti està condicionada per la normativa comunitària europea, la qual descansa sobre la fixació d'unes determinades quantitats de referència màximes per campanya que s'assigna a cadascun dels estats membres. Un dels elements de la política comuna en la matèria és el mecanisme de la taxa suplementària, d'aplicació sobre l'excés de producció. Els reials decrets impugnats completen i adapten les normes comunitàries. A més, d'ençà de la interposició dels conflictes, les normes espanyoles han canviat, sempre en la línia d'un reconeixement progressiu a les comunitats autònomes de funcions executives que inicialment van ser objecte de controvèrsia. En concret, el Reial decret 324/1994, de 28 de febrer, dictat a l'empara de l'art. 149.1.13 CE; o, en la mateixa línia, el Reial decret 174/1998, de 16 de febrer; o, més recentment, el Reial decret 1192/2000, de 23 de juny, del MAPA, que territorialitza les quantitats de referència i assigna a cada comunitat autònoma un import global del qual posteriorment s'haurà de sostreure un 10 % per a la reserva nacional.

En aquest cas, es discuteix la permanència de la controvèrsia competencial i, si s'escau, una possible pèrdua sobrevinguda de l'objecte del conflicte. La representació processal de la Generalitat de Catalunya i del Consell de Govern del Principat d'Astúries sostenen que, malgrat els avenços propiciats per les noves normes que han recollit la participació autonòmica en la fixació de quotes làcties, hi continua havent un problema de delimitació competencial, en la mesura en què es manté la competència de l'Estat per a la resolució final dels expedients relatius a l'assignació i a la reassignació de les quantitats de referència. L'advocat de l'Estat és del mateix parer. El Tribunal Constitucional afirma, en el FJ 6, que les successives modificacions i derogacions de les disposicions objecte d'aquest conflicte no comporten necessàriament que hi hagi hagut una pèrdua sobrevinguda de l'objecte del conflicte. La controvèrsia se centra en la titularitat de la competència per adoptar una resolució final relativa a l'assignació i a l'assignació complementària de quantitats de referència i quantitats addicionals provinents de la reserva nacional. Aquest aspecte es recull en l'art. 1 del Reial decret 1319/1992. Tanmateix, els altres aspectes dels conflictes plantejats inicialment sí que han perdut el seu objecte, almenys parcialment. Això vol dir que l'Estat no pot veure reforçada la seva posició i envair competències autonòmiques a conseqüència de l'execució del dret comunitari europeu. D'acord amb el Tribunal Constitucional, resulta aplicable a aquesta matèria el mateix criteri de territorialització que s'aplica en matèria de subvencions. Per tant, el Tribunal afirma que «*más allá de la fa-*

cultad de mera propuesta, puedan las Comunidades Autónomas acordar la efectiva asignación a los productores ubicados en su territorio de cantidades, dentro del límite máximo disponible que les haya correspondido, en nada sustancial podría incidir sobre la competencia estatal ex art. 149.1. 13 CE» (FJ 8). Ara bé, en el cas d'assignació de quantitats provinents de la reserva nacional integrada pel 10 % del total de les quantitats, considera que ha de correspondre a l'Estat, ja que racionalitza tant la resposta a reclamacions com la reordenació del sector (FJ 9).

El Tribunal Constitucional estima parcialment els conflictes 624/1993 i 757/1993 i declara que correspon a les comunitats autònomes de Catalunya i Cantàbria la competència per adoptar la resolució final dels expedients d'assignació individual de les quantitats de referència que no provenguin de la reserva nacional, i declara que és inconstitucional l'art. 1 del Reial decret 1319/1992 per tal com atribueix a la Direcció General del MAPA l'assignació d'aquestes quantitats, mentre que correspon a l'Estat la competència per adoptar la resolució final en els expedients de quantitats procedents de la reserva nacional. Dins els pronunciaments de la decisió s'inadmeten parcialment els conflictes 1169/1992 i 757/1993, en la mesura en què determinades impugnacions no van ser incloses en el requeriment d'incompetència, i es considera que els conflictes 1169/1992 i 1289/1992 han perdut el seu objecte totalment, mentre que els conflictes 624/1993 i 757/1993 només l'han perdut parcialment.

Joan Lluís Pérez Francesch

Sentència 62/2001, d'1 de març (BOE núm. 77, de 30 març, suplement). Recurs d'inconstitucionalitat promogut pel president del Govern en relació amb determinats preceptes de la Llei de les Corts d'Aragó 7/1993, de 4 de maig, de pressupostos de la Comunitat Autònoma per a 1993.

Ponent:

Pablo García Manzano.

En aquest pronunciament s'exposa la posició que manté el Tribunal Constitucional sobre dos temes. En primer lloc, sobre un conflicte de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes en relació amb l'autonomia en la despesa d'aquestes últimes i, en segon lloc, sobre la superioritat jeràrquica que la llei posseeix davant els convenis sorgits de la negociació col·lectiva entre l'Administració i els funcionaris.

El primer tema esmentat és portat a consideració pel Tribunal arran del fet que la Comunitat Autònoma d'Aragó disposa d'un increment anual de la massa retributiva per al seu cos de funcionaris públics superior al límit màxim global que fixa l'Estat a través de la Llei de pressupostos corresponent. El Tribunal entén que aquesta disposició ultrapassa el principi d'autonomia en la despesa que posseeixen les comunitats autònomes, el qual es troba limitat pel principi de coordinació amb la Hisenda de l'Estat, tal com preveu l'art. 156.1 de la CE.

Aquest argument es reforça mitjançant l'art.149.1.13 del text constitucional fent menció de la competència de l'Estat sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

El segon tema tractat dona l'oportunitat al Tribunal de reiterar jurisprudència sobre un dels aspectes de l'estatut de la funció pública com és el retributiu. Sobre aquest tema entén que l'estatut dels funcionaris de les administracions públiques és fixat essencialment i primordialment a través de la llei, i aquesta no pot estar sotmesa al producte de la negociació col·lectiva, és a dir, al conveni que puguin formular l'Administració i els funcionaris que en depenen.

Sobre la base dels arguments breument considerats aquí, el Tribunal estima de manera parcial el recurs i considera inconstitucionals les disposicions de la Llei d'Aragó esmentada, relatives a l'augment de la massa retributiva dels funcionaris públics.

José Antonio Fernández Amor

**Sentència 95/2001, de 5 d'abril (BOE núm. 104, d'1 de maig, suplement).
 Conflicte positiu de competència plantejat pel Govern en relació amb
 l'art. 3.2.b del Decret 168/1991, de 20 de desembre, de la Diputació Re-
 gional de Cantàbria, pel qual es regula l'execució d'un pla de foment de
 l'abandonament de la producció lletera en zones de muntanya.**

Ponent:

Pablo Cachón Vilar.

La Diputació Regional de Cantàbria va aprovar el Decret esmentat i va regular una sèrie de mesures d'abandonament de la producció lletera durant un període de set anys a partir del mes de març de 1992 i fins a una quantitat de 30.500 tn de finançament exclusiu a càrrec dels fons de la Comunitat Autònoma. L'art. 3.2.b estableix que els beneficiaris hauran de signar un contracte en el qual es comprometen a determinades obligacions, una de les quals és la de complir la decisió del Govern de Cantàbria a l'efecte de designar els titulars d'explotacions que siguin cessionaris de les quantitats de referència alliberades a conseqüència del pla de foment de l'abandonament de la producció. L'advocat de l'Estat entén que aquesta mesura alteraria la competència estatal de reordenació del mercat nacional de la llet i els productes lactis establerta en el Reial decret 2466/1986, dictat en desplegament d'un reglament comunitari i en exercici de la competència de l'article 149.1.13 CE. Tanmateix, per al Govern de Cantàbria s'ha exercitat una competència en execució del dret comunitari, que, a falta d'una reserva nacional, permetia tornar a ubicar i consegüentment a reordenar el sector lacti a la regió, en aplicació del títol competencial autonòmic en matèria de ramaderia. La normativa estatal bàsica que establia

una reserva nacional d'acord amb el dret comunitari es va concretar posteriorment en el Reial decret 1888/1991.

Es discuteix, d'una banda, si la qüestió plantejada entra dins el títol competencial de l'article 149.1.13 CE («bases y coordinación de la planificación general de la actividad económica») o «ganadería, de acuerdo con la ordenación general de la economía» (art. 22.7 EAC, actualment art. 24.9, després de la reforma de 1998). El Tribunal remet a la STC 45/2001, atesa la similitud de matèries objecte de conflicte, per la qual cosa considera que la titularitat de la competència controvertida correspon a la Comunitat Autònoma de Cantàbria i desestima el conflicte instat pel Govern central. Per tant, afirma que «*la designación por parte del Gobierno de Cantabria de los destinatarios de las cantidades liberadas como consecuencia de la puesta en práctica de un plan regional de fomento de abandono de la producción, ejecutado con cargo a los presupuestos de la propia Comunidad Autónoma (y respetándose, en todo caso, la normativa estatal básica sobre la materia, esto es, que se deje a la competencia del Estado la asignación de cantidades procedentes de la reserva nacional), en nada afectaría a la unidad del sistema ni a su plena eficacia, ni resultaría tampoco desproporcionado ni contrario al principio constitucional de igualdad*» (FJ 6).

Joan Lluís Pérez Francesch

Sentència 97/2001, de 5 d'abril (BOE núm. 104, d'1 de maig, suplement). Recurs d'inconstitucionalitat promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya contra determinats preceptes de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.

Ponent:

Carles Viver Pi-Sunyer.

El recurs d'inconstitucionalitat és interposat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya contra diversos preceptes de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta (LAJG). Aquesta Llei, que té com a finalitat la configuració material del contingut i la regulació de l'exercici del dret a l'assistència jurídica gratuïta, d'acord amb l'art. 119 de la Constitució, opta per una «desjudicialització» del procediment de reconeixement del dret en qüestió i l'atribueix a les Comissions d'Assistència Jurídica Gratuïta (CAJG). Aquests òrgans administratius de nova creació depenen de les comunitats autònomes sempre que aquestes, com en el cas de la recurrent, hagin assumit competències en matèria de provisió de mitjans a l'Administració de justícia. En conseqüència, mitjançant el Decret 253/1996, de 5 de juliol, i en desplegament de la llei impugnada, el Departament de Justícia de la Generalitat ha creat les CAJG de Barcelona, Tarragona, Girona i Lleida.

En aquest supòsit el lletrat de la Generalitat, que reconeix la competència estatal per ordenar i regular la constitució, composició i funcions de les CAJG (FJ 2), al·lega que amb aquesta regulació, en relació amb l'art. 9 de la LAJG que fixa la seu i l'àmbit provincial de l'actuació de les CAJG, i a l'art. 10.1 de la mateixa Llei, que atribueix la presidència i la secretaria d'aquestes a uns membres determinats, s'han vulnerat les competències de la Generalitat en matè-

ria «d'Administració de justícia», atribuïdes per la clàusula subrogatòria (art. 18.1 EAC), i en matèria de «règim jurídic de la Generalitat i ens públics que en depenen» (art. 10.1.1 de l'EAC).

L'advocat de l'Estat, per contra, sosté que en la mesura que les CAJG realitzen funcions d'auxili a l'Administració de justícia, els preceptes en qüestió s'han dictat a l'empara dels títols competencials en matèria «d'Administració de justícia» (149.1.5 CE) i subsidiàriament de les competències sobre «les bases del règim jurídic de les administracions públiques» (149.1.18 CE) i sobre les «condicions bàsiques per a garantir una certa igualtat en l'exercici del dret constitucional de justícia gratuïta» (149.1.1 CE).

El Tribunal Constitucional, després de recordar breument les característiques essencials del dret a l'assistència jurídica gratuïta com a dret prestacional i de configuració legal, d'acord amb la doctrina establerta a la STC 16/1994 (FJ 3), procedeix a examinar els preceptes impugnats en relació amb els diferents títols competencials al·legats per les parts.

En primer lloc, nega la possibilitat d'inscriure el contingut d'aquests preceptes que fixen l'àmbit provincial, la seu, i atribueixen la presidència i la secretaria de les CAJG a determinats membres d'aquestes en el títol competencial de l'Estat en l'àmbit de «l'Administració de justícia» (FJ 4 que cita les STC 56/90, 62/90, 105/2000), tant en relació amb el seu concepte més estricte o nuclear, ja que no afecten ni es refereixen a l'exercici de la funció jurisdiccional ni a l'autogovern del poder judicial,

com tampoc en relació amb el concepte més ampli d'aquesta. El Tribunal argumenta que, tot i que el dret d'assistència jurídica gratuïta és un dret instrumental o complementari que constitueix un dels pressupòsits del dret a la tutela judicial efectiva, la relació orgànica i funcional de les CAJG amb la funció jurisdiccional exercida pels òrgans que conformen el poder judicial és tan indirecta i mediata que la seva inclusió en l'àmbit en qüestió en desfiguraria totalment el concepte constitucional (FJ 5).

En segon lloc, en aplicació de la seva doctrina, on delimita el contingut de la matèria relativa al «règim jurídic de les administracions públiques» i precisa, dins d'aquesta, l'abast de les bases en relació amb el desplegament legislatiu i l'execució (FJ 6 que fa referència, entre d'altres, a les STC 76/1983 i 147/1991), el Tribunal conclou que no es pot atribuir caràcter bàsic als art. 9 i 10.1 de la LAJG. En relació amb el primer, perquè no existeix cap raó que avaluï la idea que l'àmbit provincial d'actuació de les CAJG i la fixació de la seva seu a la capital de província garanteixi l'exercici del dret d'assistència gratuïta en un context d'igualtat (FJ 7). El Tribunal afegeix que tot i que la província sigui una de les demarcacions judicials i que hi radiqui la seu de les audiències provincials i de diferents jutjats, l'àmbit territorial d'actuació del Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta no es veu condicionat per aquest fet ja que es gestiona a partir dels col·legis d'advocats i de procuradors, sobre els quals les comunitats autònomes també tenen competències, i la impugnació de les decisions de les CAJG correspon al jutge o tribunal competent per conèixer el pro-

cés respectiu. En relació amb el segon precepte impugnat, el Tribunal considera que mitjançant la regulació detallada i uniforme per part de l'Estat del contingut i dels requisits de l'exercici del dret a l'assistència jurídica gratuïta, i la representació d'interessos que detenen els membres de les CAJG, entre els quals es troba el Ministeri Fiscal, queda suficientment assegurada la garantia del tractament comú dels ciutadans i el marc organitzatiu homogeni entre totes les comissions i que, per tant, la competència autonòmica en matèria d'autoorganització preval sobre l'hipotètic increment de garantia que podria suposar l'atribució de la presidència al representant del Ministeri Fiscal (FJ 8). En aquests sentit, posa de manifest que ni la LAJG ni les altres normes que regulen el funcionament de les CAJG no atribueixen a aquest càrrec cap funció específica que pugui tenir incidència en l'adopció de decisions.

Finalment, el Tribunal Constitucional també descarta com a títol competencial per dictar els preceptes qüestionats «l'establiment de les Bases per l'exercici en condicions d'igualtat del dret d'assistència jurídica gratuïta», que el representant del Govern de l'Estat cita sense argumentació (FJ 9), i declara que els art. 9 i 10.1 de la LAJG vulnereu les competències de la Generalitat de Catalunya sobre desplegament legislatiu i execució de l'Administració de la Generalitat, i la inaplicabilitat a Catalunya, per tant, de la disposició addicional primera de la mateixa Llei, que estableix indirectament l'aplicació d'aquests articles al territori d'aquesta comunitat autònoma.

Elisenda Casañas

**Sentència 98/2001, de 5 d'abril (BOE núm. 104, d'1 de maig, suplement).
Conflicte positiu de competència núm. 2697/1997, promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya contra l'Ordre del Ministeri d'Indústria i Energia de 6 de febrer de 1997, per la qual s'aproven les bases reguladores de la concessió de subvencions en el marc del Pla d'estalvi i eficiència energètica per al període 1997-1999 i es convoquen les de l'exercici 1997.**

Ponent:

María Emilia Casas Baamonde.

L'objecte d'aquest recurs de competència presentat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya el constitueixen els art. 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 i 18 i l'annex I de l'Ordre del Ministeri d'Indústria i Energia de 6 de febrer de 1997, perquè entén que vulnera les competències normatives i d'execució en les matèries de règim energètic i medi ambient previstes als art. 10.1.5 i 6 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Així mateix, la Generalitat considera també que l'Ordre impugnada que pretén promoure actuacions que fomentin un ús racional de l'energia i la utilització de fonts d'energia renovables tampoc no satisfà els requisits formals de la normativa bàsica estatal. Si bé és cert que l'Estat té atribuïda la competència sobre legislació bàsica per a la protecció del medi ambient i sobre les bases del règim energètic (art. 149.1.23 i 25 CE), en aquest cas la Generalitat centra la controvèrsia en l'objecte de les ajudes i en el grau de detall de la regulació que conté l'Ordre, i entén que, com que entre els objectius de la regulació figuren els de la investigació i els de desenvolupament tecnològic del medi ambient industrial, això implica una reducció indeterminada dels fons públics destinats a l'estalvi energètic, la substitució d'energies en demanda final i la producció elèctrica independent que s'haurien de territorialitzar, així com la

seva gestió estatal, i deixa així sense contingut les competències autonòmiques sobre medi ambient i energia.

El Tribunal Constitucional entén que si l'objectiu de l'Ordre és fomentar la «investigació científica i tècnica» sobre tècniques que optimitzin la utilització de l'energia, el títol competencial estatal (art. 149.1.15 CE) pot desplaçar el títol competencial autonòmic en matèria d'energia (art. 10.1.6 EAC) d'acord amb la doctrina assentada pel mateix tribunal (STC 53/1988, de 24 de març); fet que implica haver de comprovar que l'apel·lació a la investigació que es fa en la normativa impugnada no és una mera invocació formal, sinó que ha de ser patent que l'activitat principal o predominant sigui la investigadora; en cas contrari s'estaria buidant de contingut els títols competencials autonòmics amb els quals concorre la competència estatal.

En la mesura que, d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional, no tota activitat d'innovació pot qualificar-se d'investigació, ja que aquella pot consistir únicament en l'aplicació en un determinat sector dels resultats d'una investigació prèvia ja realitzada (STC 242/1999); i que les referències de l'Ordre a la innovació tecnològica no és un element predominant entre els criteris d'avaluació que es tenen en compte per a la concessió de les subvencions, el Tribunal Constitucional conclou que les línies subvencionables controvertides s'han d'inclou-

re dins de la matèria «règim energètic» (art. 149.1.25 CE i 10.1.5 EAC). D'acord amb aquest emmarcament competencial, correspon a l'Estat determinar-ne la normativa bàsica i a la Generalitat de Catalunya el desplegament legislatiu i l'execució d'aquelles bases. En aquest tipus de supòsits l'Estat pot consignar subvencions de foment en els seus pressupostos generals, especificar-ne la destinació i regular les condicions essencials d'atorgament, sempre que deixi un marge de competència a les comunitats autònomes per poder concretar amb major detall l'afectació o destinació, o, almenys, per desenvolupar o complementar la regulació de les condicions d'atorgament de les ajudes i la seva tramitació (STC 13/1993, FJ 8).

Ara bé, tot i que el Tribunal Constitucional entengui que la normativa estatal no respecti les exigències formals de la normativa bàsica (que preveuen que la utilització de la potestat reglamentària per a la regulació d'algun precepte bàsic només es pot efectuar si és un complement necessari per garantir la finalitat que li correspon en la seva competència sobre les bases), en aquest cas hi ha diverses circumstàncies excepcionals que justifiquen la utilització de la doctrina del Tribunal (establerta a la STC 242/1999), segons la qual, a pesar de la insuficiència de rang, determinades ordres ministerials no incompleixin les exigències formals de la normativa bàsica ja que va haver-hi una intervenció parlamentària que va decidir la necessitat d'aprovar aquell pla; aquest va ser finalment aprovat amb posterioritat per la Comissió Delegada del Govern per Assumptes Econòmics, i no es va reformular per l'Ordre ministerial la normativa subvencional continguda en normes de rang superior. Per tant, sal-

vada la vessant formal el Tribunal ha d'entrar necessàriament a examinar la perspectiva material dels preceptes als quals es refereix el conflicte de competència per tal de valorar si poden considerar-se bàsics des d'aquesta perspectiva substantiva.

En aquesta anàlisi el Tribunal Constitucional estima parcialment el conflicte de competència promogut per la Generalitat de Catalunya i considera que l'Ordre impugnada s'excedeix en la determinació de les bases i, en conseqüència, vulnera les competències de la Generalitat en els aspectes següents: 1) quan estableix que és l'Estat el competent per a la presentació de les sol·licitud de subvencions, models i terminis de resolució; 2) en la regulació del procés d'instrucció dels expedients de sol·licitud de les ajudes; 3) en la determinació de la composició de la comissió que ha de valorar tècnicament les subvencions sol·licitades; 4) el tràmit d'audiència als interessats; 5) la resolució de les sol·licituds; 6) la gestió econòmicofinancera; 7) el pagament de les ajudes; 8) la determinació de les obligacions dels beneficiaris; 9) la fiscalització per part de la Intervenció General de l'Estat de les ajudes concedides; 10) la determinació de les conseqüències de l'incompliment de les condicions exigides per a l'obtenció de la subvenció, i 11) la remissió que fa a la normativa estatal que haurà de ser d'aplicació complementària. El Tribunal desestima el conflicte en tota la resta.

El magistrat Rafael de Mendizábal Allende formula un vot particular concurrent a la Sentència perquè entén que l'Ordre ministerial impugnada no s'immiscueix en cap cas en l'àmbit de competències de la Generalitat de Catalunya ni redueix les de la Sindicatura de Comptes en tot allò relatiu a la funció

de control i fiscalització de les subvencions públiques concedides i que, en tot cas, retalla les competències que té atribuïdes el Tribunal de comptes espanyol com a òrgan suprem de fisca-

lització dels comptes i la gestió econòmica i financera de l'Estat i del sector públic.

Francesc Vallès

**Sentència 131/2001, de 7 de juny (BOE núm. 158, de 3 de juliol, suplement).
Qüestió d'inconstitucionalitat plantejada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, pel que fa a l'art. 11.1, en relació amb l'art. 101.c de la LJCA/1956, i, subsidiàriament, a l'art. 1 de la Llei 5/1993, de 16 d'abril, sobre liquidació definitiva de la participació de les corporacions locals en els tributs de l'Estat corresponent a l'exercici de 1990.**

Ponent:

Vicente Conde Martín de Hijas.

En primer terme, el Tribunal se centra a fixar l'objecte del recurs. Considera que la seva competència s'estén no solament a normes de rang superior, sinó també a actes de ministres i òrgans centrals de jerarquia inferior que resolen recursos administratius. Així mateix, considera que en el tema en qüestió la derogació sobrevinguda de la norma qüestionada no és cap obstacle per abordar el tema.

Un cop analitzats els aspectes anteriors que fixen la seva competència, el Tribunal entra en el tema de fons, que és la participació de les corporacions locals en els tributs de l'Estat. En aquest sentit, el tema se centra en un dels recursos propis de les hisendes locals a través del qual se satisfà el principi de suficiència. Doncs bé, la fixació d'a-

quest percentatge de manera definitiva a través de la Llei 5/1993 —cosa que produeix, lògicament, una revisió dels pagaments provisionals o a compte que s'hagin dut a terme per aquest concepte— no suposa un efecte retroactiu de la norma que pugui vulnerar drets individuals, la seguretat jurídica o que suposi arbitrarietat dels poders públics, la qual cosa es troba vedada per la nostra Constitució.

Es desprèn implícitament de la Sentència en qüestió que és propi del recurs que es tracta la fixació, després d'un període de temps determinat, d'un percentatge definitiu que tanca, per a un període concret, la participació dels ens locals en els ingressos de l'Estat. Sobre la base d'aquesta idea es pronuncia una decisió de desestimació de la qüestió d'inconstitucionalitat.

José Antonio Fernández Amor

Sentència 159/2001, de 5 de juliol (BOE núm. 178, de 26 de juliol, suplement). Qüestió d'inconstitucionalitat núm. 2140/1993, plantejada per la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en relació amb els art. 15, 25.2.b, 47, 50 i 133 del Decret legislatiu 1/1990, de 12 de juliol, pel qual es va aprovar el text refós de les disposicions legals vigents a Catalunya en matèria urbanística; i els art. 91.2 i 218 del Reial decret 1346/1976, de 9 d'abril, pel qual es va aprovar el text refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana.

Ponent:

Guillermo Jiménez Sánchez.

Els motius d'inconstitucionalitat allegats per la Sala Contenciosa Administrativa que va plantejar la qüestió d'inconstitucionalitat es fonamenten en la consideració que determinats preceptes impugnats van incórrer en un excés en relació amb la llei de delegació (vici que és conegut també com *ultra vires*), i a més han vulnerat l'autonomia local (47, 50 i 133 del Decret legislatiu 1/1990); altres només han vulnerat l'autonomia local (art. 15 del Decret legislatiu 1/1990, i art. 91.2 i 218 del text refós de la Llei del sòl); i finalment, l'art. 25.2.b del Decret legislatiu 1/1990 per incórrer en excés en relació amb la llei de delegació.

El Tribunal Constitucional recorda, abans de començar a examinar els preceptes impugnats, quin és el contingut de l'autonomia local, i diu que aquest concepte *«hace referencia a la distribución territorial del poder del Estado en el sentido amplio del término, y debe ser entendida como un derecho de la comunidad local a participar, a través de órganos propios, en el gobierno y administración de cuantos asuntos le atañen, constituyendo en todo caso un poder limitado que no puede oponerse al principio de unidad estatal»* (STC 4/81/3, 22/87/2, 109/98/2, entre d'altres). D'acord amb això els art. 137, 140 i 141 CE contenen una garantia institucional de les au-

tonomies provincial i municipal, que no prejutja *«su configuración constitucional concreta, que se defiere al legislador ordinario, al que no se fija más límite que el del reducto indisponible o núcleo esencial de la institución que la Constitución garantiza»* (STC 32/81/3). Concretament, declara el Tribunal Constitucional, *«la garantía institucional de la autonomía local no asegura un contenido concreto ni un determinado ámbito competencial si no la preservación de una institución en términos reconocibles para la imagen que de la misma tiene la conciencia social en cada tiempo y lugar, de suerte que solamente podrá reputarse desconocida dicha garantía cuando la institución es limitada, de tal modo que se la priva prácticamente de sus posibilidades de existencia real como institución para convertirse en un simple nombre»* (STC 32/81/3).

També recorda el Tribunal Constitucional que la norma que desenvolupa la garantia institucional de l'autonomia local és la Llei estatal de règim local de 1985, encara que no tots els seus preceptes siguin expressius d'aquest nucli essencial. Aquesta norma, atès que, com ha reconegut el Tribunal Constitucional, *«tiene una singular y específica naturaleza y posición en el ordenamiento jurídico»* (STC 259/88/2), s'integra en el bloc de la constitucionalitat, i actua com a paràmetre de constitucionalitat que serveix per determinar si s'ha vulnerat l'autonomia local.

Finalment, en aquesta primera part de la Sentència, el Tribunal Constitucional adverteix que l'Administració territorial a qui el constituent va encomanar la competència normativa sobre urbanisme (comunitats autònomes o Estat) es troba legitimada, sempre que es respecti el nucli mínim de l'autonomia local, per regular de diferents maneres l'activitat urbanística, i per atorgar als ens locals, i especialment als municipis, una major o menor presència i participació en els diferents àmbits de l'urbanisme.

Entrant ja a examinar els diferents preceptes impugnats, el Tribunal Constitucional comença per l'art. 15 del Decret legislatiu 1/1990, relatiu al control de legalitat de les actuacions dels ajuntaments sobre urbanisme, que permet la subrogació de la Comissió d'Urbanisme de la Generalitat en supòsits d'infracció. El precepte preveu un supòsit de subrogació no previst a la Llei de règim local, i permet així una major intervenció autonòmica, i una reducció del nivell mínim d'actuació dels òrgans propis dels municipis. A més l'article permet la subrogació davant qualsevol incompliment, mentre que la Llei de règim local exigeix perquè pugui actuar la subrogació un incompliment qualificat. Per aquestes raons el Tribunal Constitucional declara que el precepte vulnera l'autonomia local i resulta inconstitucional. Així mateix, atès que aquesta norma deriva de l'art. 218 de la Llei del sòl, aquest precepte també vulnera l'autonomia local i es declara inconstitucional i derogat.

En relació amb l'art. 47 del Decret legislatiu 1/1990 s'impugna el fet que va ometre l'incís «*en defecto de acuerdo entre las corporaciones afectadas*» que constava a l'art. 33 de la Llei del sòl (objecte de refosa). El Tribunal Constitucional

considera que l'art. 47 encara que no preveu aquesta cautela no l'exclou totalment, i deixa oberta la possibilitat que els municipis puguin intervenir en els mateixos termes que l'esmentat art. 33. Per tant, conclou que si es manté aquesta interpretació, considerant que la facultat de la comunitat autònoma de formular plans de conjunt només pot fer-se en defecte d'acord entre les corporacions afectades, el precepte no resulta inconstitucional.

Pel que fa a l'art. 50 del Decret legislatiu 1/1990, que atorga a l'Administració autonòmica competència per a l'aprovació definitiva del planejament urbanístic derivat, s'al·lega el seu possible *ultra vires* en relació amb el Decret llei 16/1981 sobre plans generals d'ordenació urbana, atès que aquell article no té present aquest Decret llei. Per examinar aquest possible excés el Tribunal Constitucional analitza si l'esmentat Decret llei estava o no vigent a Catalunya en el moment d'aprovar-se el text refós. El Tribunal conclou que des de 1978 la Generalitat catalana era competent, en l'àmbit de la seva competència exclusiva sobre urbanisme, per disposar quina Administració té la potestat d'aprovació definitiva de plans urbanístics, i per tant no era aplicable l'esmentat Decret llei, i llavors l'art. 50 impugnat no va incórrer en *ultra vires*.

Respecte a l'al·legació que l'art. 50 vulnera l'autonomia local perquè atribueix a l'Administració autonòmica l'aprovació definitiva del planejament urbanístic derivat, el Tribunal Constitucional recorda que a la STC 61/97/25 va declarar que és constitucional que les comunitats autònomes, en l'exercici de la seva competència sobre urbanisme, determinin el nivell de participació dels municipis en l'elaboració dels instruments de planejament. El límit per a aquesta determinació és en tot cas el respecte a la ga-

rantia mínima de participació dels ens locals, i en opinió del Tribunal Constitucional, l'article 50 no elimina absolutament la participació local, ja que només els exclou de l'aprovació definitiva.

Respecte a l'article 133 del Decret legislatiu 1/1990 s'al·lega que no va refondre l'art. 91 de la Llei del sòl, en la part relativa a l'expropiació forçosa en territori fora del propi terme municipal. L'examen del Tribunal Constitucional tracta, en primer lloc, de determinar si aquest últim article vulnera l'autonomia local, ja que si així fos estaria derogat, i llavors no s'hauria incorregut en *ultra vires* en no considerar-lo vigent i per tant no incloure'l al text refós. El Tribunal Constitucional considera que l'article 91, en autoritzar un municipi a exercitar les seves potestats expropiatòries fora del propi territori vulnera l'autono-

mia local, essent inconstitucional i en conseqüència ha quedat derogat, la qual cosa determina la consideració que l'art. 133 no va incórrer en *ultra vires* en no considerar-ho vigent.

Per acabar, en relació amb l'art. 25.2.b del Decret legislatiu 1/1990, s'impugna perquè no va fer constar l'expressió «*parques y jardines públicos*» del text objecte de refosa, sinó que només va dir «*parques y jardines*» i per tant es considera que va incórrer en *ultra vires*. El Tribunal Constitucional defensa, però, que seguint una interpretació lògica i sistemàtica del precepte amb el conjunt del text, s'ha d'entendre que s'està referint només als parcs i jardins públics, i per tant, d'acord amb aquesta interpretació el precepte no és inconstitucional.

Marta Fernández de Frutos

Sentència 164/2001, d'11 de juliol (BOE núm. 194, de 14 d'agost, suplement). Recursos d'inconstitucionalitat núm. 3004/1998, 3144/1998 i 3182/1998, plantejats respectivament pel Parlament de Navarra, 84 diputats dels grups parlamentaris Socialista, Federal de Izquierda Unida i Mixt; i el Consell de Govern de la Junta d'Extremadura, contra la Llei de les Corts Generals 6/1998, sobre règim del sòl i valoracions.

Ponent:

Fernando Garrido Falla.

El Tribunal Constitucional adverteix, en primer lloc, que la resolució dels recursos d'inconstitucionalitat ha de prendre com a punt de partida la doctrina que sobre les competències urbanístiques i concurrents va establir el Tribunal en la Sentència 61/1997. En aquest sentit recorda que va declarar que les comunitats autònomes són titulars, en exclusiva, de les competències sobre urbanisme. Aquesta competència legislativa sobre urbanisme permet a les co-

munitats autònomes fixar les seves pròpies polítiques d'ordenació de la ciutat; però sense que això pugui implicar el desconeixement de les competències que atribueix a l'Estat l'art. 149.1 CE, atès que mitjançant aquestes competències l'Estat pot condicionar la de les comunitats autònomes sobre l'esmentat sector material.

Així mateix, abans d'entrar al fons del recurs, s'examina la impugnació relativa a les referències en la Llei del sòl a «*planeamiento*», «*planeamiento general*», i «*planeamiento de desarrollo*», que es fonamenta en el fet que suposen la imposició d'uns

determinats plans urbanístics, i vulnera, així, les competències autonòmiques. El Tribunal Constitucional considera que la Llei no fa aquesta imposició, ja que el precepte permet que sigui cada comunitat autònoma la que decideixi quins són els actes jurídics que ha de contenir el planejament, sempre que s'interpreti que els termes «*planeamiento general*» i «*planeamiento de desarrollo*» no contenen una referència a cap opció urbanística de l'Estat, sinó que són referències de caràcter indeterminat relatives a plans o decisions que continguin les determinacions necessàries per harmonitzar el gaudiment dels drets de propietat amb l'estructura i la política urbanística de cada ciutat.

En relació amb les altres al·legacions, per determinar la constitucionalitat d'alguns dels preceptes impugnats, el Tribunal Constitucional recorda que a la STC 61/97/8 el Tribunal Constitucional va declarar que l'Estat, d'acord amb l'art. 149.1.1. CE, té competència per regular «*las condiciones básicas que garantizan la igualdad de todos los propietarios del suelo en el ejercicio de su derecho de propiedad urbana, es decir, la igualdad básica en lo que se refiere a las valoraciones y al régimen urbanístico de la propiedad del suelo*», cosa que permet que pugui adoptar una determinada concepció del dret de propietat urbana en les línies més fonamentals.

D'acord amb això el Tribunal Constitucional considera que part dels articles impugnats troben el seu fonament a l'art. 149.1.1 CE, i per tant són conformes amb la Constitució. Així ho declara respecte a l'art. 1 de la Llei, que es qualifica a la disposició final única de precepte bàsic, i que estableix que l'objecte de la Llei és regular el contingut bàsic del dret de propietat.

També es rebutja la impugnació de l'art. 4.1 de la Llei, que atribueix als ens

públics la direcció de l'acció urbanística, perquè només estableix les condicions bàsiques de l'exercici dels drets constitucionals de propietat i de llibertat d'empresa, però en aquest marc permet a cada comunitat autònoma l'articulació concreta de l'acció urbanística pública amb la participació o iniciativa privada. A més l'art. 4.1 no atribueix necessàriament als propietaris la iniciativa urbanística, sinó que aquesta es deixa a la determinació, si escau, de la legislació urbanística autonòmica. L'art. 4.2 opta per la direcció i pel control públics de la gestió urbanística, cosa que troba, segons el Tribunal Constitucional, cobertura en l'art. 149.1.1 CE. També troba cobertura en aquest precepte l'art. 4.3, que regula la participació de la iniciativa urbanística privada que deriva del dret de propietat (art. 33.1 CE) i de la llibertat d'empresa (art. 38 CE), sense establir cap manera concreta de participació, si no les condicions bàsiques d'igualació per als propietaris i empresaris urbanístics d'Espanya, cosa que no envaeix les competències de les comunitats autònomes.

En relació amb l'art. 5 de la Llei, el Tribunal Constitucional considera que el mandat d'equidistribució que conté la norma pretén garantir la igualtat dels propietaris urbans, pel qual es troba connectat amb l'art. 149.1.1 CE, sense que la seva referència al planejament com a instrument d'ordenació suposi optar per un instrument determinat de planejament, ni tampoc comporta l'opció per un model concret d'equidistribució.

L'art. 7 de la Llei, que estableix una classificació tripartida del sòl en urbà, urbanitzable i no urbanitzable o classes equivalents regulades per la legislació urbanística, s'emmarca dins la competència de l'Estat de l'art. 149.1.1 CE,

sense limitar la competència de les comunitats autònomes per regular altres classificacions de sòl diferents.

L'art. 8 de la Llei preveu criteris normatius per a la classificació del sòl com a urbà, i atès que els criteris són els indispensables però no imposa cap model urbanístic, resulta emparat per l'art. 149.1.1 CE.

Pel que fa a l'art. 9 de la Llei, determina dos criteris directes per a la classificació del sòl com a no urbanitzable. El Tribunal Constitucional considera que són dos criteris elementals que serveixen com a criteris mínims d'igualació de tots els propietaris de sòl, i queda així dins l'àmbit de la competència de l'art. 149.1.1 CE.

L'art. 10 de la Llei defineix quan el sòl és urbanitzable, però el Tribunal constitucional considera que deixa un ampli marge d'actuació a cada comunitat autònoma per determinar quin sòl s'ha de classificar com a urbanitzable, cosa que comporta la seva constitucionalitat.

L'art. 11 de la Llei s'impugna per la seva referència al planejament general. El Tribunal Constitucional defensa la possibilitat d'una interpretació en què la referència al planejament general s'entengui relativa a qualsevol instrument d'ordenació urbanística, i en conseqüència el precepte resulta conforme amb la Constitució.

També rebutja el Tribunal Constitucional la impugnació de l'art. 12 perquè considera que la referència a la gestió i l'execució del planejament no imposa cap model urbanístic a les comunitats autònomes.

L'art. 13 de la Llei estableix l'estatut jurídic de la propietat en el sòl urbà i ho fa diferenciant aquest del sòl urbanitzable, cosa que entra, segons el Tribunal Constitucional, dins del marc de la competència de l'art. 149.1.1 CE.

L'art. 14 diferencia entre sòl urbà consolidat i no consolidat, estableix el deure d'edificar els solars dins termini, i imposa deures als propietaris de sòl urbà, cosa que entra dins la competència de l'Estat, *ex art.* 149.1.1 CE. Pel que fa a la determinació de l'àmbit en què es generen plusvàlues urbanístiques, el Tribunal Constitucional afirma que l'art. 47 CE ordena la participació de la comunitat en les plusvàlues que generi l'acció urbanística dels ens públics, i fixa un objectiu comú per a tots els ens públics, essent així la identificació i valoració de les plusvàlues una actuació instrumental per a l'exercici de la competència estatal de l'art. 149.1.1 CE. Per la seva part, l'art. 14.2 imposa un mínim de cessió del sòl corresponent al 10 % de l'aprofitament urbanístic patrimonialitzable, cosa que també respecta l'art. 149.1.1 CE en ser una norma d'igualació mínima. Així mateix el deure d'equidistribució de càrregues i beneficis entre propietaris també respecta les competències de les comunitats autònomes, ja que es compleix en la manera que determini la legislació urbanística autonòmica.

La referència de l'art. 15 de la Llei al planejament de desenvolupament ha de ser entès com qualsevol instrument d'ordenació urbanística, i permet que les comunitats autònomes determinin quins són aquests instruments.

L'art. 16.2 de la Llei estableix el dret de consulta dels propietaris de sòl urbanitzable residual o diferit, i determina els continguts normatius mínims de la consulta urbanística, la qual cosa no suposa la imposició d'un model urbanístic concret.

Pel que fa a l'art. 17 de la Llei, que té per finalitat assegurar que el possible gaudiment actual de la propietat privada no impedeixi el compliment d'allò que

disposi l'ordenació urbanística de cada ciutat, també, segons el Tribunal Constitucional, respecta l'art. 149.1.1 CE.

L'art. 18 de la Llei regula els deures dels propietaris de sòl urbanitzable, i atès que els deures són simètrics als de l'art. 14.2, ja examinat, es declara també la seva conformitat amb la Constitució.

L'art. 20 de la Llei fa referència al sòl no urbanitzable ordinari (i no al sòl no urbanitzable d'especial protecció), estableix determinats usos constructius excepcionals, permet que altres usos siguin determinats per les comunitats autònomes. També preveu l'agregació de valor econòmic a la propietat de sòl no urbanitzable comú quan en el sòl s'autoritzin actuacions d'interès públic, però això suposa, segons el Tribunal Constitucional, una igualació mínima de tots el propietaris d'aquella classe de sòl, cosa que entra dins l'art. 149.1.1 CE.

L'art. 29 de la Llei fa referència a la possible manca de planejament urbanístic, però no especifica cap tipus de planejament, per tant no és inconstitucional.

Es declara inconstitucional l'art. 16.1 que regula amb detall el dret de transformació del sòl, excedint de les condicions bàsiques, i per tant envaeix les competències urbanístiques de les comunitats autònomes.

El segon precepte constitucional que empara l'actuació de l'Estat segons el Tribunal Constitucional és l'art. 149.1.18 CE, que atribueix a l'Estat la competència sobre les bases del règim jurídic de les administracions públiques i procediment administratiu comú, sens perjudici de les especialitats derivades de l'organització pròpia de les comunitats autònomes; i la legislació sobre expropiació forçosa.

L'art. 6 de la Llei regula la participació general en l'elaboració del planeja-

ment i el dret a la informació urbanística, i això resulta conforme amb l'art. 149.1.18 CE.

L'art. 24 de la Llei determina per a les taxacions no voluntàriament pactades com a moment de valoració el d'iniciació del procediment corresponent. El Tribunal Constitucional considera que aquesta norma regula una taxació expropiatòria i, per tant, resulta emparada per l'art. 149.1.18 CE.

L'art. 33 de la Llei és una norma de procediment expropiatori, i a la STC 61/1997 el Tribunal Constitucional va declarar la competència de l'Estat per dictar normes expropiatòries que siguin expressió de normes procedimentals generals, per la qual cosa es declara la seva constitucionalitat, que resulta emparada per l'art. 149.1.18 CE.

També, l'art. 37 de la Llei, que estableix el règim general de pagament del preu just en diners, excepte consentiment de l'expropiat, troba la seva cobertura a l'art. 149.1.18 CE.

L'art. 40 de la Llei regula el dret de reversió a les expropiacions urbanístiques. Aquesta és una matèria de competència estatal, *ex art.* 149.1.18 CE, sempre que l'Estat es limiti a establir mitjançant criteris generals quan, i amb quins requisits, pot o ha de néixer el dret de reversió, o dicti normes especials que tinguin un caràcter mínim o principal, i deixa a les comunitats autònomes la possibilitat d'establir, dins les seves competències, els supòsits en què es pot aplicar l'expropiació forçosa, i determinar les causes d'expropiació i els fins d'interès públic a què l'expropiació pot servir. Això, segons el Tribunal Constitucional, és el que fa l'Estat a l'art. 40, cosa que en determina la constitucionalitat.

Els art. 41 a 44 de la Llei defineixen diferents supòsits de privació o lesió de drets urbanístics als quals ha d'acompa-

nyar una indemnització, cosa que troba la seva justificació a l'art. 149.1.18 CE.

Es declara la inconstitucionalitat de l'art. 38 de la Llei, que preveu la declaració implícita d'urgent ocupació, ja que constitueix una regulació procedimental específica per a les expropiacions urbanístiques, que no té caràcter mínim ni és expressió d'una garantia expropiatòria general, per la qual cosa queda fora de la competència estatal de l'art. 149.1.18 CE.

La impugnació de la disposició addicional primera de la Llei es rebutja perquè no imposa de manera incondicionada la prevalença de l'interès general definit per l'Estat davant de l'interès general que ha de ser definit per les comunitats autònomes, i a més no conté una omissió, com defensen els recurrents, que sigui contrària a la Constitució. Es rebutja també la impugnació de la disposició addicional tercera perquè no crea inseguretat jurídica, i la de la disposició addicional quarta, que estableix un sistema de classificació del sòl rellevant per a les facultats urbanístiques de domini, però que no determina quins han de ser els titulars d'aquelles facultats, i

per tant no és contrària a l'art. 14 CE; i a més la referència que fa al sòl insular entra, segons el Tribunal Constitucional, dins l'àmbit de l'art. 149.1.1 CE.

Respecte a les disposicions transitòries primera a quarta de la Llei, se'n declara també la constitucionalitat ja que parteixen de la situació actual sense configurar cap model que s'imposi a les comunitats autònomes.

Pel que fa a la disposició final única de la Llei, en què l'Estat identifica els títols competencials d'acord amb els que s'aprova cada precepte de la Llei, es rebutja l'al·legació de la seva manca de precisió, ja que no existeix un deure estatal de nomenar els seus títols competencials. Només se'n declara la inconstitucionalitat en la part que fa referència als art. 16.1 i 38, ja que aquests han estat declarats inconstitucionals.

Vot particular que formula el magistrat Manuel Jiménez de Parga.

Es ratifica en el vot particular que va fer a la STC 61/1997 perquè considera que s'ha fet una interpretació errònia del sentit i l'abast de l'art. 149.1.1 CE.

Marta Fernández de Frutos

Sentència 188/2001, de 20 de setembre (BOE núm. 251, de 19 d'octubre, suplement). Conflictes positius de competència acumulats núm. 3386/1994 i 4710/1997, promoguts pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya, contra les ordres del Ministeri d'Educació i Ciència de 15 de juny de 1994 i 30 de juny de 1997, per les quals es convocaven beques i ajudes a l'estudi per a estudis universitaris i mitjans per als cursos acadèmics 1994-1995 i 1997-1998. Vots particulars de Carles Viver Pi-Sunyer, Vicente Conde Martín de Hijas i Guillermo Jiménez Sánchez.

Ponent:

María Emilia Casas Baamonde.

El present conflicte positiu de competència, estimat parcialment pel Tribu-

nal Constitucional, té per objecte la impugnació de diversos articles de dues ordres del Ministeri d'Educació i Cultura de 1994 i 1997, per les quals es convoquen beques i ajudes per a estudis uni-

versitaris i mitjans. Aquestes ordres contenen una regulació minuciosa i detallada dels criteris d'ordenació de les beques (tipus, quantitats, requisits, sistemes de baremació) i dels procediments de gestió d'aquestes (presentació de sol·licituds, verificació i control del compliment dels requisits, òrgans encarregats d'examinar les sol·licituds presentades i resolució centralitzada d'aquestes i dels recursos administratius corresponents). Tot i que els efectes de les dues ordres ja s'han esgotat, el Tribunal, abans d'entrar en el fons de la qüestió, afirma la pertinència de la controvèrsia competencial, i més quan la normativa impugnada ha estat substituïda per una altra que en essència planteja els mateixos problemes competencials (ordres de 17 i 18 de juny de 1999, 15 i 21 de juny de 2000 i 16 de febrer de 2001).

La discussió competencial gira, principalment, al voltant de si el cànon de constitucionalitat ha de ser l'art. 149.1.30 CE (que atorga competència a l'Estat per regular les normes bàsiques per al desplegament de l'art. 27 CE, dret a l'educació) o bé l'art. 149.1.1 CE (que atorga competència a l'Estat per a regular les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels seus drets i deures). La primera postura és defensada per la Generalitat de Catalunya, que entén que una correcta interpretació de l'art. 149.1.30 CE, d'acord amb l'art. 15 EAC, no permetria a l'Estat desplegar, mitjançant les bases, una regulació exhaustiva de les beques ni retenir les funcions executives de tramitació, gestió i pagament, tal i com es fa en les dues ordres impugnades. Per això demana que el Tribunal declari la competència de l'Administració autonòmica sobre el desplegament legislatiu i l'execució de la normativa estatal bàsica del sistema de beques. L'altra

postura és la defensada per l'advocat de l'Estat. Segons aquest, el títol competencial de l'art. 149.1.1 CE preval sobre el de l'art. 149.1.30 CE, i assegura la constitucionalitat dels preceptes impugnats.

El Tribunal s'inclina per la primera postura, és a dir, examinar la constitucionalitat dels preceptes impugnats i destriar les competències estatals de les autonòmiques a partir de l'art. 140.1.30 CE. Segons el Tribunal, la jurisprudència assentada des de la STC 69/1988, FJ 5, sobre la legislació bàsica, exigeix que, des d'una perspectiva material, no es deixin sense contingut les competències autonòmiques, i des d'una perspectiva formal, la regulació estatal no utilitzi arbitràriament normes infralegals perjudicant les competències autonòmiques. L'art. 149.1.1 CE, segons el Tribunal, habilita l'Estat a regular «les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat en l'exercici dels drets», però no més enllà de les imprescindibles o necessàries per garantir aquesta igualtat, que no pot consistir en una igualtat formal absoluta (STC 61/1997, FJ 7 *a* i *b*). Segons el Tribunal Constitucional, els preceptes controvertits no regulen les «condicions bàsiques» que cobreix el 149.1.1 CE, i les competències estatals deriven, per tant, exclusivament de l'art. 149.1.30 CE.

Des del punt de vista formal, el Tribunal entén que la regulació de les beques per normes amb rang reglamentari no suposa cap problema des del punt de vista constitucional. Segons el Tribunal Constitucional, el sistema de beques és un element nuclear per a l'efectivitat del dret a l'educació establert en l'art. 27 CE, i malgrat que en el seu apartat 5 no s'hi faci menció expressa («els poders públics garantirán el dret de tothom a l'educació mitjançant un

programa general de l'ensenyament»), les lleis orgàniques de desplegament preveuen l'establiment d'un sistema de beques (art. 26.3 LORU; art. 1.2 LODE; art. 66.1 LOGSE). La regulació de les beques es deixa, però, als reglaments: és el Reial decret 2298/1983 el que defineix el concepte i els tipus de beques, i n'adjudica la gestió al Ministeri d'Educació i Ciència. Aquest Decret és el que despleguen les ordres ministerials objecte de la present controvèrsia. Segons el Tribunal Constitucional, el legislador orgànic pot, excepcionalment, deixar de banda el principi de llei formal i regular per reglament un element central per a l'efectivitat del dret a l'educació com són les beques, perquè es tracta d'un complement necessari per garantir el fi a què correspon la competència estatal (art. 149.1.30 CE). És més, és totalment admissible que ni el Reial decret ni les ordres examinades declarin expressament el seu caràcter bàsic, sempre que tal caràcter es desprengui inequívocament del seu contingut, tal com es dona en aquest cas (FJ 8).

Des d'un punt de vista material el Tribunal troba motius d'inconstitucionalitat en diversos dels preceptes impugnats. Segons el Tribunal Constitucional (FJ 10), tenen caràcter materialment bàsic els preceptes de les ordres de 1994 i de 1997 relatius a l'ordenació de les beques, tant els que estableixen les quantitats de les beques (segons el Tribunal Constitucional la quantitat —uniforme per a tot el territori nacional— de les ajudes forma part de les condicions essencials de l'atorgament de les subvencions) com els que estableixen els requisits acadèmics i econòmics per obtenir-les («la regulació de tots aquests aspectes presenta caràcter bàsic, perquè constitueixen, juntament amb la part econòmica, els elements cen-

trals que condicionen l'accés a les beques en condicions d'igualtat en tot el territori nacional»). No obstant això, l'art. 25 d'ambdues ordres, que permet una aplicació discrecional de les ajudes per part dels òrgans gestors, i que és susceptible per tant d'un ús diversificat, no té caràcter bàsic. Els criteris de compatibilitat entre beques i ajudes establerts en ambdues ordres tampoc presenten problemes de constitucionalitat. Però no tenen caràcter bàsic el grup de preceptes que regulen el sistema de gestió, d'acord amb la doctrina assentada en la STC 186/1999, FJ 10, on es deia que «les dificultats que pugui haver-hi per a la gestió descentralitzada no poden ser al·legades per a eludir competències que constitucionalment corresponguin a una Comunitat Autònoma», i s'assenyalava també que «les possibles dificultats prèvies poden salvar-se mitjançant tècniques» com la planificació estratègica i l'establiment de mecanismes de cooperació i coordinació.

Segons el Tribunal Constitucional, ha de ser la Generalitat qui estableixi el procediment de gestió, control i resolució de les sol·licituds de beca que es presentin i determini els òrgans competents, i són així mateix inconstitucionals els preceptes que centralitzen operacions de tramitació de les beques però no els preceptes relatius a la revocació de les beques per ocultació o falsejament de dades. Envaixen per tant competències autonòmiques els art. 15.2, 40, 41, 42.2 i 3, 43.2 i 3, 49.2, 51, 52 i 55 a 58 de l'Ordre de 1994 i els art. 15.2, 40, 51, 54, 55.1, 56 i 57 de l'Ordre de 1997. Atès que les ordres impugnades ja han esgotat els seus efectes, i que la declaració de nul·litat podria afectar situacions jurídiques consolidades, la pretensió de la Generalitat és satisfeta per la declaració de la titularitat de les competències controvertides.

L'acceptació sistemàtica d'excepcions al principi de llei formal és fortament criticada per Viver en el seu vot particular. Segons Viver, la plasmació de les bases en ordres ministerials que ni tan sols declaren expressament el seu caràcter bàsic vulnera els requisits formals. Viver creu que l'argument que les ordres són un complement necessari d'un règim jurídic legal i reglamentari previ i que el seu caràcter es desprèn de forma inequívoca del seu contingut és tautològic, ja que en admetre que es tracta d'una «regulació completa» estan reconeixent una extralimitació de les bases també des d'un punt de vista material. Es tracta, segons Viver, d'un problema que ve de lluny: una doctrina llarga i constant que a la pràctica admet invariablement com a excepcions al principi de «llei formal» establert per la STC 69/1988 tots els casos plantejats davant del Tribunal Constitucional, i afirma que del «principi de llei formal», després de deu anys de jurisprudència sobre aquesta qüestió,

de fet només se'n coneixen les excepcions.

En un sentit totalment contrari, el vot particular de Vicente Conde Martín de Hijas, seguint l'argumentació de l'advocat de l'Estat, afirma la titularitat de la competència de l'Estat per dictar les ordres derivades de l'art. 149.1.1 CE, i que seguir un criteri diferent suposa una preocupant restricció del seu sentit i de la seva funcionalitat. A Conde la posició majoritària li suposa un fort refús intel·lectual, perquè no pot compartir la idea que en el marc de la Constitució no hi tingui cabuda «fins a les seves últimes conseqüències» un programa nacional de beques unificat sota la competència de l'Estat des del pla normatiu fins a l'executiu. Segons Conde, l'art. 149.1.1 CE és un instrument constitucional d'unitat connectat amb la pròpia idea d'unitat de la nació espanyola (art. 2 CE) i que respon a una finalitat d'homogeneïtat social mínima.

Josep Pagès

Sentència 195/2001, de 4 d'octubre (BOE núm. 266, de 6 de novembre, suplement). conflicte positiu de competència núm. 3127/1994, promogut pel Consell de Govern del Principat d'Astúries en relació amb l'Acord de data indeterminada de la Xunta de Galícia, aprovatoris d'un projecte d'obres per a la construcció d'un port a Ribadeo (Lugo).

Ponent:

Rafael de Mendizábal Allende.

El Govern d'Astúries interposà aquest conflicte positiu de competència contra un Acord de la Xunta de Galícia pel qual s'aprovava un projecte per a la realització d'unes obres de millora d'un port a la localitat de Ribadeo, a la província de Lugo. El Govern asturià sol·licita en la demanda constitucional la declaració d'inconstitucionalitat de l'es-

mentat Acord del Govern gallec per entendre que la construcció de l'esmentat port comportava una incidència directa en el territori i les competències del Principat d'Astúries.

El Govern asturià fonamenta la seva demanda constitucional en el fet que l'execució de l'esmentat projecte d'obres, tot i realitzar-se en territori de la Comunitat Autònoma de Galícia envaeix tot un seguit de competències que li atribueix el seu Estatut d'autonomia.

L'origen del conflicte es troba en el fet que la realització de les esmentades obres provoquen unes repercussions negatives al marge asturià de la ria de l'Eo, que es tradueix en alteracions importants en els fons marins asturians, en augments dels bancs d'arena i en perturbacions serioses de l'ecosistema. Els títols competencials pressumptament vulnerats que condicionen l'execució de les obres portuàries són els relatius a obres públiques (art. 10.1. *c* de l'Estatut del Principat d'Astúries); el de pesca en aigües interiors, marisqueig, aqüicultura, així com el desenvolupament de qualsevol altra forma de cultiu industrial i la protecció dels ecosistemes en què es desenvolupin aquelles activitats (art. 10.1. *b*; i la protecció del medi ambient (art. 12. *a*). En resum, el principat d'Astúries no reivindica per a ell l'exercici de la competència per aprovar i executar el projecte de millora en la instal·lació portuària, sinó que únicament entén que en el seu exercici per la Comunitat gallega suposa una important vulneració de les pròpies competències, com a conseqüència dels efectes perjudicials que aquella obra ocasiona en el marge asturià de la ria de l'Eo.

La Xunta de Galícia, per la seva banda, s'oposa al conflicte en qüestió i en sol·licita la inadmissibilitat perquè entén que l'acció plantejada no pot incloure's dins la definició constitucional de l'objecte dels conflictes positius de competències, sinó que més aviat és una acció que hauria de ser exercida en un altre ordre jurisdiccional del contenciós administratiu.

El Tribunal Constitucional entén que tot i que les obres realitzades pel Govern gallec tinguin un impacte físic en el marge asturià de la ria, aquelles no impedeixen en cap cas que el Principat pu-

gui exercir les competències que, com a títols habilitants d'intervenció, li atribueixi l'Estatut. Així el Tribunal situa la controvèrsia en una lesió de fet com a conseqüència de la realització d'una obra pública en el territori de Galícia que podria haver causat danys en determinats béns del territori limítrofe d'Astúries; per tant, no és possible extreure'n cap controvèrsia competencial sinó, en tot cas, un problema que hauria de ser plantejar davant els tribunals ordinaris, d'acord amb allò establert a l'article 153. *c* de la Constitució. En no poder-se demostrar que l'exercici d'una competència per part de la Xunta de Galícia pressuposi una invasió de l'esfera competencial de la part que presenta el conflicte de competències; ni que aquell produeixi cap efecte jurídic concret amb contingut actual (sinó únicament d'efectes de fet), el Tribunal entén que falta el pressupòsit processal objectiu necessari dels conflictes de competència entre ens territorials.

Com a conseqüència, el Tribunal es veu obligat a declarar la inadmissibilitat del conflicte de competència plantejat pel Govern del Principat d'Astúries per entendre que no hi ha cap controvèrsia al·legable en relació amb les competències constitucionalment i estatutàriament atribuïdes a aquesta Comunitat i per tant existeix una manca de jurisdicció constitucional. Cal observar que aquesta decisió es pren mitjançant sentència, quan normalment la conseqüència de falta d'objecte processal hauria hagut de comportar un acte inicial d'inadmissió de la pretensió de la part actora. En aquest sentit, el Tribunal considera que tot i que aquest element va passar desapercebut en la fase inicial del procediment, això no justifica en cap cas que la decisió en la fase final s'hagi de convertir en una desestimació de la

pretensió, i per tant entén que n'ha de declarar la inadmissibilitat encara que sigui en un moment processal posterior a l'habitual. El Tribunal, doncs, és competent per apreciar les causes d'inadmissió que puguin existir en qualsevol demanda, amb independència que aquestes es detectin en la fase inicial o en la fi-

nal del procés. Les primeres es declaren mitjançant actes, mentre que les segones podran declarar-se mitjançant sentència, fet que permet al Tribunal matisar el seu pronunciament amb un major rigor intel·lectual i jurídic.

Francesc Vallès

Sentència 206/2001, de 22 d'octubre (BOE núm. 279, de 21 de novembre, suplement). Recursos d'inconstitucionalitat interposats pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya i el Govern de la Generalitat de Catalunya, en relació amb determinats preceptes de la Llei 3/1993, de 22 de març, bàsica de les cambres de comerç, indústria i navegació.

Ponent:

Pedro Cruz Villalón.

L'objecte fonamental d'aquesta Sentència és el conflicte de competències que la Generalitat de Catalunya considera que existeix en relació amb la regulació que fa l'Estat de les cambres de comerç. En aquest sentit, el Tribunal analitza l'abast i els límits, d'una banda, de la competència de l'Estat sobre les bases del règim jurídic de les administracions públiques i el comerç exterior i, de l'altra, de la competència exclusiva de desplegament legislatiu que tenen sobre aquesta matèria les comunitats autònomes.

Confrontant aquestes dues capacitats dels diferents ens territorials, l'alt Tribunal considera que l'Estat ultrapassa la competència que posseeix quan regula que el Consell Superior de Cambres, amb la tutela de l'Administració de l'Estat, pot aprovar el contingut i coordinar actuacions que van més enllà de l'interès general, atès que les qüestions

més concretes en la matèria són pròpies de la competència de les comunitats autònomes. No obstant això, no considera que aquesta dinàmica pugui ser aplicada al control extern de despesa que pot efectuar el Tribunal de Comptes, ja que, d'una banda, és l'òrgan fiscalitzador suprem dels comptes i, de l'altra, no impedeix la fiscalització per part dels tribunals de comptes autonòmics.

En línia amb el que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional entén que l'Estat no pot interferir en les competències que poden tenir les comunitats autònomes sobre la regulació del règim pressupostari de les cambres de comerç. Per tant, el Tribunal entén que no són aplicables per a les comunitats autònomes recurrents els preceptes relatius al Consell Superior de Cambres i de pressupostos d'aquests ens, i, a més, estableix la forma d'aplicació constitucionalment correcta de la llei recorreguda.

José Antonio Fernández Amor

Sentència 235/2001, de 13 de desembre (BOE núm. 14, de 16 de gener de 2002, suplement). Recurs d'inconstitucionalitat núm. 1487/1996, plantejat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya contra la Llei 3/1996, de 10 de gener, sobre mesures de control de substàncies químiques catalogades susceptibles de desviament per a la fabricació il·lícita de drogues.

Ponent:

Vicente Conde Martín de Hijas.

Vots particulars (dos):

Tomás S. Vives Antón

María Emilia Casas Baamonde (s'hi adhereixen els magistrats Pablo García Manzano, Elisa Pérez Vera i Eugeni Gay Montalvo).

La qüestió de fons és l'abast de la competència de la Generalitat de Catalunya en matèria de seguretat pública. La controvèrsia concreta se centra en l'exclusió de qualsevol autoritat autonòmica del procés d'atorgament de llicències per dur a terme activitats relacionades amb les substàncies previstes a l'annex 1 de la Llei, del seu procés de supervisió i, si escau, de sanció posterior. Així, l'art. 11 de la Llei estableix que les llicències en qüestió han de ser concedides pel Ministeri de l'Interior i, en el cas que es tracti de subjectes que es dediquin a la importació, exportació i trànsit, pel Ministeri d'Economia i Hisenda. L'art. 12 estableix que el Ministeri de l'Interior o, si escau, el d'Economia i Hisenda determinaran les autoritats a les quals els subjectes obligats hauran d'enviar les comunicacions pertinents exigides per la normativa. Finalment, els art. 26 i 27 tornen a establir com a òrgans competents per a la incoació de l'expedient sancionador i per a la imposició de sancions els ministeris esmentats del Govern central.

La Generalitat de Catalunya argumenta que té competències en matèria

de seguretat pública i un servei de policia propi, que du a terme les funcions de policia ordinària dins del territori de Catalunya, i resten a les mans dels serveis de policia de l'Estat la seguretat de caràcter extra i supracomunitari. Atès que els controls establerts als preceptes impugnats de la Llei se situen clarament en el marc de les activitats de policia governativa, les comunitats autònomes amb policia pròpia i competència en matèria de seguretat pública, la Generalitat en aquest cas, haurien de ser admeses com autoritats competents per concedir llicències, per rebre les comunicacions posteriors i incoar expedients sancionadors i, si escau, sancionar aquells subjectes que incompleixen les obligacions establertes a la Llei. El fet que sigui l'Estat qui n'estableixi les condicions no n'altera la situació, ja que, entre les funcions de la policia de la Generalitat s'hi troba la de vetllar per l'acompliment de les lleis i la resta de disposicions de l'Estat. L'advocat de l'Estat argumenta que l'àmbit competencial en qüestió (prevenció del tràfic de drogues) està reservat a l'Estat, a través del Cos Nacional de Policia en funció del que estableixen els art. 13.4 de l'Estatut i 11.1. *fi b* i 12.1. *A. e* de la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat (aquesta seria una llei de referència en aquesta matèria, ja que l'Estatut d'autonomia de Catalunya hi remet a l'article 13.1 i 4).

El Tribunal comença per fer referència a l'existència d'una obligació davant la Unió Europea de regular aquesta

matèria (conseqüència de diverses normes comunitàries) i a la necessitat d'una mateixa regulació en tot el territori de l'Estat per justificar la intervenció estatal en aquest àmbit (sense citar cap precepte constitucional que serveixi de base a aquesta argumentació) (FJ 4). Posteriorment, analitza el contingut de la matèria de seguretat pública (protecció de persones i béns i manteniment de la tranquil·litat o de l'ordre ciutadà), i conclou, en coherència amb la seva jurisprudència consolidada, que la policia només és un àmbit de la seguretat. És a dir, la seguretat pública inclouria el que el Tribunal anomena «*Policia de Seguridad*», però també altres àmbits; tot allò que fa referència a la policia seria seguretat pública però no a la inversa (FJ 6). Als ulls del Tribunal el problema se centra en saber si les mesures previstes en la Llei s'encabeixen dins del que són les funcions de «*policia gubernativa*» (terme sense base constitucional, però que el Tribunal utilitza en aquesta sentència amb l'abans esmentat de «*policia de seguridad*») o queden fora d'aquestes funcions i dins de l'àmbit més ampli que seria el de la seguretat pública. Si estem en el primer supòsit, la competència és de la Generalitat; en canvi, si no és així, la competència és de l'Estat. Segons el Tribunal la competència de la Generalitat en matèria de seguretat pública es limitaria als àmbits estrictament policials (FJ 8 i 9).

Tot seguit, per tal de determinar què hem de considerar com a component de la matèria policia i què únicament part de la de seguretat pública, el Tribunal diferencia entre activitats materials de seguretat, que serien les que durien a terme els cossos de policia (FJ 9) i les activitats administratives de seguretat, netament jurídiques, que formarien part del més ampli concepte de *policia admi-*

nistrativa (FJ 9). Doncs bé, el Tribunal conclou que les activitats objecte de regulació, de control i, si escau, de sanció, en els preceptes impugnats, no són activitats materials, sinó jurídiques o de policia administrativa. En conseqüència, estan sota la competència de l'Estat tant pel que fa a la concessió de llicències i el controls de l'activitat d'aquells subjectes que treballen amb substàncies qualificades com a precursors de drogues il·lícites. L'atribució de la instrucció de l'expedient i la potestat sancionadora a l'Estat, serien, d'acord amb la sentència i la jurisprudència constitucional prèvia, una conseqüència natural de l'atribució a l'Estat de les competències en aquest camp, ja que, per principi, la potestat sancionadora va lligada a la competència sobre l'àmbit material objecte de la sanció (FJ 9). El recurs d'inconstitucionalitat presentat per la Generalitat de Catalunya és, doncs, desestimat.

Existeixen dos vots particulars (un del magistrat Tomás S. Vives Antón i l'altre de la magistrada María Emilia Casas Baamonde —al qual s'adhereixen fins a tres magistrats més—) que discrepen sobre la constitucionalitat de l'art.12 de la Llei, ja que creuen que significa una retallada de les competències de la Generalitat sense base constitucional. Tots dos vots particulars creuen que el Tribunal desconstitucionalitza el concepte de policia, deixant-lo a l'albir del legislador. El primer, a més, discrepa de la referència a la dimensió supracomunitària de les activitats regulades per justificar la competència estatal (cosa que assenyala que havia estat explícitament rebutjat a la STC 175/1999). El segon, per la seva banda, creu que la Sentència s'allunya de la jurisprudència constitucional prèvia (especialment la STC 175/1999), que establí que les obligacions genèriques dels particulars adreçades a la prevenció i

investigació d'actes il·lícits s'inserien, tot i tenir caràcter prepolicial, en l'àmbit dels serveis policials, i corresponia la competència, en conseqüència, a les comunitats autònomes amb competència en matèria de policia. Considera que la distinció entre activitats jurídiques (se-

guretat pública) i activitats materials (policials) està mancada de fonamentació i serveix per limitar injustificadament, en aquest cas, les competències de la Generalitat de Catalunya.

Francesc Guillén Lasierra

1.3.2. PROCESSOS DAVANT DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL¹

A càrrec de Markus González Beilfuss

1. Normes estatals amb rang de llei

Lleis orgàniques

—Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

Recurs d'inconstitucionalitat 1640/2001, promogut pel Consell de Govern de la Junta d'Andalusia, en relació amb l'article primer, apartats 5, 6, 9, 15, 16 i 56 (BOE d'1 de juny).

Recurs d'inconstitucionalitat 1644/2001, promogut pel Parlament basc, en relació amb l'article primer, apartats 5, 6, 9, 12, 13, 50, 54, 55 i 56 (BOE d'1 de juny).

Recurs d'inconstitucionalitat 1668/2001, promogut pel Grup Parlamentari del PSOE al Congrés, en relació amb l'article primer, apartats 5, 6, 9 i 16 (BOE d'1 de juny).

Recurs d'inconstitucionalitat 1669/2001,

promogut pel Consell de Govern de la Junta de Comunitats de Castella-la Manxa, en relació amb l'article primer, apartats 5, 6, 7, 9, 15, 16, 50, 56 i 57 (BOE d'1 de juny).

Recurs d'inconstitucionalitat 1670/2001, promogut pel Consell de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en relació amb l'article primer, apartats 5, 6, 9 i 16 (BOE d'1 de juny).

Recurs d'inconstitucionalitat 1671/2001, promogut per la Diputació General d'Aragó, en relació amb l'article primer, apartats 5, 6, 9 i 16 (BOE d'1 de juny).

Recurs d'inconstitucionalitat 1677/2001, promogut pel Consell de Govern de la Junta d'Extremadura, en relació amb l'article primer, apartats 5, 6, 9 i 16 (BOE d'1 de juny).

Recurs d'inconstitucionalitat 1679/2001, promogut pel Consell de Govern del Principat d'Astúries, en relació amb l'ar-

---

1. Seguint el criteri iniciat en el número anterior, els processos contra normes admesos a tràmit pel Tribunal Constitucional durant l'any objecte d'estudi s'agrupen segons afectin normes estatals amb rang de llei, normes estatals de rang infralegal o normes autonòmiques. En els dos primers casos, se citen les normes objecte d'impugnació en ordre cronològic invers i es dóna compte dels diversos processos admesos a tràmit en relació amb aquestes, així com d'altres resolucions del Tribunal Constitucional que n'afecten a la vigència o processos pendents. En el cas de la normativa autonòmica, les normes afectades per processos constitucionals s'agrupen per comunitats autònomes, ordenades alfabèticament. La valoració general dels processos competència del Ple que han estat admesos a tràmit pel Tribunal també té en compte la *Memòria* del Tribunal Constitucional corresponent a l'any 2001.

ticle primer, apartats 5, 6, 9 i 16 (BOE d'1 de juny).

Recurs d'inconstitucionalitat 1707/2001, promogut pel Parlament de Navarra, en relació amb l'article primer, apartats 5, 6, 9 i 16 (BOE d'1 de juny).

—Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal.

Qüestió d'inconstitucionalitat 4246/2001, plantejada pel Jutjat Penal núm. 6 de Granada, en relació amb l'art. 335, per presumpta vulneració dels art. 9.3 i 25.1 CE (BOE de 13 de novembre).

Lleis ordinàries

—Llei 10/2001, de 5 de juliol, que aprova el Pla hidrològic nacional.

Recurs d'inconstitucionalitat 5209/2001, promogut pel Govern d'Aragó contra els articles 13; 16.2; 17.1.b, c i d; 17.6; 17.7; 19; 22.5; 22.6.a i b; 25, 28.4, i la disposició addicional novena (BOE de 13 de novembre).

Recurs d'inconstitucionalitat 5212/2001, promogut per les Corts d'Aragó, contra els articles 6, 11-23 i 25 (BOE de 13 de novembre).

—Llei 6/2001, de 8 de maig.

Recurs d'inconstitucionalitat 4364/2001, promogut pel Consell de Govern de la Junta d'Andalusia, en relació amb l'article únic, ordinals 1 i 2, en tant que modifiquen els art. 5 i 7 del Decret legislatiu 1302/1986, d'avaluació d'impacte ambiental, i introdueix una nova disposició final tercera (BOE de 2 d'octubre).

—Llei 13/2000, de 28 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2001.

Recurs d'inconstitucionalitat 1245/2001, promogut pel Consell de Govern de la Junta d'Andalusia, contra els art. 79, 80, 81, 82, 83, 85 i 86, i les corresponents partides pressupostàries (BOE de 6 d'abril).

Recurs d'inconstitucionalitat 1330/2001, promogut pel Consell de Govern de la Junta d'Extremadura, en relació amb els art. 79 a 83 (BOE de 6 d'abril).

Recurs d'inconstitucionalitat 1808/2001, promogut pel Consell de Govern de la Junta de Comunitats de Castella-la Manxa, en relació amb els art. 79 a 83, 85 i 86, així com les corresponents partides pressupostàries (BOE de 8 de maig).

—Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.

Qüestió d'inconstitucionalitat 4542/2001, plantejada pel Jutjat de Primera Instància número 8 d'A Coruña, en relació amb l'art. 763.1, paràgrafs primer i segon, per presumpta vulneració dels art. 17.1 i 81.1 CE (BOE d'11 d'octubre).

—Llei 55/1999, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social.

Conflicte en defensa de l'autonomia local 4546/2000, promogut per la Ciutat Autònoma de Ceuta, en relació amb l'art. 68, que modifica la disposició addicional tercera de la Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions (BOE de 31 de gener).

—Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de las hisendes locals.

Qüestió d'inconstitucionalitat 984/2000, plantejada per la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, en relació amb l'art. 108.6, per possible vulneració dels art. 31.1 i 33.3 CE (BOE de 22 de maig).

Qüestions d'inconstitucionalitat 5823/2000 i 5145/2001, plantejades per la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en relació amb l'art. 20.3.s, en la redacció donada per la Llei 25/1988, de 13 de juliol, per possible vulneració dels art. 31.1, 133.1 i 133.2 CE (BOE de 23 de juny).

—Llei 8/1987, de 8 de juny, de plans i fons de pensions.

Qüestió d'inconstitucionalitat 3005/2001, plantejada pel Jutjat Social núm. 33 de Madrid, en relació amb el paràgraf 3 de l'art. 8.8, en la redacció donada per les lleis 30/1995 i 66/1998, per presumpta vulneració dels art. 24.1 i 117.3 CE (BOE de 6 de juliol).

—Llei general tributària.

Qüestió d'inconstitucionalitat 6567/2000, promoguda pel Ple del Tribunal Constitucional, dimanant del Recurs d'empara 2917/1994, en relació amb l'art. 61.2, paràgraf segon, en la redacció donada per la Llei 18/1991, per possible vulneració de l'art. 24.2 CE (BOE de 31 de gener).

Decrets llei

—Reial decret llei 9/2000, de 6 d'octubre.

Recurs d'inconstitucionalitat 71/2001, plantejat pel Govern de la Junta d'Aragó, en relació amb l'article únic, ordinal 1, 2 i 3, en tant que modifica els art. 5 i 7 del Reial decret legislatiu 1302/1986, d'avaluació d'impacte ambiental, i introdueix una nova disposició addicional tercera i disposició final tercera (BOE de 8 de febrer).

—Reial decret llei 5/1996, de 7 de juny, de mesures liberalitzadores en matèria de sòl i de col·legis professionals.

Qüestions d'inconstitucionalitat 4831/2000 i 2090/2001, plantejades per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del País Basc en relació amb l'art. 2.2, per possible vulneració dels art. 149.1.1 i 148.1.3 CE (BOE de 31 de gener i 2 d'octubre).

—Reial decret llei 2/1996, de 26 de gener, sobre determinades prestacions patrimonials de caràcter públic gestionades per l'Administració general de l'Estat.

Qüestions d'inconstitucionalitat 5903/2000, 235/2001, 300/2001, 342/2001, 763/2001 i 1741/2001 plantejades per la Secció Setena de la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, en relació amb l'art. 1, per presumpta vulneració dels art. 9.3 i 31.3 CE (BOE de 8 de febrer i 10 de març).

Decrets legislatius

—Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, que aprova el text refós de la Llei d'aigües.

Recurs d'inconstitucionalitat 5493/2001, promogut pel Consell de Govern de la Diputació General d'Aragó, contra els art. 67-72 i, per connexió, contra l'art. 53.6 i la disposició addicional sisena (BOE de 13 de novembre).

2. Normes estatals amb rang infralegal

—Reial decret 117/2001, de 9 de febrer, pel qual s'estableix la normativa bàsica de foment de les inversions per a la millora de les condicions de transformació i comercialització dels productes agraris silvícoles i de l'alimentació.

de la Junta d'Extremadura (BOE de 15 de juny).

Conflicte positiu de competència 3549/2001, promogut pel Consell de Govern de la Junta de Comunitats de Castella-La Manxa (BOE de 28 de juliol).

Conflicte positiu de competència 2679/2001, promogut pel Govern d'Aragó, en relació amb l'article únic apartats 1 i 2 (BOE de 15 de juny).

—Reial decret 1909/2000, de 24 de novembre, pel qual es fixa el complement de destí de funcionaris de Cossos de l'Administració de justícia i altres.

—Ordre de 24 de juliol de 2000, del Ministeri de Treball i Afers Socials, de procediment administratiu referent a les mesures alternatives de caràcter excepcional regulades pel Reial decret 27/2000, de 24 de gener.

Conflicte positiu de competència 1637/2001, promogut pel Consell de Govern de la Generalitat de Catalunya (BOE de 17 d'abril).

Conflicte positiu de competència 6416/2000, promogut pel Govern de la Generalitat de Catalunya (BOE de 31 de gener).

Conflicte positiu de competència 1641/2001, promogut pel Consell de Govern de la Junta d'Andalusia (BOE de 17 d'abril).

—Resolució de la Direcció General de l'Institut per la Diversificació i Estalvi d'Energia, de 8 de setembre de 2000, per la qual es regula la concessió d'ajuts per al suport de l'energia solar tèrmica en el marc del Pla de foment de les energies renovables.

—Reial decret 3484/2000, de 29 de desembre, pel qual es modifica el Reial decret 324/2000, 3 de març, pel qual s'estableixen les normes bàsiques d'ordenació de les explotacions porcínes.

Conflicte positiu de competència 368/2001 promogut pel Govern d'Aragó (BOE de 23 de febrer).

Conflicte positiu de competència 2621/2001, promogut pel Consell de Govern

—Resolució de la Presidència de l'Organisme Autònom Parcs Nacionals, de 18 de gener de 2001, per la que es convoca la concessió de subvencions públiques

estats en àrees d'influència socio-econòmiques dels parcs nacionals per a l'any 2001.

Conflicte positiu de competència 2978/2001, promogut pel Consell de Govern de la Junta d'Andalusia (BOE de 6 de juliol).

3. Normativa autonòmica

Aragó

—Llei 6/2001, de 17 de maig, d'ordenació i participació en la gestió de l'aigua a Aragó.

Recurs d'inconstitucionalitat 4108/2001, promogut pel president del Govern, en relació amb la disposició addicional setena. Suspensió de la seva vigència per invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 2 d'agost). Aixecament de la suspensió acordat per Interlocutòria del Tribunal Constitucional d'11 de desembre (BOE de 21 de desembre).

—Llei 1/2001, de 8 de febrer, de modificació de la Llei 11/1992, de 24 de desembre, d'ordenació del territori.

Recurs d'inconstitucionalitat 2636/2001, promogut pel president del Govern, contra el seu article únic. Suspensió de la seva vigència per invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 15 de juny). Aixecament de la suspensió acordada per Interlocutòria del Tribunal Constitucional de 16 d'octubre (BOE de 26 d'octubre).

Canàries

—Llei 2/1999, de 4 de febrer, de mesures urgents econòmiques, d'ordre social i relatives al personal i a l'organització administrativa de la Comunitat de Canàries per a l'exercici de 1999.

Qüestió d'inconstitucionalitat 2900/2000, plantejada pel Jutjat Contenciós Administratiu núm. 3 de Las Palmas de Gran Canària, en relació amb la disposició transitòria primera, apartat 3, per presumpta vulneració de l'art. 149.1.18 CE (BOE de 31 de gener).

Qüestió d'inconstitucionalitat 1236/2001, plantejada per la Sala Contenciosa Administrativa de Santa Cruz de Tenerife, del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, en relació amb la disposició transitòria primera, apartat 3, per presumpta vulneració dels art. 14 i 149.1.18 CE (BOE de 15 de juny).

—Normes de Govern Interior del Parlament de Canàries, aprovades el 6 de febrer de 1997.

Qüestió d'inconstitucionalitat 4975/2000, plantejada per la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, en relació amb la disposició transitòria primera, apartat 1, per possible vulneració de l'art. 23.2 CE (BOE de 8 de febrer).

—Resolució de la Direcció General de Treball de la Conselleria d'Ocupació i Afers Socials, de 8 de març de 2001, sobre serveis mínims per la vaga convocada per l'empresa «Bai, Promoció i Congressos, S.A.»

Conflicte positiu de competència 3784/2001, promogut pel Govern de la Nació (BOE de 28 de juliol).

Castella-la Manxa

—Llei 11/2000, de 26 de desembre, de l'impost sobre determinades activitats que incideixen sobre el medi ambient.

Recurs d'inconstitucionalitat 1771/2001, promogut pel president del Govern en relació amb els articles 2.1.b i c, 2.2, 4.2, 5.1.b i c, i 7.4. Suspensió de la seva vigència per invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 8 de maig). Aixecament de la suspensió acordada per Interlocutòria del Tribunal Constitucional de 18 de setembre (BOE de 2 d'octubre).

Catalunya

—Llei 16/2000, de 29 de desembre, de l'impost sobre grans establiments comercials.

Recurs d'inconstitucionalitat 1772/2001, promogut pel president del Govern contra la totalitat de la Llei. Suspensió de la seva vigència com a conseqüència de la invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 8 de maig). Aixecament de la suspensió acordada per Interlocutòria del Tribunal Constitucional de 3 de juliol (BOE de 13 de juliol).

—Llei 1/1991, de 27 de febrer, que regula el règim sancionador a Catalunya en matèria de casinos, jocs i apostes.

Qüestió d'inconstitucionalitat 3228/2001, plantejada per la Secció Cinquena de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de

Catalunya, en relació amb els art. 3.c i 5, per presumpta vulneració de l'art. 25.1 CE (BOE de 26 d'octubre).

—Decret legislatiu 1/1990, de 12 de juliol, que aprova el text refós de les disposicions legals vigents en matèria urbanística.

Qüestió d'inconstitucionalitat 3475/1998, plantejada per la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en relació amb la disposició transitòria vuitena, per presumpta vulneració dels art. 82 i 137 CE (BOE de 28 de juliol).

—Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.

Qüestió d'inconstitucionalitat 4569/2000, plantejada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en relació amb l'art. 110.1 g, per presumpta vulneració dels art. 81.1, 23.1, 140 i 149.1 CE (BOE de 31 de gener).

—Decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de les disposicions legals vigents en matèria de regim local.

Qüestions d'inconstitucionalitat 5571/2000 i 5708/2000, plantejades per la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en relació amb l'art. 279.7 i la disposició derogatòria onzena (BOE de 8 de febrer).

—Decret 3313/1996, que aprova el text refós de la Llei de l'impost sobre activitats i beneficis comercials i industrials.

Qüestions d'inconstitucionalitat 5571/2000 i 5708/2000, plantejades per la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en relació amb l'art. 9.7 (BOE de 8 de febrer).

—Decret 278/2000, de 31 de juliol, pel qual es creen les comissions de secretaris judicials de Catalunya.

Conflicte positiu de competència 6565/2000, plantejat pel Govern de la Nació, en relació amb els art. 1.2, 3.*b*, 4.1.2.*b*, 4.1.3, 5 i 6 i els restants per connexió. Suspensió de la seva vigència per invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 25 de gener). Aixecament de la suspensió acordada per Interlocutòria del Tribunal Constitucional de 27 de març (BOE de 6 d'abril).

—Resolució del Departament de Justícia de 4 de setembre de 2000, per la qual s'inicia el procediment electoral establert en el Decret 278/2000 per al nomenament dels secretaris judicials electes.

Conflicte positiu de competència 6565/2000, plantejat pel Govern de la Nació. Suspensió de la seva vigència per invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 25 de gener). Aixecament de la suspensió acordada per Interlocutòria del Tribunal Constitucional de 27 de març (BOE de 6 d'abril).

Comunitat Valenciana

—Llei 8/1999, de 3 de desembre, per la qual se suprimeix l'àrea metropolitana de l'Horta.

Conflicte en defensa de l'autonomia local 6613/2000, promogut per l'Ajunta-

ment de Torrent i altres, en relació amb l'art. 2 i la disposició transitòria (BOE de 22 de maig).

Illes Balears

—Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial.

Recurs d'inconstitucionalitat 5061/2001, promogut pel president del Govern contra els art. 4.2, 14.1, 18, 20, 21.1.*b*, 22.1 incís final, 27.*a*, 28, 35.2 i 54.1. Suspensió de la seva vigència per invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 26 d'octubre).

—Llei 7/2001, de 23 d'abril, de l'impost sobre les estades en empreses turístiques d'allotjament, destinat a la dotació del fons per a la millora de l'activitat turística i la preservació del medi ambient.

Recurs d'inconstitucionalitat 4407/2001, interposat pel president del Govern. Suspensió de la seva vigència per invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 2 d'octubre).

—Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars.

Interlocutòria de 22 de maig, per la qual s'acorda aixecar la suspensió dels art. 7.1.3 i 5; 8.1.*h* i *v*, 2 i 3; 9.2.*u* i 3; 10.2; 12; 13; 14; 15.1.*a* i 2, paràgraf segon; 16.1 i 3; 17.2; 18.2; 20.4, 5 i 6; i 22.2 i 3, recorreguts pel president del Govern a través del Recurs d'inconstitucionalitat 6433/2000 (BOE d'1 de juny).

—Acord del Consell de Govern de 29 de desembre de 2000, pel qual s'aprova la concessió d'un ajut econòmic per a

determinats beneficiaris de pensions assistencials i/o contributives.

Conflicte positiu de competència 2055/2001, plantejat pel Govern de la Nació (BOE de 22 de maig).

Madrid

—Llei 4/1994, de 6 de juny, de calendari d'horaris comercials.

Qüestions d'inconstitucionalitat 4568/2000, 4695/2000, 5757/2000, 117/2001, 1991/2001 i 3295/2001, plantejades per la Secció Novena de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat de Madrid, per presumpta vulneració dels art. 149.1.13 i 149.3 CE (BOE de 31 de gener, 8 de febrer, 5 de juny i 28 de juliol).

Múrcia

—Llei 1/2001, de 24 d'abril, del sòl de la Regió de Múrcia.

Recurs d'inconstitucionalitat 4288/2001, promogut per diputats del Grup Parlamentari Socialista contra la disposició addicional vuitena (BOE de 26 d'octubre).

Navarra

—Llei foral 17/2001, de 12 de juliol, reguladora del comerç a Navarra.

Recurs d'inconstitucionalitat 5343/2001, promogut pel president del Govern contra els art. 23.3, paràgraf tercer; 24.1; 40.2.c; 46.1; 50.2; 72.1; i la dis-

posició final segona. Suspensió de la seva vigència per invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 13 de novembre).

—Llei foral 16/2000, de 29 de desembre, de modificació de la Llei foral 10/1999, de 6 d'abril, per la qual es declara Parc Natural les Bardenas Reiales de Navarra.

Recurs d'inconstitucionalitat 2054/2001, plantejat pel president del Govern. Suspensió de la seva vigència per invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 24 de maig). Aixecament de la suspensió acordada per Interlocutòria del Tribunal Constitucional de 18 de setembre (BOE de 2 d'octubre).

País Basc

—Llei 11/1998, de 20 d'abril, sobre participació de la comunitat en les plusvàlues generades per l'acció urbanística.

Qüestions d'inconstitucionalitat 6292/2000, 1716/2001, 1885/2001, 3227/2001 i 4166/2001, plantejades per la Secció Segona de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del País Basc, en relació amb el seu art. únic per possible vulneració de l'art. 149.1.1 CE (BOE de 10 de maig i 6 de juliol).

—Llei 3/1997, de 25 d'abril, per la qual es determina la participació de la comunitat autònoma en las plusvàlues generades per l'acció urbanística.

Qüestió d'inconstitucionalitat 3425/2001, plantejada per la Secció Segona de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del País

Basc, en relació amb l'article únic, per presumpta vulneració de l'art. 149.1.1 CE (BOE de 2 d'octubre).

—Llei 17/1994, de 30 de juny, sobre dret a l'aprofitament urbanístic.

Qüestions d'inconstitucionalitat 6329/2000, 1293/2001, 1433/2001, 1717/2001, 1903/2001 i 2376/2001, plantejades per la Secció Segona de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del País Basc, en relació amb l'art. 11, per possible vulneració de l'art. 149.1.1 CE (BOE de 17 d'abril i 6 de juliol).

—Llei 9/1989, de 17 de novembre, de valoració del sòl.

Qüestions d'inconstitucionalitat 1787/2001 i 2589/2001, plantejades per la Secció Segona de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del País Basc, en relació amb l'art. 19, per presumpta vulneració dels art. 149.1. i 149.1.18 CE (BOE de 13 i 28 de juliol).

—Decret 117/2001, de 26 de juny, de mesures per a la normalització lingüística de l'Administració de justícia a la Comunitat Autònoma del País Basc.

Conflicte positiu de competència 5973/2001, promogut pel Govern de la Nació, en relació amb els capítols II, III, IV i V, i les disposicions addicionals primera, segona i tercera. Suspensió de la seva

vigència per invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 21 de desembre).

—Decret 237/2000, de 28 de desembre, pel qual es crea a la Comunitat Autònoma del País Basc l'Oficina Pública, el seu Comitè i la Inspecció d'Eleccions Sindicals.

Conflicte positiu de competència 2260/2001, plantejat pel Govern de la Nació. Suspensió de la seva vigència com a conseqüència de la invocació de l'art. 161.2 CE (BOE de 22 de maig). Aixecament de la suspensió per Interlocutòria del Tribunal Constitucional de 18 de setembre (BOE de 2 d'octubre).

—Decret 309/2000, de 26 de desembre, pel qual s'aprova el II Acord de les organitzacions sindicals sobre modernització en la prestació del servei públic de la justícia i la seva repercussió en las condicions de treball del personal al servei de l'Administració de justícia.

Conflicte positiu de competència 2637/2000, plantejat pel Govern de la Nació, respecte del títol II, capítol V, Secció segona, en relació a llicències i permisos de lactància i per visitar familiars fins al segon grau de consanguinitat que estiguessin complint penes privatives de llibertat. Suspensió de la seva vigència com a conseqüència de l'al·legació de l'art. 161.2 CE (BOE de 5 de juny). Aixecament de la suspensió acordada per Interlocutòria de 30 d'octubre (BOE de 13 de novembre).

Valoració general

Durant l'any 2001, el nombre d'assumpes de Ple ingressats al Tribunal Constitucional ha augmentat lleugerament respecte al de l'any anterior (de 139 s'ha passat a 148). Això no s'ha traduït necessàriament en un augment dels assumpes admesos a tràmit (que han baixat de 105 a 96), ja que aquests n'inclouen alguns ingressats l'any anterior, però no tots els presentats durant l'any 2001. En aquest sentit, destaquem el fet que el nombre d'assumpes de Ple nous pendents d'admissió ha augmentat considerablement respecte dels de l'any anterior (de 19 s'ha passat a 34).

Tal com es desprèn de la llista que precedeix aquestes línies, el nombre de processos ingressats en relació amb un mateix objecte continua sent elevat: així, pràcticament un terç de tots els recursos d'inconstitucionalitat admesos a tràmit durant l'any 2001 s'han dirigit contra la reforma de la llei d'estrangeria, mentre que la meitat de les qüestions d'inconstitucionalitat admeses a tràmit s'han dirigit contra quatre normes: el Decret llei 2/1996 sobre prestacions patrimonials de caràcter públic, la llei madrilenya d'horaris comercials i dues lleis basques d'urbanisme.

Entrant ja en el contingut dels diversos tipus de procediments competència del Ple, podem destacar que la immensa majoria de recursos d'inconstitucionalitat admesos a tràmit durant l'any 2001 tenen naturalesa competencial. Així, dels 26 recursos admesos a tràmit, 16 han estat interposats per les comunitats autònomes (generalment pels seus governs) contra lleis estatals (la meitat contra la reforma de la llei d'estrangeria), mentre que en 8 ocasions s'han admès a tràmit impugnacions del president del Govern dirigides contra lleis autonòmiques. Dels restants recursos admesos a tràmit, 2 havien estat interposats pel principal grup de l'oposició (l'un contra la reforma de la llei d'estrangeria i l'altre, curiosament, contra la llei murciana del sòl), mentre que cap no havia estat interposat pel Defensor del Poble.

Pel que fa a les qüestions d'inconstitucionalitat admeses a tràmit, més enllà de l'elevat nombre de qüestions idèntiques procedents d'un mateix òrgan jurisdiccional, també podem destacar que dues terceres parts d'aquestes qüestions es dirigeixen contra lleis autonòmiques, cosa que corrobora la participació creixent dels tribunals ordinaris en el control de la constitucionalitat de les normes amb rang de llei per motius competencials. A l'igual que en els anys precedents, la immensa majoria de les qüestions d'inconstitucionalitat admeses a tràmit havien estat plantejades pels tribunals superiors de justícia de les comunitats autònomes.

Finalment, i pel que fa als processos de caràcter conflictual, podem destacar que durant l'any 2001 s'han admès a tràmit els dos conflictes en defensa de l'autonomia local pendents d'admissió de l'any anterior, i que han ingressat al Tribunal dos nous conflictes que encara estaven pendents d'admissió en finalitzar l'any. Per la seva part, s'han admès a tràmit un total de quinze conflictes positius de competència, dels quals vuit havien estat plantejats per governs autonòmics i set pel Govern central. En canvi, els dos conflictes negatius de competència ingressats al Tribunal durant l'any 2001, tal com és habitual, no han estat admesos a tràmit.

Des del punt de vista de la conflictivitat territorial entre l'Estat i les comunitats autònomes, l'anàlisi dels recursos d'inconstitucionalitat de naturalesa competencial i dels conflictes de competència admesos a tràmit pel Tribunal Constitucional du-

---

rant l'any 2001 posa de manifest que la conflictivitat més gran s'ha produït entre la Comunitat Autònoma d'Aragó i l'Estat, que s'han enfrontat en 9 ocasions, totes a instàncies del Govern aragonès. A continuació destaca la litigiositat amb Catalunya i amb Andalusia (s'han admès a tràmit 5 processos enfront de l'Estat en cada cas, en el cas andalús, tots interposats pel Govern autonòmic), amb Castella-la Manxa i el País Basc (4 processos en cada cas), amb Extremadura i les Illes Balears (3 processos en cada cas), amb Navarra (2 processos) i, finalment, amb Astúries i Canàries (1 procés en cada cas). Un cop més, destaca el fet que, amb l'excepció de Catalunya i Canàries, la conflictivitat s'ha donat en relació amb comunitats autònomes governades per majories que no compten amb el suport del partit en el Govern a escala estatal.